PAZAR
30
İKİNCİKANUN
1938

EVİ
...ara Caddesi
TELEFON : 24318, 24319, 24310
TELGRAF : TAN. ISTANBUL
ÜÇÜNCÜ YIL — No. 990
5 KURUŞ

TAN

BASMUHARRİRİ: AHMET EMİN YALMAN

HAK
Terazilerinin
Taklitleri çıkmıştır.
HAK markasına dikkat.
Deposu : Kantarcılar 46 - 62

Milletler Cemiyeti Konseyi

Cenevrede Görülen İyi Hava

Ahmet Emin YALMAN

Milletler Cemiyeti nezdindeki delegemiz B. Necmettin Sadak, Konseyin evvelki günkü toplantısında ölçülü, müvazeneli, vakur; ayni zamanda da kuvvetli ve katî sözler söylemiştir.

B. Sadakın Hataya ait son ihtilâflar hakkındaki nutkunda, Türk diplomasisinin her vakitki açık ve dürüst prensiplerinin güzel ifadeleri vardır.

Delegemiz, Milletler Cemiyeti tarafından Hataya gönderilen kontrol komisyonunun faaliyetini, çok haklı şekilde tenkit ediyor ve 29 Mayıs 1937 de Cenevrede varılan anlaşmanın bu faaliyet neticesinde tahrife uğradığını söylüyor. Komisyon, tetkikleri sırasında cemaat mümessillerile beraber çalışmamış, Türk ve Fransız mümessillerile elbirliği yapmamıştır. Hatayda kendilerine mahsus bir yol tutan Fransız müstemleke memurlarının tesiri altına düşmüştür.

B. Sadak, kontrol komisyonunda, intihap kanunu yapmak gibi bir teşrii salâhiyet bulunmadığını ileri sürüyor. Hatay seçimine ait esaslar, hazırlanan anayasada zaten vardır. Hükümlerin kısa olması tesadüfi değildir. Yirmi sene hapse kadar varan ağır cezalarla hürriyete tecavüz eden bir kanun yapmak hakkı, bir kontrol komisyonuna verilemez.

Delegemiz, neticede şunu anlatmıştır ki, komisyonun yaptığı işler, Cenevrede varılan anlaşmanın şekline ve esaslarına tamamile aykırıdır ve halkın iradesini serbestçe ve doğrudan doğruya ifade etmesine engel olmaktadır. Halbuki anlaşma için zaten bizim tarafımızdan fedakârlıklar yapılmıştı. Bunun da çerçevesi haricine çıkan, ruh ve maksadını öldüren hareketlere tahammül edemiyeceğimiz çok tabiidir. Milletler Cemiyeti komisyonu, bitaraflığı icap ettiren bir işte bütün alâkadarlarla temastan geri durmak suretile, bitaraflık mefhumu hakkında çok yanlış bir telâkkiye sapmıştır.

B. Sadakın ortaya koyduğu Türk tezine ve tam gayeye muvafık bir neticeye varılmasına dair ileri sürdüğü temennilere Fransa Hariciye Nazırı B. Delbos samimi ve dostça sözlerle cevap vermiştir. Bizim arzumuz, bu sözlerin sonuna kadar fiile çevrildiğini görmekten ibarettir. Eğer bu tahakkuk ederse bizimle Fransa arasındaki yegâne pürüzlü dava ortadan kalkar ve düne kadar iki memleketi ayıran Hatay işi yeni bir dostluk köprüsü haline gelebilir.

Konseyin bu işte raportörü olan Isveç murahhası da, komisyon raporunu Cemiyetin asıl kararlarına uygun bir hale getirmek hususunda Türk ve Fransız mümessillerile elbirliği etmeyi ileri sürmüş ve bu dürüst teklif delegemiz tarafından memnuniyetle karşılanmıştır.

Komisyon reisi B. Reid, komisyon namına beyanatta bulunarak itirazlarımıza ait mütalealarını sifahi veya tahriri surette bildirmeğe hazır olduğunu söylemiştir.

Kontrol komisyonunun reis ve azasını memleketimizden geçerken tanımak fırsatını bulanlar, kendilerindeki bitaraflık arzusu ve hüsnüniyet hakkında tereddüt gösteremezler. Reis te, aza da temiz kalbli adamlardır. Ne çare ki müstemleke memurları, bu idealist in

(Arkası 8 incide)

Hatayın Seçim Raporu İçin Murahhas Heyetlerin Görüşmesi Devam Ediyor

Çine Yardım Edilecek mi?

Çin Murahhası, Japonyaya Karşı Zecrî Tedbirlerin Tatbikini İstedi. Eden ve Delbos İtiraz Ettiler

Cenevre, 29 (A.A) — Anadolu Ajansının hususi muhabiri bildiriyor:

Konseyin evvelki gün verdiği karar üzerine komisyonun hazırladığı mahut intihabat raporunun tadili için takip edilecek şekil hakkında raportör ve murahhas heyetleri arasında dün gece ve bugün yapılan müzakereler bu gece de devam etmektedir.

Romanya Yahudileri meselesi

Cenevre, 29 (A.A) — Milletler Cemiyeti Konseyinin Başkanı B. Adle konseye aşağıdaki beyanatı yapmıştır:

Genel Sekreterlikten, Romanyadaki Yahudilerin vaziyetine dair olarak Milletler Cemiyetine verilen dört istidanın acele müzakeresi için karar verilmesi istendi. Genel Sekreter, Romanya hükûmetinin mütalaası gelmedikçe bu müracatların tetkik edilemiyeceğini düşünmüş ve bu na binaen de bu istidaları, mütalealarını bildirmek üzere, Romanya hükûmetine tebliğe karar vermiştir.

Reis, bu istidalar konsey âzasına mutat usul dahilinde tebliğ edilince, Ingiliz ve Fransız kolleglerini bu istidaları tetkik edecek olan komitede kendisile birlikte toplanmıya davet tasavvurunda olduğunu bildirmiş ve komitenin, gelecek devreyi beklemeden bu maksatla toplantıya davet edilmesini teklif etmiştir.

Çin'e yardım meselesi hakkındaki

Devletlerin Çine müşferiden yardımda bulunmalarını teklif eden B. Eden

Çin — Ingiliz — Fransız ve Sovyet müzakereleri umumi alâkayı celbetmektedir.

Wellington Koo Çin'in mütecavize karşı zecri tedbirler alınmasına dair olan on altıncı maddenin tatbikini istediğini İngiliz, Fransız ve Sovyet murahhaslarına bildirmiştir. Murah-

(Arkası 3 üncüde)

Altın Ticareti Yapacak Bankalar Tesbit Edildi

Ankara, 29 (TAN muhabirinden) — Altın ticareti ile meşgul olmak üzere müsaade istiyen bankaların müracaatleri Maliye Vekâletince tetkik edilmiştir. Vekâlet; Ziraat, İş, Emlâk ve Eytam, Türk Ticaret ve Osmanlı Banlarına bu müsaadeyi vermiştir. Türkiyede altın alım, satımı işleri ile ancak bu beş banka uğraşabilecektir.

Bulgar Kabinesinde Değişmeler

B. Köseivanof

Sofya, 29 (TAN) — Bulgaristanda kabine buhranı şimdilik nihayet bulmuş görünüyor. Kral, dahiliye nezareti sabık umumî kâtibi Kujukarov'u adliye nazırlığına, Plevne valisi Nikoforov'u da ticaret nazırlığına tayin eden emirnameyi imzalamıştır.

Nafıa Vekilimiz Bugün Geliyor

Ankara, 29 (Tan Muhabirinden)— Nafıa Vekilimiz B. Ali Çetinkaya, yarın sabahki yıldırım treniyle İstanbula hareket edecektir. B. Ali Çetinkaya, Ankara — İstanbul yolunu yakından tetkik edebilmek için gündüz trenini tercih etmiştir. İstanbulda vekâlete ait işler ve bilhassa Elektrik Şirketinin vaziyeti üzerinde tetkiklerde bulunacağı zannedilmektedir.

Gümrük ve İnhisarlar Vekiliyle Bir Konuşma

Kullandığı Mütehassısların Dediklerini Harfi Harfine Yapan ve Verimi Gittikçe Artan Bir Daire

Gümrük ve İnhisarlar Vekili B. Ali Râna Tarhan

Bir, iki hafta evvel İstanbul gümrük teşkilâtını görmek fırsatını bulmuştum. En küçük teferrüatta bile modern, uyanık, metotlu, çalışkan bir dimağın açtığı izler göze çarpıyordu.

Kendi kendime şöyle bir kanaate vardım: Bu gördüğüm güzel eser tek başına vücude getirilmiş olamaz. Demek ki şu Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti denilen sahada modern ve verimli bir çalışma var..

Bu çalışmanın umumî çizgilerini ve gayelerini kavramak maksadiyle ilk fırsatta Vekil Bay Rânayı aramıya ve bulmıya karar verdim. Vekilin İstanbulda bulunması bu fırsatı hazırladı.

Bay Rânayı Ömer Abit hanında, İnhisar Umum Müdürlüğü bürolarında bulmıya giderken, ilk sualim zihnimde hazırlanmıştı. Şöyle diyecektim:

— İnsan bu vekâlette çok iyi çalışıldığını işlerinizi yakından görünce ve eski gümrüklerle bugünkü hali karşılaştırınca anlıyor. Fakat böyle bir çalışmanın eserleri neden silik ve unutulmuş bir halde kalsın? Bu

(Arkası 7 incide)

Amerikanın Deniz Silâhları

B. Roosevelt'e Göre Dünya Gerginliği En Hâd Bir Safhadadır

Deniz Programının Arttırılması Projesi Meclise Verildi

Vaşington, 29 (RADYO) — Cümhurreisi B. Roosevelt, silâhlanma hakkında günlerdenberi beklenen mesajını bugün kongrede okumuştur.

B. Roosevelt; bu mesajda bilhassa demiştir ki:

"Sulhperver bir millet olduğumuz için silâhların tahdit edilmesi ve tecavüzün ortadan kaldırılması bakımından diğer milletlerle bir anlaşma ya varmak hususunda sarfetmekte olduğumuz gayretlerden feragat ede meyiz. Fakat bu aralık kendi milli emniyetimizi düşünmek mecburiyetindeyiz. Silâhlanmanın misli görülmemiş bir hızla fazlalaşmakta olduğunu kongreye büyük bir teessürle bildiririm.

Ekser memleketlerde milletlerin sulh halinde yaşamak arzusunda bulunmalarına rağmen, dünya nüfusunun asgari dörtte biri hâlen aman vermez çarpışmalara karışmış bulunuyor.

Dünya yüzündeki gerginlik hiçbir zaman bugünkü kadar had devreye girmemisti. Böyle bir vaziyet içinde bizim silâhlarımız başka milletlerin silâhlarile mukayese edilirse milli emniyetimzi tehlikede hissederiz. Bu bakımdan silâhlarımızı fazlalaştırmak lâzımdır.

B. Roosevelt

Başka milletlerin silâhları sulhü tehdit edecek derecede yükselmsi ol-

(Arkası 8 incide)

Müthiş Bir İnfilâk

İtalyada Bir Barut Deposu Ateş Aldı, 100 Amele Yandı

Roma, 29 (A.A) — Frosinone eyaletinde Segni barut deposunda müthiş bir infilâk vuku bulmuştur. Saat 7,35 te bir infilâk duyulmuş bunu saat 8,10 da ikinci bir infilâk takip etmiştir.

Oğleye kadar enkaz altından 10 ceset çıkarılmıştır. Birkaç yüz kişinin yaralandığı söylenmektedir. Burada çalışan amelelerin miktarı 1200 dür.

Askeri müfrezeler birkaç kilometre uzakta şehrin etrafını kordon altına almışlardır. Kral Victor - Emanuel ile B. Mussolini hâdise mahalline gitmişlerdir.

Roma, 29 (Hususi) — Neşrolunan bir tebliğe göre, infilâk yüzünden ölenlerin sayısı 100ü bulmuştur.

Sulh Müzakeresi Istiyorlar

Japon Ordusu, Harbe Karşı Cephe Alıyor

Çinliler Pukov Demiryolu Boyunda Birkaç Şehri Istirdat Ettiler

Londra, 29 (Hususî) — Uzak Şarkta Çin ile Japonya arasındaki muharebenin siklet merkezi Tien Sin Pukov demiryoludur. Burada iki taraf arasında şiddetli muharebeler devam etmektedir. Çin kaynaklarından alınan haberlere göre, Çin kuvvetleri Japonların taarruzlarını püskürtmüş ler ve birkaç şehri istirdat etmişlerdir.

Geçen perşembe Hankov'a yapılan Japon bombardımanı esnasında Çin hava müdafaasının açtığı ateş esnasında bir şarapnel Amerikan topçekeri Luzon'a düşmüş telsiz memuru hafifçe yaralanmıştır.

Amerikanın yeni protestosu

Amerikanın Tokyo Elçisi, Amerika sefareti erkânından Mister Allisonun bir Japon nöbetçisi tarafından tokat yemesi hâdisesini şiddetle protesto etmiştir. Mister Allison'un Amerika hariciyesine gönderdiği rapora göre, kendisi böyle bir hâdiseye sebebiyet verecek hiçbir harekette bulunmamıştır. Ve hâdise tam mânasile bir taarruz mahiyetindedir.

(Arkası 8 incide)

Siperde Bib Çin Neferi

MİTHAT PAŞANIN OĞLUNUN HATIRALARI

Yazan:
Ali Haydar Mithat

[Tercüme ve iktibas hakkı mahfuzdur,]

Mahmut Şevket Paşayı Evinde Gizli Bir Ziyaret

No. 61

37 sene evvel devletin bir vilâyeti olan Bulgaristan harp meydanında devleti mağlûp ediyor ve sulh şartlarını dikte ediyordu. Mithat Paşa Tuna valiliğinde iken ihtilâlçi hareketlerinden dolayı müebbet kalebentliğe mahkûm olan Gnadiyef şu serlevha ile bir kitap neşretti: "Kırk sene evvel beni idama mahkûm eden metbuuma bugün harp ilân ediyorum.,,

Varılan netice, her vatandaşı ağlatacak kadar elemli idi.

Sarayda büyük toplantının hazırlandığı sıralarda bir gün Talât Beyle buluştum. Bana şu vazifeyi verdi:

— Mahmut Şevket Paşayı git, gör. Sadareti kabul edip, etmemek noktasında fikrini sor. Kabul lüzumunu anlatmıya elinden geldiği kadar çalış.

Mahmut Şevket Paşayı çok severdim ve hakkında hürmet beslerdim. Talât Beyin verdiği vazifeyi seve seve kabul ettim.

Bir gün Üsküdara geçtim. Mahmut Şevket Paşanın Şemsipaşa civarındaki konağına gittim. Etrafında birtakım misafirler vardı. Hepsinin gitmesini bekledim. Sonra beraberce bir odaya çekildik. Meseleyi kendisine anlattım. Neticede dedim ki:

— Yarın veya öbürgün sarayda bir toplantı olacak. Edirnenin Bulgarlara teslimi lehinde karar istenecek ve alınacak. Hudut ta Midye - Enos hattı olacak. Karar katî bir safhaya girmezden evvel Kâmil Paşa kabinesini devirmek mutlaka lâzımdır.

Sizin sıfatınızda umumî bir hürmet var. Sadareti kabul ederek bu hareketin başına geçmeniz memlekete büyük bir hizmet olur.

Mahmut Şevket Paşa ayağa kalktı. Pencereye doğru yürüdü. Kızkulesi akıntısını bana göstererek şu sözleri söyledi:

— Sizin bana tavsiyeniz şudur: Akıntıya kendini at. Harbi kazanmak hususunda benim hiçbir ümidim yoktur. Yüzde kırk derecesinde ümidim olsa hiç tereddütsüz kendimi ortaya atardım. Bırakınız, bu adamlar sarayda toplansınlar. Edirneyi Bulgarlara vermek yolunda kararlarını versinler. Biz kararın şeklini gördükten sonra hâdiselerin göstereceği şartlar içinde harekete geçeriz. Bahsettiğiniz tecrübeyi o zaman yaparız.

Bu taşkın fikirler hep Enver Beyin kafasından çıkıyor. Size çok rica ederim: Şimdi gidiniz, Enver Beyi görünüz. Bu dakikada bir hükûmet darbesi yapmıya kalkışmak kadar hata olamaz. Vatana sevginiz ve hamiyetiniz hemen gidip Enver Beyi bulmayı ve hareketine mâni olmak için elden geleni yapmayı emreder. Enver Beyle görüştükten sonra beni gelip görünüz.

Mahmut Şevket Paşanın bu ifadesi üzerine derhal Beşiktaşa geçtim. Vakit geçti. Her tarafı karanlık basmıştı. Evini bulamadım. Perapalasa döndüm. Enver Beye bir telgraf çektim ve şu cevabı aldım:

Beyoğlunda Perapalas otelinde
ALİ HAYDAR MİTHAT BEYF.

Sabah alafranga sekiz buçuktan dokuza kadar Beşiktaşta Nalbant sokağında evimde teşrifinizi beklerim.

8 İkincikânun 328
ENVER

Sabah erkenden bir arabaya bindim. Takip edilmemek için Galatadan dolaşarak Beşiktaşa vardım. Yolda; Edirnenin Bulgarlara teslimi hakkında müzakerede bulunmak üzere Dolmabahçe sarayına giden nazırlarla karşılaştım. Enver Beyin kapısı önünde bir yabancı duruyordu. Hükûmet o sırada birçoklarını gözetliyordu. Çaresiz içeri girdim. Beni, Enver Beyin çalışma odasına aldılar. Bir müddet bekledim.

Oda, sade idi. Hiçbir tarafında

Mahmut Şevket Paşa

süs iddiası yoktu. Yalnız duvardaki resimler dikkatimi celbetti. Ortada Enver Beyin bir resmi vardı. Sağ tarafına Büyük Frederik, soluna Napolyan asılmıştı. Enver Beyin, biri harp sahasında, diğeri harple beraber bilgi ve kültür meydanında kendini gösteren bu iki meşhur adamla kendi arasında ne alâka gördüğünü düşünmiye başladım.

Bu düşünceler arasında Enver Bey içeri girdi. Bana büyük bir nezaket gösterdi. Mahmut Şevket Paşanın sözlerini harfi harfine tekrar ettim. Cevabını bekledim. Enver Bey, şu sözleri söyledi:

— Mahmut Şevket Paşanın fikrinde değilim. Harbi kazanmak hususunda yüzde seksen ümidim vardır. Hükûmet darbesi için her şey hazırdır. Bundan dönmek imkânsızdır. Mahmut Şevket Paşanın sadaratine de katî surette karar verilmiştir. Bunu kabul etmek ve etmemek diye bir mesele, münakaşa mevzuu olamaz. Memleketi bu vatansızların elinden kurtarmak için hepimizin elbirliğile ve toplulukla hareketimiz lâzımdır.

Bu katî sözler karşısında hâdiselerin ne gibi bir seyir takip edeceğini anladım. Muvaffakıyetler dileyerek ayrıldım.

(Arkası var)

MAARİFTE :

Muallimlere Yardım Cemiyeti Kongresi

İstanbul öğretmenleri ve Maarif işyarlarına yardım cemiyeti, dün senelik kongresini yapmıştır. Cemiyetin Genel Sekreteri İstanbul birinci ilkokul baş öğretmeni Adil yıllık çalışma raporunu okumuştur. Raporda, bir yılda 13 muallimin vefat ettiği, bunların ailelerine dört bin liralık yardımda bulunulduğu yazılıyordu.

Rapordan sonra, nizamnamenin bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında teklifler yapılmış, hastaneye yatan muallimlere de yardım yapılması kararlaştırılmıştır.

Bundan sonra, yeni idare heyeti seçildi. Ve eski âzaya ilâveten Adil, Tahir, Osman, Zahide intihap olundular.

BİRKAÇ SATIRLA

Sigorta prodüktörleri birliğinin yıllık kongresi, ekseriyet olmadığından dün yapılamamış ve on beş gün sonraya bırakılmıştır,

●

Türkkuşuna yazılan talebelerin sıhhî muayenelerine dün Hava Kurumu merkezinde devam edilmiştir, Bugün bitirilecektir.

YERLİ HABERLER

BELEDİYEDE :

Floryadan Eminönüne Yeni Sahil Yolu

Müstakbel şehir plânı tatbik mevkiine konulduğu zaman Florya plâj ve park şehrinden tamamiyle sahili takip ederek Eminönünde Köprü başına kadar hiçbir arızaya uğramadan on metre genişliğinde yeni bir şose açılacaktır. Bu yol, Eminönü — Eyüp — Kâğıtane ana yoluyla da birleştirilecek, bu suretle İstanbulun bir köşesi olan Kâğıtaneden öbür ucu olan Floryaya kadar tek bir yol bulunacaktır.

Ancak, Prost bu defa şehrimize geldiği zaman bu yolun Eminönünde Köprü başından Eyüp yoluyla ne suretle bağlanacağını tetkik edecek, projeyi buna göre tamamlıyacaktır. Avanprojede yalnız Florya — Eminönü yolu gösterilmiştir. Gerek Florya gibi bir şehri merkeze bağlıyacağı, gerek sahilde bir gezinti yolu vazifesini göreceği için bu yola ehemmiyet verilmektedir. Yol asfalt olarak yapılacaktır.

Müşteri Varken Otomobiller Benzin Alamıyacak

Belediye otomobil ve otobüslerin içinde müşteri varken herhangi bir yerde durup benzin almalarını yasak etmiştir. Şoförler behemehal boş zamanlarda benzin vaziyetini tetkik edeceklerdir.

Şehrin Donatılması İçin

Milli bayramlarda şehrimizde, yapılacak tenvirat için yüz bin lira sarfiyle daimî surette tesisat yapılması kararlaştırılmıştı. Bu iş için Elektrik Şirketiyle yapılmakta olan müzakereler bitmiş gibidir. Şimdi tenviratın yapılacağı yerler tetkikten geçirilmektedir. Mukavelename imzalandıktan sonra tesisata başlanacaktır.

İhtisas Büroları Kurulacak

938 bütçesile belediyede yeni teşkilât yapılacaktır. Bu teşkilât yalnız imar şubesile fen müdürlüğünün bazı şubelerinde olacak ve müstakbel plânın tatbikini temin için muhtelif mevzular üzerinde uğraşacak ihtisas büroları kurulacaktır. Bu hususta imar müşaviri Vagner tarafından bir proje hazırlanmıştır. Yakında şehir meclisine verilecektir.

Plâk Resmi İçin Proje

Plâka resminin benzin şişelerine yapılacak bir zamla tahsili etrafında belediyenin tetkikleri sona ermiş, hazırlanan proje Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. Bu proje hükûmet tarafından da kabul edildiği takdirde resmin yeni şekilde tahsili işine önümüzdeki haziran birden itibaren başlanacaktır.

Heyetimiz Bugün Hareket Ediyor

İş Bankası Umum Müdürü Muammer Eriş, Dün Bursadan şehrimize dönmüştür. B. Muammer Eriş, kendisile görüşen bir muharririmize, Londraya gidecek heyetin bugün hareket edeceğini, maksadın sadece Ingiliz maliyecilerinin ziyaretlerini iade olduğunu söylemiştir. Bu arada, İş Bankasının Londrada açacağı şube için icap eden hazırlıklar da tamamlanacaktır.

Ressam Fikret Muallânın Bir Mektubu

Genç çocuk portresi

Ressam Fikret Muallâ, bir müddettenberi Bakırköy akliye ve asabiye hastanesinde bulunuyor. Dün kendisinden aldığımız bir mektupta, hastanede geçen günlerinden bahsederek şunları yazıyor:

"Timarhanedeyim. Neyzen Tevfikle karşı karşıyayız. Odamız iyi. Ağaçların arkasından güneşin çıktığını her sabah erkenden gördükçe, Neyzen neyini alıyor, güneşe doğru üfürüyor. Hazakatzede, adliyezede, hukukzedeyiz. Boyalarıma bile malik değilim. Natürmot yapmak istiyorum, "bayır turpu,, resmini yapmak istiyorum. Ah şu bastil hapisanesinden bir kurtulsam!...,,

Fikret Muallâ, hastanede çizdiği bir genç çocuk portresini de mektupla birlikte göndermiştir. Yukarıdaki resimde kendi kalemiyle çizdiği portreyi görüyorsunuz.

POLİSTE :

Bir Amelenin Belkemiği Kırıldı

Kuruşeçmede oturan Hasan ismin de bir kömür amelesi, Yeşildirekte bir fabrikaya getirilen kömürleri boşaltırken, fabrika sahiplerile kavga etmiş, araya karışan amele Alj Hasanı iterek taşların üstüne düşürmüştür. Taşlarm üstüne düşmesile belkemiği kırılan Hasan, Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır. Ali yakalanmıştır.

Yaramaz Çocukların Marifeti

Alemdarda Kâtipsinan mahallesinde oturan Hatice, Güngör, Ayhan, Gülşen ve Şaziye isimlerinde beş çocuk oyun yüzünden kavga etmişlerdir. Dört yaramaz bir olup Şaziyeyi fena halde dövmüşler ve taşla başını yarmışlardır. Çocuk tedavi altına alınmıştır.

Eroin Satarken Tutuldu

Galatada sabıkalı kaçakçılardan Zeynep evvelki gün Ahmet isminde birine eroin satarken suç üstünde ya kalanmıştır. Zeynebin üstünde altı paket daha eroin bulunmuştur.

DENİZ VE LİMAN :

Şilepçiliğimiz İçin Esaslı Tetkikler Başladı

Şilepçilik meselesi etrafında esaslı tetkiklere girişilmiştir. İktısat Vekâleti nakliyat umum müdürlüğü, bu işle etraflı şekilde meşgul olmaktadır. Posta vapurları için yapılacak ikinci 10 milyonluk siparişten sonra, yeni şilepler satın alınması için temaslara girişilecektir.

Posta vapurlarımızın inşaatına nezaret etmek üzere Almanyaya giden heyetin, bu işler üzerinde tetkiklere giriştiği haber veriliyor.

Denizbankta Yeni Tayinler

Denizbank umumî müdürü Yusuf Ziya Öniş, dün bazı deniz müesseselerinin müdürlerini kabul etmiştir.

Öğrendiğimize göre, Denizbankın teşkilât projesi tamamen hazırlanmış tır. Umumî müdür muavinliklerile, meclisi idare âzalıklarına yapılacak tayinler takarrür etmiştir.

Yusuf Zya Öniş, salı veya çarşamba günü Ankaraya gidecek ve İktısat Vekâletile ilk temaslarını yapacaktır.

Yeni Tersane Projeleri

Fabrika ve havuzlar müdürü Cemil, bu hafta içinde Ankaraya gidecek ve Haliçte kurulacak tersanenin plân ve projelerini Vekâlete götürecektir. Projelerin tasdikinden sonra inşaata derhal geçilecektir. Bu iş için beş milyonluk bir tahsisat ayrılmış tır.

MÜTEFERRİK :

Yeşilay Cemiyetine Meyhaneciler Giremiyor

Yeşilay cemiyeti idare heyeti, son toplantısında meyhanecilki yapan bir zatın müracaatını [illegible]. Bu zat, cemiyete âza olarak kaydedilmesini istemiştir. İdare heyeti, kendisinin iyi duygularına teşekkür etmiş, fakat mesleği dolayısile dileğinin kabul edilemiyeceğini bildirmiştir.

İdare heyeti, 18 yaşından aşağı olanların içkili yerlere gitmemeleri hakkındaki kanun maddesinin şiddetli tatbiki hususunda Dahiliye Vekâletine müracaata karar vermiştir. Bundan başka, alkolizm iptilâsı için öğretici filmler gösterilmesi Sıhhat Vekâletinden istenecektir.

Cemiyet, Halkevlerinde ve mekteplerde kış konferanslarına başlamak üzere hazırlık yapmıştır.

İlk Seyyah Vapuru Geldi

Mevsimin ilk seyyah kafilesi dün akşam Reliance vapurile limanımıza gelmiştir. Kafile 350 kişiliktir. Şehrimizde iki gün kalacaklardır.

Kızılay İstanbul mümessilliği, eliş leri yurdunda vücuda getirilen eserleri hususî memurlarla vapura göndererek teşhir ettirmiştir. Seyyahlar bu yerli üslüple yapılmış kadın elbise ve çamaşırlarına fevkalâde alâka göstermişlerdir.

İktısat Vekâletine Bağlı Daireler İçin Bina

İktısat Vekâleti, Istanbuldaki vekâlete bağlı daireleri bir bina içinde toplamıya karar vermiştir. Şehrimizde bulunan teftiş heyeti reisi Hüsnü Yaman, bu iş üzerinde tetkiklerde bulunmuştur.

İş dairesi üçüncü bölge başmüfettişi Halûk ve sanayi müfettişi Daniş, müsait bir bina bulmak için araştırma yapmıya memur edilmişlerdir.

Bu daireler, haziranda bir binada toplanacaktır.

Yeni Telsiz İstasyonları

Ankarada ve Yedikulede Devlet Hayvolları hesabına kurulan yeni telsiz istasyonlarının inşaatı tamamlandığı için Yedikuledeki istasyon yarın bir heyet tarafından teslim alınacaktır. Her iki istasyon 100,000 liraya malolmuştur. Tecrübeler iyi netice verirse Izmir, Konya ve Adanada da birer telsiz istasyonu yapılacaktır.

HADİSELERİN RESİMLERİ

Muallim ve maarif memurlarına yardım cemiyetinin dünkü toplantısında bulunanlar..

Ankaradan
Telefon ve Telgrafla

Mevzuu Suç Teşkil Eden Telgraflar

Ankara, 29 (TAN Muhabirinden) — Mevzuu suç teşkil eden telgrafların hükûmete ihbarının doğru olup olmadığı uzun zamandanberi ihtilâf halinde bir mesele idi. Devlet Şûrası verdiği bir kararda alâkadar memurların böyle bir telgrafı salâhiyetli makamlara haber verebileceklerine karar vermiştir. Bu ihbar sırrın masuniyeti aleyhinde bir cürüm teşkil etmiyecektir.

Adliye Vekâletinin Tamimi

Ankara, 29 (Tan muhabirinden)— Adliye Vekâleti müddeiumumiliklere bir tamim göndererek haklarında tahkibat yapılan veya tahkikat açılan noter ve muavinlerinin isimlerinin acele Vekâlete haber verilmesini bildirmiştir.

Feshedilen Bir İmtiyaz

Ankara, 29 (Tan muhabirinden)— Kastamonu vilâyetinin Softaköy, Sazdere ve Boğazdere köylerinde vaktile fermanlarla bir şirkete verilmiş olan kömür imtiyazları hükûmet tarafından fesholunmuştur.

Memlekette :

Narenciye İstasyonunun Temeli Dün Atıldı

Antalya, 29 (TAN) — Narenciye istasyonunun temelatmamerasimi yapıldı. Merasimde Antalya Saylavı Rasih Kaplan, Bursa saylavı doktor Galip, Giresun saylavı Ismail Hakkı, vilâyet erkânı bulundular. İlk temel taşını saylavlar koydu. Rasih Kaplan ve istasyon müdürü birer nutuk söylediler.

Akşam, saylav Rasih Kaplan şehir işleri mevzuu üzerinde, Halkevinde bir hasbihal yaptı.

Boluda Seyyar Sinema

Bolu, 29 (A.A.) — Halkevi namına [illegible] sinema makinesinin ilk tecrübesi dün gece belediye sinemasında yapılmış tır. Yeni filmler getirilerek her gece halka parasız filmler gösterilecek tir. Kaza ve köylere kadar gidecek olan bu makineden vilâyetin köy ve kasabaları da istifade edecektir.

Maraşta İki Yeni Köprü

Maraş, 29 (A.A.) — Maraş - Eloğlu yolu üzerindeki Aksu köprüsü ile Maraş - Göksun yolu üzerindeki Ali kazası Tekirşadalak köprülerinin inşaatı müteahhide ihale edilmiştir. Betonarme olarak yapılacak bu köprüler 210 bin liraya çıkacaktır. Maraşın mühim ihtiyaçlarından biri olan köprülerin yapılması herkesi sevindirmiştir.

Karadenizliler Gecesinde

Universitede okuyan Karadenizli talebeler dün akşam Park otelinde Karadeniz gecesi yaşamışlardır.

Toplantıyı talebeden Mahmut kısa bir söylevle açmış, bundan sonra kemençe refakatile Karadeniz oyunları oynanmış ve misafirlere Karadeniz mahsullerinden portakal, fındık ve Kisarna maden suyu ikram olunmuştur. Bu samimî gece sabaha kadar sürmüştür.

TAKVİM ve HAVA

30 İkincikânun 1938
PAZAR

1 inci ay	Gün: 31	Kasım: 84
Arabî: 1357		Rumî: 1354
Zilkade: 28		Ikincikânun: 17
Güneş: 7,14	— Oğle:	12,27
Ikindi: 15,05	— Akşam:	17,22
Yatsı: 18,55	— Imsâk:	5,32

YURTTA HAVA VAZİYETİ

Yurdun cenup doğusu, Ege, Kocaeli ve Trakya mıntakalarında fazla. diğer yerler az bulutlu geçmiş. Izmirde yağmur, Elâzığda kar yağmıştır,

Rüzgârlar cenubî mıntakalarda şimalî şarkî, Karadeniz, Marmara. Ege ve Trakyada cenubî istikametten orta kuvvette esmiştir,

Dün Istanbulda hava az bulutlu geçmiş, rüzgâr cenuptan 2 metre hızla esmiştir, Saat 14 te barometre 759,5 milimetre idi, Harareti en çok 13 ve en az 9,4 santigrat olarak kaydedilmiştir.

BUGÜN

Amerikanın Silâhlanması

Ömer Rıza DOĞRUL

Amerika Cümhurreisi Mister Roosevelt Amerika kongresinde okunan mesajında, Amerika nın yeniden silâhlanmasının sebeplerini izah etti. Amerika yeniden silâhlanma işine 300 milyon dolar daha sarfedecektir. Çünkü bütün dünya, eşi görülmiyen müthiş bir silâh yarışına girmiştir. Amerika, barışseverliğine rağmen bu yarışa karşı lâkayt kalamazdı. Ortalıkta en korkunç tehlikelerle karşılaşan ve tehlikelerin en boğucusu ve en tüyler örperticisi içinde yaşıyan bir şey varsa o da sulhtür. Çünkü beşeriyetin dörtte biri, biribirini mahvetmekle meşguldür. Yüz milyonlarca insanın yeri yurdu yakılmak, çoluk çocuğu en müthiş âkıbetlere uğramak tehlikesi karşısındadır. Fakat bu tehlike sayısız insanların hayatını ve malını kasıp kavurmuştur.

Ve felâket günden güne genişlemek istidadında bulunduğunu göstermiştir. İnsanlığın ne elim şartlar içinde yaşadığını apaçık gösteren bu vaziyet karşısında Amerika, tam bir emniyet içinde yaşamak, bütün yurtlarını ve bütün sahillerini korumak ve bunun için silâhlanmak lüzumunu hissetmektedir. Mister Roosevelt bu noktayı vuzuh ile anlatmış ve "tam bir emniyetten kastim, yalnız sahilleri mizin değil, fakat ayni zamanda sahillerimizden çok uzak arazimizin emniyetini teminat altına alan bir müdafaadır. Muhtemel her düşmanı sahillerimizden yüzlerce mil uzakta tutmamız lâzımdır.„ demiştir. Mister Roosevelt bu suretle Amerikanın büyük Okyanusta müdafaası ile mükellef bulunduğu Amerikan arazisini herhangi istilâ tehlikesine maruz bırakmıyacağını göstermiş ve bu arazi ye göz dikilmesine müsaade etmiyeceğini anlatmıştır. Bu sözlerin muhatabı, şüphe yok ki, Japonyadır. Çünkü büyük Okyanustaki Amerikan arazisine karşı herhangi tehdit ihtimali, ancak Japonya tarafından gelebilir. Amerika Cümhurreisi ise bu çeşit ihtimallerin hepsini bertaraf etmek için yeni den silâhlanmıya karar vermiştir.

Amerikanın büyük Okyanusta kuvvetlenmesi, Japonyanın istilâ siyasetine karşı mühim bir hamle teşkil ettiği şüphe götürmez. Avrupadaki karışık vaziyet tasfiye edilir ve yeni anlaşma imkânları sağlamlanırsa, Uzak Şark ile alâkadar diğer devletlerin de ayni şekilde hareket etmeleri ve Japon istilâsına karşı bir cephe vücude getirmeleri beklenir.

Japonyanın bu cephe karşısında istilâ siyasetine kolay kolay devam edemiyeceği muhakkaktır.

Fransa kabinesi :

Yirminci asrın başından beri başka hiçbir kabinenin kazanmadığı itimat reyini alan M. Chautemps, yeni ve mühim bir imtihan ile karşılaşmak üzeredir. Chautemps'ın kazandığı itimat, dahilde karışıklık, harice karşı zâaf tehlikelerinin hızlandırdığı bir uyanıklık ve millî birlik ihtiyacı eseri idi.

Chautemps, dahilî karışıklığa karşı gelmek için yeni bir iş nizam namesi hazırlamıştır ve nizamname kabine tarafından ittifak ile kabul olunmuş, ve Parlâmentoya sevkolunmuştur.

İş nizamnamesinin hedefi patronlar ile işçilerin hukukunu tayin etmek ve iki tarafı da kanuna hürmete sevketmektir. İşçilerin şikâyeti, patronların meşru sendika faaliyetlerine iştirak eden işçilere işe alırken de, işten ayırırken de eziyet etmeleridir. Patronlar ise işçilerin içtimaî ve iktısadî sistemi yıkmak için uğraştıklarını ileri sürüyorlar.

Anlaşılan iki taraf ta haklı oldukları için bu karşılıklı şikâyetleri bertaraf etmek üzere her iki tarafın hak ve vazifelerini açıkça tayin etmek icap ediyordu. Yeni iş nizamnamesinin bunu temin edip etmiyeceği ileride görülecek ve M. Chaptemps kabinesi geçenlerde kazandığı itimadı idareye muktedir olup olmadığını gösterecektir.

HARİCÎ HABERLER

İSPANYA:

Âsilerin Ricat Hattı Kesiliyor

Londra, 29 (Radyo) — Ispanyada Cümhuriyet kuvvetlerinin Teruel'de yeni muvaffakıyetler kazandığı haber veriliyor. Verilen malûmata göre hükûmet kuvvetleri, asilerin bütün yollarını kesecek bir hareketi muvaffakıyetle başarmaktadır. Hükûmet kuvvetleri Aragonda muvaffakıyetle ilerlemekte ve asilerin kuvvetlerini, küllî kuvvetlerinden ayırmaktadır.

Ispanya hükûmeti, açık şehirleri bombardıman etmiyeceğini, buna mukabil asilerin de ayni kaideye riayet etmeleri lâzım geldiğini, asiler ısrar ettikleri takdirde hükûmetin de mukabeleye mecbur kalacağını bildirmektedir.

San Sebastiyan, 29 (A.A.) — Nasyonalistlerin polisi Santander dağın da hükûmetçilerin gizli bir silâh deposunu meydana çıkarmıştır. Depoda 2000 bomba, 64 mühimmat kasası ve 500 el bombası vardır. Silâhlar Sovyet ve Fransız mamûlâtıdır. Araştırmalara devam edilmektedir.

İNGİLTERE:

Fırtınadan Ölenler

Londra, 29 (A.A.) — Gelen malûmat bugün İngilterenin her tarafında uzun müddet çok şiddetli rüzgâr dan mütevelit kazaların üç kişinin ölümüne sebep olduğunu bildirmektedir.

Birçok yerlerde ağaçlar devrilmiş ve münakalât durmuştur. Sahillerde küçük vapurların akibetinden endişe edilmektedir.

Yeni Bir Hava Rekoru

Londra, 29 (Radyo) — Air France kumpanyasının bir tayyaresile Bourgetcroydon arasında saatte 352 kilometre kesmek suretile yeni bir rekor tesis etmiştir. Tayyarede mürettebat la birlikte 16 kişi vardı.

SURİYE:

Konsoloslar Staj Görecekler

Şam, 29 (Hususî) — Hariciye işleri yüksek kadrosu, cümhurreisinin tasdikine iktiran etmiştir. Iktısadî, idarî ve siyasî olmak üzere ihdas edilen üç müdür muavinliğine Suriye nin münevver gençliğini temsil eden üç genç tayin edilmiştir. İlk iş olmak üzere, Ankara, Bağdat ve Kahireye üç viskonsül ayrılmıştır.

Bunlar altı ay kadar Fransız konsolosanesinde staj görecekler ve önümüzdeki şubatın ilk günlerinde vazifelerine iltihak edeceklerdir.

Suriyenin Paris elçiliğine tayin edeceği sefir için Fransız yüksek komiserile teatii efkâr edilmiştir. Tayin meselesi Suriye - Fransa muahedesinin Fransız mebusanı tarafından tasdikinden sonra olacaktır.

KISA HABERLER

★ Belçika Sosyalist Partisi Reisi Emile Vanderveld, dün, hükûmetçi İspanyaya hareket etmiştir.

★ İranda memleketin yeni mülkî taksimatı hakkındaki lâyiha Parlâmentonun tasdikinden geçmiş ve meriyete girmiştir.

★ Sofya zabıtası yeniden iki gizli komünist matbaası meydana çıkarmıştır. Birçok beyannameler, gazeteler ve bir miktar da silâh bulunmuştur.

★ Kahirede bir talebe namazdan sonra Nahas Paşaya hücum etmek istemiş, kavga çıkmıştır.

B. Şuşnig

AVUSTURYA

Yeniden Birçok Ecnebiler Hudut Harici Edildi

Viyana, 29 (A.A.) — Son zamanlarda Almanyadan gelen Danimarka tebaasından Baron Thiennenin ikametgâhında Viyanada hücum kıtaları teşkiline dair vesikalar bulunmuş ve kendisi Italyaya sevkedilmiştir.

Keza, lejitimist toplantılar esnasında şiddet hareketlerine müracaat eden Çekoslovakyalı aristokrat Subs [illegible]

Macar Nazilerinin Beyannamesi

Budapeşte, 29 (A.A.) — Macar nazilerinin gizli teşkilâtı olan "Görünmez cephe" salâhiyettar Alman makamlarına, hitaben dağıttığı bir beyannamede Alman katoliklerinin Budapeşte katolik kongresine iştirak etmemelerini istemektedir.

YUNANİSTAN

Bir Sene İçin Sürgün Edilen Tahrikçilerin Sayısı 15 i Buldu

Atina, 29 (A.A.) — Halkı isyana teşvik eden beyannameler dağıtan bazı eski siyaset adamlarının harekâtı ve hükûmet reisi Metaksasın hayatına bir suikast teşebbüsünün meydana çıkarılması üzerine, ikisi veya üçü mütekait sübay olmak üzere. 15 kişi tevkif edilmiş ve bir sene için Ales'e sürülmüştür.

Bütün memlekette tam bir sükûn hüküm sürmekte ve bütün sınıflar ve teşekküller millî hükûmete bağlılıklarını bildirmektedir.

Atina, 29 (A.A.) — Röyter Ajansının salâhiyettar bir kaynaktan öğrendiğine göre, son tevkifler ve sürgünler Yunan hükûmetinin vaziyetini değiştirmiye matuf değildir. Vaziyetin 1936 da diktatörlüğün ilânından beri değişmediği bildirilmektedir. Buna binaen. ne diktatörlüğün takviyesi ne de kanunu esasinin tadili mevzuu bahis değildir.

Atina Ajansının tekzibi

Atina, 29 (A.A.) — Atina Ajansı bildiriyor: Yunanistan hakkında tahrik âmiz haberler bazı yabancı gazetelerde, Atina ajansının katî tebliğine rağmen devam etmektedir. Atina ajansı bütün heyecanlı hâdiseler hakkındaki şayiaları yeniden katî olarak yalanlar. Rejimde daha siddetli bir şekil verildiği doğru değildir. Rejim, 4 ağustos 1934 değişikliğile verilen çerçeveden katiyen ayrılmamaktadır.

FİLİSTİN:

Gene Bombalar Patladı, Kudüs Hattı Bozuldu

Kudüs, 29 (Radyo) — Bugün iki bomba atılmıştır. Biri Kudüs demiryoluna isabet etmiş ve hattı bir dereceye kadar bozmuştur. Ikincisi bir Yahudi evine atılmış ve mühim bir zarar vermemiştir. Bundan başka bir eve kurşunlar sıkılmış, fakat kimseye isabet etmemiştir.

Askerî mahkemenin, silâh taşıyan iki Yahudi gencini beşer sene hapse mahkûm eden hükmü, kumandanlık tarafından tasdik olunmuştur.

Halihazırda polis, jandarma ve tayyare kuvvetleri Isâ Battat adlı Arap liderini aramakla meşguldür.

İngilterenin Filistin siyaseti

Kahire, 29 (TAN) — Mısır Mebusan Meclisi azasından 56 mebus ile âyandan üç zatın imzasile Ingiltere nin Mısır sefiri Sir Miles Lampson'a gönderilen bir mektupta Ingilterenin Filistinde takip ettiği siyaset şiddetle tenkit olunmakta ve meselenin Arap dileklerine uygun bir şekilde hallî için mektupların Ingiltere hükûmetine bildirilmesi istenmektedir.

Milletler Cemiyeti Konseyi

(Başı 1 incide)

has, Japonyaya karşı zecri tedbirlerin askerî sahada tatbiki kabul edilmediği takdirde hiç olmazsa iktısadi ve mali sahalarda tatbikini istemiştir.

Eden ve Delbos bu tedbirlerin Çin'e faydadan ziyade zarar getirmesi muhtemel olduğundan Çin murahhasının bu talebini reddetmişler ve zecri tedbirlerin tatbiki hali hazırdaki ihtilâfı vahimleştirecek ve uzatacak mahiyette beynelmilel ihtilâflar husule getireceğini söylemişlerdir. Konseyin geçen içtima devresinde kabul ettiği karar suretini daha katî bir lisanla teyit etmesini ve devletlerin şahsen Çin'e yardım etmiye davet edilmesini telkin etmişlerdir.

Eden, Delbos, Litvinof ve Koo bu sabah yeniden toplanmışlardır. Karar suretinin tahrir şeklinde müşkülât çıkmıştır. Bu hususta akşama kadar bir itilâfa varılması ümidi azdır.

Müşterek yardım projesinden vazgeçiliyor

Litvinof dün iktısadi ve mali yardım hakkında sarih bir plân teklif etmiştir. Bu plân mucibince Çin'e silâh verilecek ve Japonyaya yapılacak petrol ihracatına ambargo konacaktır. Eden ve Delbos bu plâna itiraz etmişlerdir. Öğrenildiğine göre her türlü müşterek yardım projesinden vazgeçilecek ve İngiliz ve Fransız murahhaslarının teklifi veçhile devletler kabiliyetlerine göre Çin'e yardım etmiye davet edileceklerdir. Meselâ bazı devletler Çin'e kredi açmak, bazıları silâh göndermek, bazıları da petrol yollamak suretile yardım edeceklerdir.

Koo bu tekliflere şiddetle itiraz etmiş ve hükûmetinden bu hususta yeniden talimat istemistir

Amerikadan müşahit isteniyor

Diğer cihetten öğrenildiğine göre, nihaî karar geniş mikyasta Amerikanın tarzı hareketine bağlıdır. Çünkü Cenevrede temsil edilen devletler Uzak Şark ihtilâfına temas eden her karara Amerikanın da iştirak etmesini arzu etmektedirler.

Cenevreye bir "müşahit„ tayin etmesi için Washington hükûmetine bir telgraf gönderilmiştir.

Çin meselesi, bugün öğleden sonra saat 17 de toplanan konseyde mevzuu bahsedilmemiştir.

Varşova, 29 (A.A) — Gazetelerin bildirdiğine göre, dün Cenevrede yapılan Beck — Eden görüşmesinde ezcümle, Filistin meselesi de mevzuu bahsedilmiştir. Diğer taraftan ayni mesele, İngiltere ve Polonyanın Milletler Cemiyeti nezdindeki murahhas heyetleri arasında da görüşülmüştür.

Cenevre, 29 (A.A) — B. Eden ve B. Beck bu akşam Cenevreden hareket etmislerdir. B. Delbos hareketini tehir etmistir.

Uzak Şark Harbinde Çin Kadını

Uzak Şark harbinde, Çin kadınları da erkeklerinden geri kalmıyorlar. Bu resimde gördüğünüz genç kız, mektepliler arasında kurulan bir askerî kıtaya mensuptur. Teçhizatı tam ve mükemmeldir.

FELEK

Sudan Ucuz!

[Yazan: B. Felek]

Hayatı ucuzlatmak için hükûmetin aldığı ciddi tedbirler etten ekmeğe, ekmekten giyeceğe geçerken gazeteler su işinin de tetkik edileceğini haber veriyorlar. Bu haberlere göre memba suyunun bardağı on paraya, kapalı şişeler altmış paraya satılacakmış.

Ben ötedenberi bu sütunlarda bu temennileri tekrar ettiğim için şimdi işin tahakkukunu büyük inşirah ile karşılamaktayım.

Maamafih bu sevinç beni İstanbul halkını memba suyundan çok daha fazla alâkadar eden bir mesele üzerinde mütalea yürütmekten alıkoyamadı.

Efendim meselemiz, ötedenberi İstanbul için hakikaten bir dert olan terkos suyu işidir.

Her şeyden evvel memnuniyetle itiraf ederiz ki, terkos suyu belediyeye geçtikten sonra temizlenmiş, kısmen mebzulleşmiş ve şirketi aratmıyacak hale gelmiştir. Lâkin bu meziyetleri bize onun şirket zamanında ki kadar pahalı olduğunu unutturamaz. Terkos suyu Avrupanın hiçbir yerinde emsaline tesadüf edilemiyecek kadar pahalıdır. Metre mikâbı on beş kuruşadır. Buna zamime olarak abonelerden şube borusu bedeli ve saat kirası gibi ekstra paralar da alınmaktadır.

Daha fenası vardır. Bir yere taşınır veya bir evi satın alırsınız. Su kapalıdır. Terkos idaresine müracaat edersiniz.

— Borcu var da onun için kapalı derler.

— Açınız! Talebinde bulunursanız:

— Borcu verin de açalım! diyorlar.

Gerçi bir idarenin parasını araması hakkıdır. Lâkin başkasının harcadığı suyun parasını, malın yeni sahip ve kiracısından istemek hangi hak nazariyesine uyar? Bu ve buna benzer, eski şirketten kalma bir takım pürüzler var ki; topunun birden ortadan kalkmasını ve hele suyun memba sularından falan çok daha evvel ucuzlamasını istememek elden gelmiyor.

Esasen İstanbul gibi sıhhî ve bol suya teşne bir şehre metre mikâbı 15 kuruşa su dağıtmak bugünkü pahalılıkla mücadele zihniyetile güç telif edilir bir şeydir.

İstanbulda metre mikâbı hes, hiç olmazsa yedi buçuk kuruşa terkos suyu verildiği gün şehirde temizlik ve sıhhat bakımından büyük bir kalkınma ve inkişaf olacağına şüphe edile bilir mi? O günün pek yakın olmasını candan diliyoruz.

ROMANYA:

Moskova Elçisi Şubatta Ayrılıyor

Moskova, 29 (A.A.) — Havas muhabirinin öğrendiğine göre. Romanyanın Moskova elçisi B. Ciantu, Bükreşe dönmek emrini almıştır Moskovayı şubat bidayetinde terkedecektir.

Malûm olduğu üzere Sovyetler birliğinin Bükreş elçisi B. Ostrovski hükûmeti tarafından son zamanlarda geriye çağırılmıştı.

Yabancı memleketlerde dönen ve buraya akseden şayialara göre. Ostrovski, Romen hükûmetinin siyasî doktrinlerinde vukua gelen değişiklik üzerine geri çağırılmıştır.

Fakat iki taraf arasında siyasî münasebetler kesilmiyecektir.

B. Necmettin Sadak'ın nutkunda bir tashih

Cenevre, 29 (A.A) — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

B. Necmeddin Sadak'ın konseyde okuduğu nutukta Hatay rejimine ait kısım, şu suretle tashih olunur:

"Doğrudan doğruya ifadesi imkânını ortadan kaldırmaktadır. Bay Reis, Türkiye Hatay ile ve onun tarzı idaresi ile ve sükûn ve sükûnetile bu devrede Fransa derecesinde alâkadardır ve Fransa mandası bittikten sonra Fransadan daha fazla alâkadardır. Esasen bu meselenin tetkiki için Konsey tarafından teşkiline karar verilecek heyete Hatay meselesinin.....

Mahkemelerde

Zengin Ecnebîlere Baş Vuran Bir Hırsız

Tevkif Edilen Hanri, Şimdiye Kadar 60.000 Liralık Mücevher Aşırmış

Dahiliye Vekâletinin emrile geçen sene haziranın başında hudut harici ne çıkarılan Ingiliz tebaasından Frans oğlu Hanri, bir Avusturyalıya ait pasaportu tahrif ederek Istanbula gelmiş ve 15 yerden mücevherat ve kıymetli eşya çaldığı için tevkif edil miştir. Hanri, bu hısızlıklardan birço ğunu itiraf etmiş ve hırsızlığı nasıl yaptığını da ayrı ayrı göstermiştir.

Bu adam, daha ziyade mücevherat sahibi ecnebilere musallat olmuştur. Istiklâl caddesinde oturan Madam Antuvandan 3 bin ingiliz lirası kıymetinde mücevherata, yine Beyoğlun da oturan Isviçreli Madam Koşetle tüccardan Şükrü, Sabri, Tatanin, ve Kostantinanın evlerinden de birçok kıymetli eşya ve mücevherat aşırmış tır. Müddeiumumilik, dün, adı geçen evlerde keşif yaptırmış ve hırsızlığın nasıl işlendiğini tesbit etmiştir. Hanrinin şimdiye kadar çaldığı eşya nın kıymeti 50, 60 bin lira tutmakta dır.

Yalnız Para Cezası Verecek

Silivride tütün satıcılığı da yapan bakkal Mustafa, geçenlerde Istanbu la 60 kilo tutan (3) bin köylü sigarası getirmiş, Sirkeci istasyonunda kaçakçılık bürosu memurları kendisi ni yakalamışlardır. Inhisarlar heyeti mahsusası bu sigaraların müsadere sile beraber 8 lira da para cezası ver mesini kararlaştırmıştır. Bakkal Mus tafa Sultanahmet sulh birinci ceza mahkemesine müracaat ederek, bu musaderenin doğru olmadığını ve ken disi esasen bayi olduğu için burada çalışan köylü ameleye verilmek üzere bu sigaraları Istanbula getirdiğini söylemiş ve Inhisarlar Idaresi aleyhi ne bir dava açmıştır. Dün mahkeme de Inhisar vekili, heyeti mahsusa ka rarının tasdikını istemiştir. Hâkim Reşit, bedeli 210 lira tutan sigaraların müsaderesinin doğru olmadığma ve suçludan yalnız 8 lira para cezası alınarak sigaraların kendisine iade edilmesine karar vermiştir.

MATBUAT:

Bir Beyanattan Çıkan Dava Karara Kaldı

Dün asliye birinci ceza mahkemesinde bir sabah gazetesi tarafından (Haber) gazetesi aleyhine açılan hakkı telif ve matbuat kanununa mu halif hareket iddiası tetkik edilmiştir. Mesele şudur:

Bu sabah gazetesi, Fişer isminde bir ecnebiden Iskandinavya gazetelerinden birisinde çıkan eski Başvekil Ismet Inönünün bir beyanatını 9 liraya satın almış, neşrettiği gün akşam üzeri de bu beyanatı Haber gazetesi iktibas etmiştir.

Geçen celsede davacı gazetenin avukatı iddiasını yazılı olarak vereceğini söyliyerek mühlet istemiş, dün de:

"— Bay reis, yazımın müsveddesini hazırladım. Henüz daktilo ettiremedim. Muhakemenin 48 saat son raya talikini isterim.„ demiştir. Mahkeme, bu talebi yerinde bulmamıştır. Suçlu gazetenin avukatı Naz mi Nuri, müdafaasını yaparak şunları söylemiştir:

— Ismet Inönünün davacı gazete ye verilmemiş beyanatından dolayı bu gazetenin dokuz liraya satın aldığı iddiasile bu beyanatı yazan Haber gazetesi aleyhine malik sıfatile dava açması doğru değildir. Çünkü hükûmetin sabık şefi, bu beyanatının Türkiye gazeteleri tarafından neşredilmesini menetmediği gibi kimseye de inhisar vermemiştir. Fişer namında bir adam bulunamadığına göre belki de muhayyeldir. Ma amafih Fişerin de mevcut olduğu farzedilse bile bir yabancı gazetenin Türk hükûmeti şefinden beyanat alıp Türk gazetecilerine para ile sat masını millî kültür bakımından doğ ru bulmuyoruz. Matbuat kanununun 25 inci maddesi hususî fedakârlıkla elde edilen istihbaratın diğer gazete tarafından neşrini meneder. Hâdise, bu maddenin şümulünden hariçtir. Çünkü yazı bir istihbarat değil, bir beyanattır. Ve ortada yapılmış hususî bir fedakârlık ta yoktur.

Hiç bir veçhile cürüm unsuru taşımıyan hareketimizden dolayı musip olan iddia veçhile beraetimize ka rar verilmesini isterim.

Müddeiumumî de geçen celsede Haber gazetesinin beraet etmesini istemişti. Mahkeme, karar vermek üzere muhakemeyi pazartesi gününe talik etmiştir.

İZNİKTE:

Bir İhtilâs Suçu

İznik, (TAN) — Gençlerbirliği sabık başkanı Hasan Atacın zimmetine 56 lira geçirdiği anlaşılmıştır. Birlik, keyfiyeti ilçebaylığa bildirmiştir.

YALANCILIK:

Mahkemeye ve Polise Adını Yanlış Vermiş

Sultanahmet sulh birinci ceza mah kemesi, zabıtaya ve mahkemeye adını yanlış verdiği için ağır ceza mahkemesinden gönderilen Vida adlı bir suç lu kadının muhakemesine başlamıştır.

Jandarma, suçlu yerine koltuk değ neklerile yürüyen ihtiyar bir kadın getirmiştir. Hâkim, suçluya sormustur:

— Bayan, senin adın Vida olduğu halde Refka demişsin, niçin?

— Bay hâkim, Refka benim kızımın adıdır. Affedersiniz o kırmızı fe nere sermaye oldu. Ondan Mordahay isminde bir torunum var. Ben sakat halimde çamaşır yıkar, ona ba karım. Geçen gün bu çocuk bir teca vüze uğradı. Polise gitmiştim. Az türkçe bilirim. Çocuğun büyük anne si olduğumu ve annesinin adının Ref ka olduğunu söylediğim halde yanlışlıkla benim adımı Refka yazmışlar. Benim suçum yok.

Mahkeme şahitlerin çağırılmasını kararlaştırmıştır.

TEHDİT:

Korkutma Davasında Şahit Dinlenecek

Asliye birinci ceza mahkemesi, dün bir korkutma davasını tetkik etmiştir. Bir çorap fabrikasında çalıştığını söyliyen Ali, şikâyetini şöyle anlatmışır:

— Bayım, burada suçlu olarak bulunan Hidayet benim bacanağımdır. Ben onun baldızını aldım. Ondan son ra bana kanlı, kinli bir düşman oldu. Hergün önüme geçiyir. Tehdit ediyor. "Seni öldüreceğim„ diyor.

Darphanede makinistlik yaptığını söyliyen suçlu Hidayet bu iddiayı red detmiştir.

Mahkeme, şahitlerin çağırılması için davayı başka bir güne bırakmıştır.

MÜDDEİUMUMİLİKTE:

Yaralanan Çocuk Hastanede Öldü

Yaralandığı için Şişli çocuk hastanesine kaldırılan Tahir oğlu Cafer ismindeki çocuk dün hastanede ölmüş tür. Müddeiumumilik bu ölümü şüpheli bulduğu için tahkikata başlamış, ve tabibi adil Enver Karanı cesedi muayeneye memur etmiştir. Vereceği rapor vaziyeti aydınlatacaktır.

Genç Bir Üniversitelinin Ölümü

Kemal Ergenekon

Üniversiteli gençlerle birlikte Izmi re gitmiş olan edebiyat fakültesi üçüncü sınıf talebesinden Kemal Erge nekon, dönüşte vapurda birdenbire hastalanmış ve Istanbula gelir gelmez Yüksek Muallim Mektebi reviri ne yatırılmıştır. Fakat, zavallı genç iyileşmemiş, âni olarak ölmüştür.

Kemal, son aylar zarfında "Attilâ„ adında bir eser neşretmişti.

Kemalin cenazesi, dün arkadaşları tarafından gözyaşları arasında Edir nekapı şehitliğine bırakılmıştır. Bu gencin ölümü, Universitede arkadaş ları arasında teessürle karşılanmıştır.

Herkes koşuyor, mevsimin en güzel filmi

MÜZİK AŞK RAKS ZEVK

TÜRK Sinemasında Millöker'in meşhur fransızca opereti

FAKİR TALEBE

Görülmemiş derecede muazzam sahneler, binlerce figüran, emsalsiz müzik ve fevkalâde şarkılar. İlâveten Dünyanın en küçük piyanistinin konseri ve Ekler Jurnal. Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine

BUGÜN SAKARYA SİNEMASINDA

Çarlık Rusyası.. Şık zabitleri.. Güzel kızları.. Balalaikaları.. Sefahat âlemleri.. ni tasvir eden Puchkine'in meşhur şaheseri

VATAN HASRETİ

Filmini mutlaka gidip görünüz. Baş Rollerde:

HARRY BAUR — JEANİNE CRİSPİN GEORGES RİGAUD

İlâveten 1937 Paris sergisinin bütün güzelliklerini gösteren film ve PARAMOUNT JURNAL

Bugün saat 11 de matine

Bugün İPEK Sineması

Korsanlık hayatına ait en müessir, en müthiş ve en büyük filmi

ESİRLER GEMİSİ

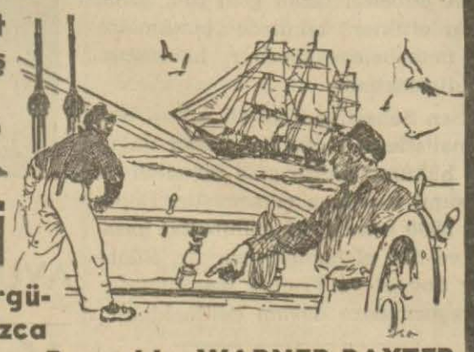

Aşk, macera ve sergüzeştlerle dolu Fransızca sözlü şaheser

Baş rolde: WARNER BAXTER

Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine

TÜRKÇE SÖZLÜ
Musikili Büyük Şark Filmi

NEVYORK DAMLARINDA

filmini çevirmek için 5,000,000 dolar sarfolunmuştur. Baş rolde:

DORİS NOLAN

Bir harika... Bir dans hülyası.

Istanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu
DRAM KISMI
Saat 20,30 da.
PER GUNT
Dram 5 Perde
Yazan: Henrik Ibsan

KOMEDİ KISMI
saat 20,30 da
Aynaroz Kadısı
Komedi 6 tablo. Yazan: Celâl Musahip oğlu
SON HAFTA

ERTUĞRUL SADİ TEK TİYATROSU
Yarın gece
(Kadıköy - Süreyya) Sinemasında
OTELLO

Bu hafta SARAY sinemasının

Pek büyük bir muvaffakıyetle göstermekte olduğu

CESUR KAPTAN

Fransızca sözlü ve fevkalâde filmini mutlaka görünüz. Baş rollerde:

FREDİE BARTHOLOMEW

LİONEL BARRYMORE ve MELWYN DOUGLAS

Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine

JOAN CRAWFORD'un zarafet ve güzelliği
WİLLİAM POWEL'in nükte ve dehâsı
ROBERT MONGOMERRY'nin gençliği, sevimliliği

Bu hafta MELEK Sinemasının

göstermekte olduğu Fransızca sözlü

BİR KADININ TALİİ

filmi mevzuu güzel ve herkes tarafından görülecek çok mükemmel bir filmdir. İlâveten: PARAMOUNT JURNAL
Seanslar: 11, 2, 4,15, 6,30, gece 9 da dır. Saat 11 deki seans tenzilâtlıdır.

1 Şubat Salı günü akşamı
TURAN TİYATROSUNDA
SANATKAR NAŞİT VE ERTUĞRUL SADİ TEK birlikte büyük müsamere iki oyun birden Naşit radyo taklitli komedi 3 perde ayrıca: Artistler revüsü 1 perde varyete, düet, solo, tafsilât el ilânlarında

YENİ NEŞRİYTA

"Türk İnkılâp Tarihi ve Büyük Harpten Sonra Avrupa„

Genç tarihçilerimizden Kabataş lisesi tarih öğretmeni Samih Nâfiz Tansu, bu isimde bir tetkik ve tahlil eseri neşretmiştir. Bu eserde, muharrir, Büyük Harpten sonraki Avrupayı, yabancı kaynaklardan bitaraf bir gözle tahlil etmektedir. Gerek Büyük Harp, gerek dünya krizi ve Büyük Harbi kapıyan muahedelerle 938 e kadar Avrupayı ve Milletler Cemiyetini meşgul eden hâdiseler gözden geçirilmiştir.

Kitapta, bilhassa Türk istiklâl savaşına ve büyük inkılâplarımıza genis kısımlar ayrılmıştır.

Pek yakında
Beyoğlu İstiklâl caddesinde
BÜYÜK
METROPOL BAR
açılıyor. 2 Caz... Gazino dö Paris'nin KÜBA ORKESTRASI... ve
Büyük bir yıldız

OTELCİLER ve HANCILAR CEMİYETİ — Bu cemiyetin 13 senelik bütün mesaisinin hulâsası, bir risale halinde çıkarılmıştır.

Evlenme

İzmir Emanetçiler Şirketi müessislerinden Mehmet Necati Taşar ile Izmir fabrikatörlerinden Mehmet Beşeli kerimesi Bayan Ferfahın evlenme töreni Izmirde 26 - 1 - 38 çarşamba günü saat 11 de icra edilmiştir.

Yeni evlilere saadetler dileriz.

İstanbul Liman Sahili Sıhhiye Merkezi Satınalma Komisyonundan:

1 — Merkezimize ait İzmir Motörü teknesinin tamiri ve makinasının Dizel'e tahvili için yapılan eksiltmeye hiç bir istekli gelmediğinden eksiltme 1 şubat 1938 salı günü saat 15 te tekrar yapılacaktır.

2 — Keşif bedeli 6900 liradır.

3 — Bu işe ait şartname şunlardır: İdarî şartname, fennî şartname ve proje.

4 — İstekliler bu şartnameleri ilişikleriyle beraber 55 kuruş mukabilinde merkezimiz levazımından alabilirler.

5 — Muvakkat teminat parası 517 lira 50 kuruştur.

6 — Eksiltmeye gireceklerin bu gibi işler yaptığına dair resmî vesika ibraz etmeleri ve teklif mektuplarını saat on dörde kadar komisyona vermeleri şarttır. (493)

Radyo

Bugünkü program:

ISTANBUL RADYOSU:

OGLE NEŞRIYATI:

Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi, 12, 50 Havadis, 13,5 Stüdyo Çiğan orkest rası, 14 SON:

AKŞAM NEŞRIYATI:

Saat 18,30 Plâkla dans musikisi, 19 Kriftzen Asım kızı Nihal ve arkadaşla rı tarafmdan Türk musikisi, 19,30 Kon ferans: Prof: Sailh Murat (Radyo ders leri), 20 Müzeyyen ve arkadaşları tara fından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Hava raporu, 20,33 Omer Rıza ta rafmdan arapça söylev, 20,45 Bay Mu zaffer Ilkar ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, (Saat âyarı), 21,15 Cemal Kâmil ve arkadaş ları tarafmdan Türk musikisi ve halk şarkıları, 21,50 Violon solo Orhan Bo rar tarafmdan orkestra refakattile,

1 — La Follia: Arkangelo Corelli:

22,20 ORKESTRA:

1 — Tomas: Raymonde, Ouverture:
2 — Lehar: Cloclo potpourri:
3 — Strauss: Vienerblut, valse:
4 — Midleton: Reve du negre:

22,45 Ajans haberleri, 23, Plâkla solo lar, operet ve operet parçaları, 23,20 Son haberler, ve ertesi günün programı 23, SON:

ANKARA RADYOSU

OGLE NEŞRIYATI:

Saat 12,30—12,50 Muhtelif plâk neşri yatı, 12,50—13,15 Plâk Türk musikisi ve halk şarkıları, 13,15—13,30 Dahilî ve harici haberler,

AKŞAM NEŞRIYATI:

Saat 18,30—18,35 Plâk neşriyatı, 18, 35—19 Çocuklara masal: Nurettin Ar tam, 19—19,30 Türk musikisi ve halk şarkıları, (M: Karındaş ve arkadaşları) 20,15—20,30 Edebî konuşma: Behçet Ke mal Çağlar, 20,30—21 Oda musikisi:

Çalanlar: 1 inci keman Halil Onay man
2 inci keman Sedat Ediz
Viyolonsel Edip Sezan

1 — L: Boccherini Re Major Kuatet Op: No: 5 (Yaylı sazlar için)
A: Presto
B: Rondo

2 — J: Haydu Kuatet: Op: 64 No: 5 (Yaylı sazlar için)
A: Allegro moderato
B: Adagio Cantabile
C: Menuetto — allegretto

21,—21,15 Ajans haberleri, 21.15—21, 55 Stüdyo salon orkestrası,

1 — Manuel Nocturne
2 — Lehar Der Zarevitsch
3 — Mezzacapo Serenade
4 — Massenet Gavotte
5 — Dvorak Slavische Tanze No: 6

21,55—22 Yarmki program ve İstiklâl marşı:

Günün Program Özü:

HAFİF KONSERLER

7.10 Berlin kısa dalgası: Pazar konseri (8,15: Devamı) 9,30 Paris Kolonyal: Plâk, 10,15 Paris Kolonyal plâk, 11,30: Keza, 11,45 Berlin kısa dalgası: Okrestra, 13 Paris Kolonyal: Konser nakli, 13 Berlin kısa dalgası: Hafif musiki 14,15: Devamı, 13,10 Diniko orkestrası (14,25: Konserin devamı) 14,15 Paris Kolonyal: Konser nakli. 15: Konser nakli. 16,45 Peşte: Radyo orkestrası, 17,05 Varşova: Orkestra süiti. 18 Varşova: Çay saati musikisi nakli, 18,02 Bükreş: Askeri bando, 18 Peşte: Çigan orkestrası, 18,45 Nis: Konser nakli. 20,10 Prag: Bando muzika 22,45 Bükreş: Orkestra konseri, 23,05: Prag: Hafif musiki, 23,25 Varşova: Hafif plâklar. 23,40 Peşte: Askeri bando

OPERALAR, OPERETLER

21 Nis (Berlin'den nakil): Vagner'in "Rheingold" operası, 22.10 Bükreş: Orkestra tarafından müntehap operet parçaları.

ODA MUSİKİSİ

20.15 Peşte: Caz triyosu.

RESİTALLER

18,35 Prag: Fritz Volf tarafından şarkılar, 19,45 Paris P,T,T: arkılar, 21,45 Varşova: Piyano resitali (Folla)

DANS MUSİKİSİ

19,15: Bükreş (20.15: Devamı) 20,35: Varşova (Plâkla dans). 21,30: Bükreş. 23,30: Lâypzig.

RAMON NOVARRO'nun
Türkçe Sözlü
ŞEYH AHMET Filmi
Şimdiye kadar görülmemiş emsalsiz muvaffakıyetle
MİLLÎ
Sinemada devam ediyor.
Görmiyenler ve görenlerin tekrar gelmeleri için son üç günden istifade ediniz.
AYRICA:
İKİ CANLI ADAM
RALPH BELLAMYL. Hissî büyük film.

TAN
Gündelik Gazete

TAN'ın hedefi: Haberde, fikirde, herşeyde temiz, dürüst, samimî olmak, karilin gazetesi olmıya çalışmaktır.

ABONE BEDELİ

Türkiye		Ecnebi
1400 Kr.	1 Sene	2800 Kr.
750 »	6 Ay	1500 »
400 »	3 »	800 »
150 »	1 »	300 »

Milletlerarası posta ittihadına dahil olmıyan memleketler için 30, 16, 9, 3,5 liradır. Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

GÜNÜN MESELELERİ

Milletler Cemiyeti Tehlikede

[Yazan: M. Zekeriya]

Sulh cephesinin müşterek kalesi Milletler Cemiyetidir.

Bu cemiyet zayıftır, teessüsünde takip edilen gayeyi tahakkuk ettirecek kadar müeyyit kuvvetlere malik değildir. Tecavüzlerin önüne geçmek kudretini haiz olmadığı da fiilî tecrübelerle sabit olmuştur. Fakat ne de olsa beynelmilel sulhü gözeten bir teşekküldür. Haksızlıkları tetkik ve tespit edebilen, dünya efkârı umumiyesini tenvire muvaffak olan bir müessesedir. Bu bakımdan faydası var, zararı yoktur.

Mütecaviz milletler bu müşterek sulh müesseseinin yıkılmasını istiyorlar. Bunu temin için evvelâ kendileri cemiyetten çekildiler. Şimdi de küçük devletleri arkalarına takıp çekmek istiyorlar. Evvelâ Orta Avrupa devletlerini kandırmıya çalıştılar. Muvaffak olamadılar. Şimdi şimal memleketlerini harekete getirdiler. Onlar vasıtasile cemiyeti yıkmıya çalışıyorlar.

İngiltere ve Fransa bilâkis Almanya ve İtalyayı da tekrar cemiyete çekmek istiyorlar. Hattâ bu maksatla Milletler Cemiyeti Paktında bazı tadilât yapmıya bile yanaşıyorlar. Almanya ve İtalyanın en çok itiraz ettikleri madde Milletler Cemiyeti Paktının 16 ıncı maddesidir. Bu maddî mütecavizlere karşı zecrî tedbirler tatbikini emreder. Almanya ve İtalya hareketlerinde serbest olabilmek için Milletler Cemiyetinin bu maddesini sildirmek istiyorlar. Bunun için de şimal memleketlerini harekete getirmiş bulunuyorlar.

Mevcut cereyanlara bakılırsa, İngiltere şimal memleketlerinin bu arzusunu is'afa taraftardır. Milletler Cemiyetinin siyasî bir teşekkül olmaktan çıkarak iktisadî bir müessese olmasını iltizam ediyorlar.

Yalnız İngilterenin maksadı bu suretle Almanya ve İtalyayı cemiyete almaktır. Halbuki Almanya ve İtalyanın maksadı sadece Milletler Cemiyetini tam mânasile bir korkuluk haline getirmek ve sonra da tamamen yıkmaktır.

Bakalım demokrasiler bu defa da tonaliter emperyalist devletlerin oyunlarına uyacaklar mı?

★

Kapıda Bekliyenler

Maamafih demokrasiler hâlâ kuvvetlerinden emin ve rahat görünüyorlar.

Japonya Çini işgal ediyor, fakat malî sıkıntısı çok büyük.

İtalya Habeşistanı aldı amma, şimdi istikraz edecek yer arıyor.

Almanyada iktisadî buhran saklanamıyacak kadar keskin.

Daily Express bu vaziyetten memnun. "Kapıda bekliyen adam,, başlığı altında şu fıkrayı yazıyor:

Diktatörlere ne dersiniz?

Faraza Mussoliniyi ele alınız. Artık yeni harplere girecek halde değildir. İspanya ve Habeşistan şimdilik İtalyanın şâhane iştihasını bile tatmin etmiye kâfidir.

Fakat onların müteredddî dedikleri demokrasiler müthiş surette kuvvetlidirler. O derece kuvvetli ki, Mussolini ve diktatör biraderi Hitler şimdi kapımızda bizden yardım dilenıyorlar. Belçikanın eski Başvekili Van Zeeland kapının çalan ziline cevap vermekliğimizi istiyor. Bu olabilir de olamaz da. Bahsi geçen efendiler ne vakit penceremize taş atmaktan vaz geçerlerse o vakit konuşma zamanı gelecektir.,,

İngiltere parasına güveniyor ve böyle yüksekten konuşuyor.

Fakat ötekiler hâdiselere güveniyor, ve konuşmayıp iş görüyorlar.

Aradaki fark bundan ibaret. Nitekim şimdi de İspanyaya bütün kuvvetlerile yardım ederek, bu meseleyi halletmiye karar vermiş görünüyorlar.

Maddî cezanın mekteplere iadesi bahsinde hayli mütalealar ileri sürüldü, fakat, bütün dünya terbiyecileri arasında büyük münakaşalara sebep olan bu terbiye tezi üzerinde varılmış sarih neticeler vardır. Bu yazıda, bu meselenin tahlilini okuyacaksınız:

İleri mi Gideceğiz? Geri mi Döneceğiz?

Yazan: Sabiha Zekeriya

Çocuğun şahsiyeti, dayak, korku ve şiddetle inkişaf etmez

Bir sabah gazetesi, neşrettiği bir başmakalede, mekteplerden kaldırılan dayakla terbiye usulünün iadesini istiyor. Sebep olarak ta kalabalık sınıflarda muallimlerin otorite tesis edemediklerini, çocukların muallimlerine silâh çekecek kadar terbiye hududunun haricine çıktıklarını söylüyor. Eğer bu gazetenin iddiası doğru ise, mekteplerde muallimlerin otorite tesis edemedikleri gibi bir mesele ile karşı karşıyayız. O halde otorite nasıl tesis edilir, bunu mütalea etmek lâzım.

Çocukların muallimlerine silâh çekmesi meselesine gelince; bunun sebebini mekteplerde dayakla terbiye usulünün kaldırılmasına atfetmek pek afakî bir mütalea olur. Bunun da terbiyevî ve içtimaî sebeplerini aramak gerek...

Maatteessüf, birçok muallimlerin de mekteplerde dayak usulüne taraftar olduklarını gördük. Bunların mütalealarına göre, çocuk iptidaî muhitlerden geldiği, dayakla terbiyeye alıştığı için, mektebin şahsiyet yapmayı istihdaf eden şef katle terbiye usulü karşısında büsbütün muvazenesini kaybettiğini söylüyorlar. Bu mütaleayı kenara atmamak lâzım. Ev terbiyesile, mektep terbiyesini birleştirmek, bugünkü terbiyecilerin de istihdaf ettikleri bir gayedir. Bunu temin için birçok teşkilâtlar yapmışlardır. Bunları da tetkik etmemiz lâzım. O halde münakaşa ve mütalea edilecek kül halinde bir terbiye sistemi vardır.

Dayakla terbiye

1918 senesinde bütün dünya terbiyecileri arasında büyük münakaşalara sebep olan bu terbiye tezi hakkında büyük terbiyecilerin vardıkları bir netice vardır. Terbiyenin gayesi, çocuğa dimağının hazmedemiyeceği mütenevvi malûmat vermek değil, çocuğun şahsiyetini inkişaf ettirerek yaratıcı dimağını faaliyete geçirmektir. Gaye bu olunca, terbiye sistemine verilecek istikamet te ona göre tayin edilmelidir. Çocuğun şahsiyeti, dayak, korku ve şiddetle inkişaf etmez. Fertte şahsiyet yapmanın en büyük âmili itimat, hürriyet ve sevgidir. Çocuğun yaratıcı dimağı, tazyik ve şiddet karşısında dumura uğrar. Esir ve köle şiddetle terbiye tarzının en büyük nümunesidir. Esir milletle, hâkim millet arasındaki farklar da bunun neticesidir. Biz, mektebin bize vereceği miskin, şahsiyetsiz, çocuğu mu, yoksa idaresine ve yaratıcı melekelerine sahip çocuğu mu istiyoruz? Şüphesiz ki birincisini değil.

Bugünkü, dayakla terbiyeyi kabul eden geri milletler, şefkat ve ilmî tetkikle terbiyeyi kabul eden ileri milletler vardır. Biz hangisine mensubuz? Her halde birincisine değil. İnkılâbın seyrinde herşeyin ilerisini kabul eden bir millete, gerisini tavsiye etmek bir irtica olur.

Otorite nasıl kurulur ?

Ortada bir vâkıa vardır. Birçok muallimler, sınıfta otorite tesis edemedikleri için dayağa taraftardırlar. Bu ileri bir düşünüş değildir. Fakat, üzerinde durulacak bir meseledir.

Otorite, ancak, şiddet, tehdit ve korku ile mi tesis edilir? Çocuk ve insan korktuğu için mi itaat eder, ve cemiyetin tahmil ettiği kıymet ölçülerini kabul eder? Yoksa bu kıymetleri sevdiği ve inandığı için mi kabul eder? Korku ve şiddetle kabul ettirilen hiçbir ahlâkî kıymet, hiçbir akide ve kanaat yaşıyamaz, bunlara ancak inandığımız ve sevdiğimiz zaman tabi oluruz. Muallim kendisine karşı çocuktan bir hürmet bekliyorsa, bunu şiddetle kabul ettirmeyi değil, bu hürmeti telkin etmeyi düşünmelidir. Bu da hürriyet, itimat ve sevgi ile mümkündür. Çocuk bilâkis, tedehhüş ettiği, korktuğu mahlûka karşı insafsız olur.

Korkunun yerini şefkat ve sevgi daha kuvvetle alabilir. Sevilen bir hoca hakkında çok daha kuvvetli ve faydalı bir otorite tesis eder. Çocuğun ruhunda çok daha nâzım bir rol oynar. Çocuk korktuğu için yalan söyler, gizli iş yapar. Çocuğun dürüst, açık ve samimî olması için, her şeyden evvel korkmaması lâzım. Çocuğun muallime silâh çekmesinin sebebini de eğer çocuk dimağen malûl ve hasta değilse, mekteplerde muallimle talebe arasında teessüs etmiyen samimiyette ve mevcut olan şiddette aramak lâzım.

Yalnız, muallimlerin haklı oldukları bir nokta vardır ki, ev terbiyesile, mektep terbiyesi arasındaki geniş fasıla, bir de kalabalık sınıflarda muallimin her çocukla fazla meşgul olamamasıdır. Sınıfların bir zaman için kalabalık olması bir zarurettir. Mekteplerin adedi çoğalıp, sınıflarda talebe miktarının azalması, muallim adedinin çoğalması bir zaman ve tekâmül meselesidir. Bunu nazarı dikkate alan Anglo Sakson memleketleri bu meselenin üzerinde kuvvetle durmuş, bunun zararlarını tahfif edecek çareler aramışlardır. Muallim, bilhassa kalabalık bir sınıfta her çocuğu ayrı ayrı psikolojik bir tetkikten geçiremez. Aile muhitini bilmediği için çocuğun terbiye sistemine vereceği istikameti tayinde güçlük çeker. Bu hususta ileri memleketlerin tatbik ettikleri usulleri tetkik etmek faydalı olur, sanırım.

Mekteplerde terbiyevî ve içtimaî teşkilât

Bu teşkilât itibarile, Amerikan mektepleri başta gelir. Bu mekteplerde çocuğun terbiyesi sadece terbiyevî bir hâdise değildir. Ayni zamanda içtimaîdir. Çocuğun yaşadığı muhiti, çocuğun ailesini, hayat şartlarını, ev terbiyesini bilmek muallimin, çocuğun in kişafına vereceği istikamette büyük bir rol oynar. Bu sebeple mekteplerde ziyaretçi muallim usulünü kabul etmişlerdir. Ziyaretçi muallim, her çocuğun ayrı bir dosyasını tutar. Mektep doktorunun her ay yaptığı muayeneyi, çocuğun fizik inkişafını siciline geçirir. Dimağ testleri ve doktorun çocuğun dimağı inkişafı hakkındaki mütalealarını da bu dosyaya geçirir. Bundan başka, evlere yaptığı muntazam ziyaretlerle çocuğun içtimaî muhitini, ev hayatını, hayat şeraitini kontrol eder. Muallim, bu dosyaların tetkikinden çocuğun sınıfında geri kalmasının birçok âmillerini bulur, ona göre tedbir alır.

Bu mekteplerde bu sahada yapılan teşkilâtlardan biri de muallim ve anne, babalar cemiyetidir. Her mektebin bu isimde bir cemiyeti vardır. Her ay anne ve babalar, muallimle karşılaşır, çocukları hakkında konuşur, gerek evde, gerek mektepte çocuğa karşı alınacak tedbirleri beraber kararlaştırırlar. Bu cemiyetin, mektebin ilerlemesi, fakir çocuklara yardım gibi daha birçok meseleler üzerinde büyük yardımları vardır. Bu teşkilâtlar vasıtasile evle mektep terbiyesinin birleştirilmesi mümkün olur.

Mektep içtimaî ve terbiyevî bir merkez olabilir mi ?

Mektebin içtimaî ve terbiyevî bir merkez olması cereyanı da kuvvetle yürüyen cereyanlardan biridir. Bazı içtimaiyatçılar buna muhalif olmakla beraber, teşkilât itibarile geri kalan memleketlerde mektebin içtimaî merkez olarak kabulü bence doğrudur. Mektebin içtimaî merkez olması demek, yalnız evle mektebi değil, muhitle mektebi birleştirmek demektir.

Mektep bulunduğu muhitin içtimaî ve kültürel bir merkezi olur. Mektep kapıları gece bütün muhite açıktır. Geceleri burada halka konferanslar verilir. Ziyaretçi muallimin evlerde tesbit ettiği yanlış gidişler hakkında halk burada ikaz edilir, halka terbiyevî müsamereler, tiyatrolar, sinemalar gösterilir. Hülâsa mektep muhitinin bir rehberi rolünü alır. İçtimaî teşkilâtı kuvvetli olan memleketlerde bu işleri yapan başka müesseseler mebzul olduğu için, mektebin bu rolü oynamasına muhalif olanlar vardır. Fakat bizde olsa evle mektebi, muhitle mektebi birleştirmek için mektebin bu rolü oynaması çok faydalı olur. Kâhil terbiyesi bu memleketlerde kuvvetli cereyanlar halinde yürüdüğü için gece dershaneleri bu rolü yapar, fakat bizde gece dersanelerinin ancak okuyup yazma öğretmesi, halkın daha ileri terbiyesini temin edemiyor.

Diyeceksiniz ki, bütün bunlar çok ileri teşkilâtlar. Bizim için henüz bunları yapmak imkânı yoktur. Olabilir. Fakat terbiyevî güçlükler karşısında, muallimin dayak ve şiddet usulüne dönmeyi düşündüğü bir devirde, ileri memleketlerde terbiye cereyanlarının, terbiyevî teşkilâtların nerelere kadar gittiğini bilmek lâzımdır. Bugün buraya gidemezsek, yarın gideriz. Fakat geriye dönmeyiz. Gözümüz Ortaçağda değil, daha ileride olur. Geride değil.

Muallim, kalabalık sınıfta, şiddetle terbiyeye alışan çocuğu dayakla terbiyeye kalktığı zaman ona geriyi değil, ileriyi göstermek vazifedir. Şefkatle, ilmî

(Arkası 8 incide)

MUVAFFAK OLMANIN SIRRI

3, 4, 5 İNCİ İDMANLAR

İki üç gündenberi size dimağî disiplini temin için yapılması lâzım gelen idmanlardan bahsediyorum.

Bugün de bu idmanların 3, 4, 5 incisini veriyorum.

ÜÇÜNCÜ İDMAN

Bir mektup yazınız, içinde şu tâbirler bulunmasın: Ben, bana, benim, benimki. Mektup enteresan olmalı, kolay okunmalı. Mektubu okuyan adam sizin bu kelimeleri hazfetmek kuvveti sarfettiğinizi farkederse tecrübe muvaffak olmamış demektir.

Bu tecrübe dimağı muayyen şekilde düşünmiye sevkeder. Onu alıştığı kolay yoldan çıkarıp yeni yolda yürütmek biraz güçtür. Bir nevi kamburlaşmıya ve yahut karın yapmıya başlamış bir adamın bu kusurlarını gidermek için idman yapması gibi birşey.

DÖRDÜNCÜ İDMAN

Günde 15 dakika ben, bana, benim ve benimki tâbirlerini kullanmaksızın konuş.

BEŞİNCİ İDMAN

Bir mektup yazınız ki muvaffakıyet ve sevinç ifade etsin. Bunu yazarken uydurma birşey ilâve etmiyeceksiniz. Yalan söylemiyecek siniz, muvaffak olmuş görünmiyeceksiniz. Hakikati olduğu gibi yazacaksınız. Fakat yazdığınız mektup hayattan memnun olduğunuzu anlatacaktır.

Bu idmanda iki gaye gözetilmiştir. Biri menfî ve cesaret kırıcı vaziyetten müspet ve iyi vaziyete geçmeyi öğretir. Saadetinizi ve neşenizi anlatmak için öyle misaller, öyle vakalar, öyle cümleler bulabilirsiniz ki, siz de hakikaten mesut olduğunuza inanırsınız. İkinci gaye de, size muvaffakıyet yolunu açmasıdır.

Mektup yazmak çoğumuzun hoşuna gitmez. Ekseriya ayak üzerinde mektup yazar gibiyiz. Yahut yapacak bir işimiz yoktur. Canımız sıkılmıştır, meyusuzdur. O vakit kalemi elimize alır, sevdiklerimizle konuşmıya çalışırız. Bu mektup ruhen düşkünlüğün, bahtsızlığın bir ifadesi olur. Bunun karşılığı olarak muhatabınız size teselli verici cevap gönderir. Ekseriya bu cevabı aldığımız zaman ogünkü haleti ruhiyemiz silinmiş, neşemiz gelmiştir. Cevabı okuduğumuz zaman ya tekrar o günü hatırlıyarak üzülür, yahut arkadaşımıza acıyarak güleriz.

İşte bunun için kendimizi ruhî düşkünlüğe teslim etmemek lâzımdır. Bu idman size bunu öğretecektir.

Psikoloğ

Hırçın KÖŞE

"İşsiz - İşçi,, İmzasına İşligüçlünün Cevabı.

[Yazan: Aka Gündüz]

Bir (İşsiz - işçi) yapma imzasile imzasız bir mektup aldım. Biz muharrirlere, dünyada gazetecilik kurulalı beri böyle imzasız mektuplar gelir. Bunlara alışıp kanıksamıyan adam muharrir - gazeteci olamaz. Bu mektupların yüzde doksan dokuzu, altına imza atılamıyacak ayarda şeylerdir. Yüzde biri de bu (işsiz - işçi) nin ki gibi içinde münakaşaya, yazışmıya değeri olan mahiyettedir.

Bu mektubun ana fikirleri benim fikirlerime aykırı olmakla beraber yazılış tarzını beğendim. Bir kuru kafa mahsulü değil. Hattâ olgunlaşmıya çok müstait bir kalemden çıktığı besbelli. Eksiği gediği bulunsa bile bunu, yazmak melekesindeki idmansızlığa hamledebiliriz.

Yalnız (İşsiz - İşçi) nin mektubunda iki noktaya biraz çokça şaşakaldım; nokta, bir: Ben, diyor, mektep medrese tahsili görmedim. Fakat üç beş lisan bilirim. Epeyce de okurum, yazarım.

Ve bir takım kinayeler, cinaslar, istiareler...

Bunları söylemiye ne sebep var? Söylediği sözler, fikirler bir okumuşluğun mahsulü mü? Evet, belli ki öyle. Öyleyse niye müstehzi tevazu? Sonra ben neyim, kimim ki, hayatının birtakım gizli ıztıraplarını bir kirpi derisine sararak karşıma dikiliyor? Hem, bu şekilde ıztırapları, duyguları yokmuş gibi görünerek... Bu arkadaş benim iyi veya kötü bir romancı olduğumu hatırlamış olsaydı güzel üslüplü mektubunu bu tarzda yazmazdı. Fakat ben; haleti ruhiyesi hakkında bana verdiği beş sayfalık ipucunu fırsat edinerek tahlile kalkışmıyacağım. Böyle bir şeyi ancak kendi tahriri müsaadesi olursa yaparım. İşte bir buna şaşakaldım.

Bir de şuna: Mektubunda küfür yok, tecavüz yok, tahkir yok, siyasî veya adli cürüm sayılacak bir şey yok. O halde niçin imza atmıyor? Bilgili hüviyeti etrafında hiç yeri olmıyan bir esrarengizlik yaratmak istemesini tahteşşuurundaki romantiklikte aramak bilmem yanlış mıdır?

İmzasını saklamasının belli başlı sebebi olarak şunu gösteriyor, diyor ki:

— Sen geçende bir yazı yazdın. Ve bir kayıt ve şart koşarak "bu memlekette hürriyet var,, dedin. Halbuki ben "yoktur,, diyorum. Eğer bu mektubumu aynen neşredersen hürriyetin var olduğuna inanacağım. Neşretmez veya edemezsen sen benim dediğime inan.

Mektubun bütün ruhu bu. Ben hürriyet var demişim, o yok diyormuş. Dediğini yazabilir miyim, yazamaz mıyım?

Dedim ya, arkadaşın tahteşşuurunda bir bedbin romantiklik hüküm sürüyor gibi. Benim (var) dememi nekadar havaî ve basit buluyorsa kendisinin (yok) demesini o kadar müthiş, mühip, mühlik, ve bilmem ne görüyor.

Hayır! Hiç te öyle değil. İşte söylediğini yazdım. "Bu yetmez,, diyemezsin. Çünkü attığın imzanın imzasızlığını ölçü edinerek yazdım. Bütün mektubunu yazmamı istiyorsan şart birdir: Bizim gibi hareket etmen gerek.

Biz, bu rejime bağlı olanlar yazarız. İyi yazarız, kötü yazarız. Olgun yazar, solgun yazarız. Doğru yazarız. eğri yazarız. Fakat yazılarımızın altına imzalarımızı, kalıplarımızı, kafalarımızı ve benliklerimizi basarız.

Ki biz; devir, yaban süngülerinin ve damat Feritlerin hükmü altında iken de böyle yapmışızdır.

Konuşulur, çekişilir bir muhatap olduğu anlaşılan (İşsiz - İşçi) imzasına açıkça söyliyeyim ki, mektubunu açık imzalı ve açık hüviyetli olarak yazdığım gün, görecektir ki, hiç kimse kendisini bacağından tavana asmıya kalkışmıyacaktır. Bilâkis fikrinin yanlış olduğunu ispat edecektir.

Bu çekingen arkadaş emin olsun ki, karşısındakiler erkek adamlardır. Hakikî hüviyetini - hıfzolunmak şartile - bildirirse, ölüm Allah hifzederler ve mektubunu dilediği biçimde ve harf harf basarlar. Ortada korkacak hiçbir şey yoktur. Mutlaka korkacak bir şey varsa o da bu gibi de-

(Lûtfen sayfayı çeviriniz)

S P O R

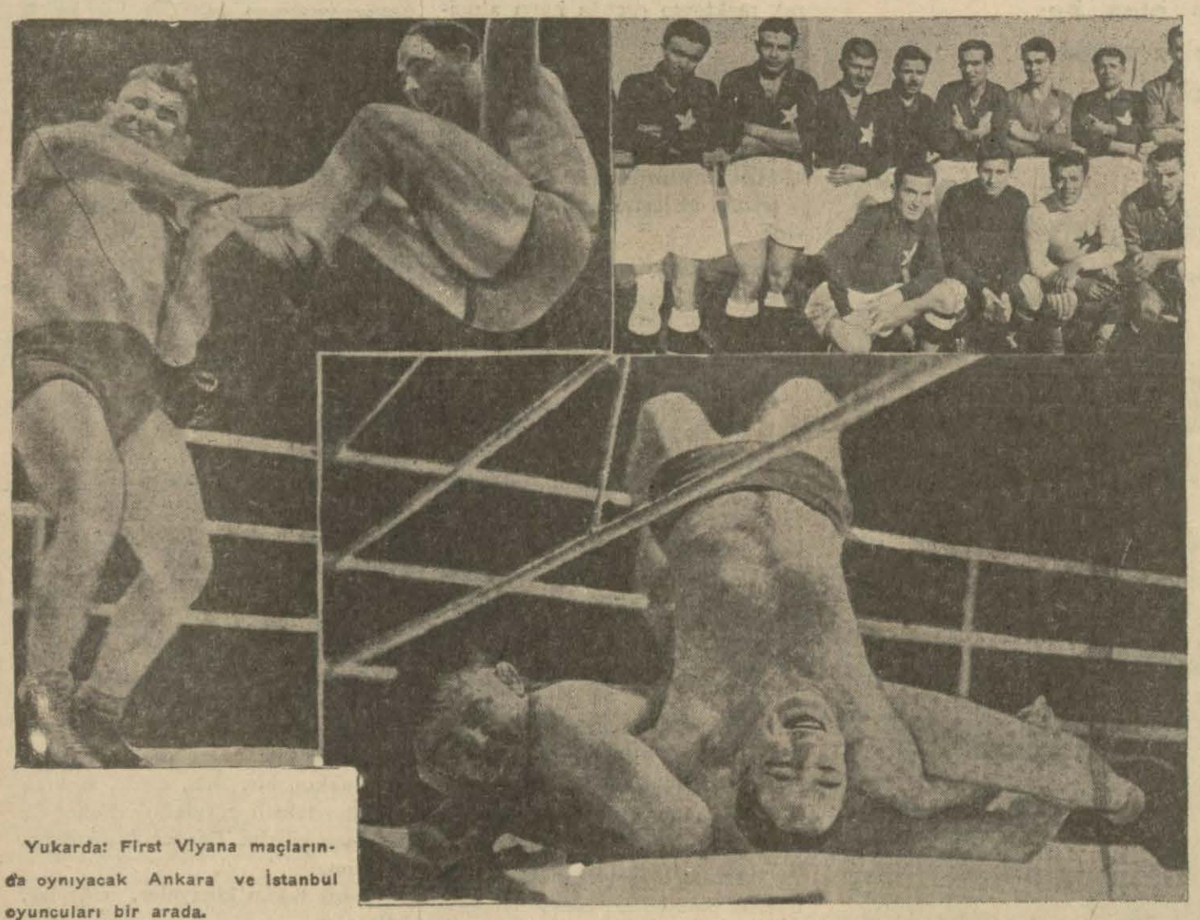

Yukarda: First Vlyana maçlarında oynıyacak Ankara ve İstanbul oyuncuları bir arada.

Sağda: İtalyan Savoldi Fransız pehlivanına maymun tekmesini yapıştırıyor. Altta: Fransız pehlivanı Deglan, İtalyan rakibini fena bir vaziyete düşürmüş. kıvrandırıyor.

GÜREŞ :

Meşhur Fransız Deglan Savoldi Ile Yeni Maçında Berabere Kalabildi

Iki aydanberi Paris güreşlerindeki muvaffakıyetlerile büyük bir şöhret kazanan Italyan Savoldi ile vaktile dünya şampiyonluğunu boğucu Levisten almış olan Fransız Deglan pek heyecanlı bir güreş yaptılar.

Aslen Italyan olup Amerikada geçirdiği uzun güreş hayatı sayesinde Amerikan tebaası pasaportunu almış bulunan Savoldi Avrupa şampiyonu Bulgar Dankoloffu nefes aldırmadan yenmiye muvaffak olmuştu. Savoldi ye Pariste son çıkarılacak rakip olarak Fransız Deglanı seçtiler. Italyan pehlivanının bilhassa (kanguro çiftesi) namı verilen oyunu fevkalâde tehlikeli görülüyordu. 100 kilodan fazla gelen Savoldi, hasmının geklemediği bir zamanda bir maymun çevikliği ile havaya fırlıyor ve çift tekmesile rakiplerinin çenesine. yahut kulak tozuna cifte atarak sersemleti yordu. Böyle bir adama karşı kuvvetinden ziyade tecrübesine güvenen bir pehlivan lâzımdı.

Fransızlar, Savoldiye karşı Deglanı münasip bulmuşlardı. Iki hasım arasında 90 dakika olarak kararlaştırılan müsabaka Pariste şimdiye kadar görülmemiş bir heyecan ve şiddette devam etmiş, Parislileri hayran bırakmıştır.

Pariste âdet olduğu veçhile üç devre üzerine tertip edilmiş olan müsabakanın ilk devresini Fransız kazanmıştır. Bu devrede Italyan meşhur çiftesini iki kere atmış ise de Fransız pehlivan yana kaçarak çiftelerden kendini kurtarmıştır. Ikinci devrede Italyan fırsatını bulup çiftesini yerleştirmiş ve rakibini sersemleterek yatırmaya muvaffak olmuştur.

Üçüncü ve son devreye olanca şiddetlerile başlıyan iki pehlivan haklaşamamışlar, neticede berabere kalmışlardır.

TAN — Tekirdağlı böyle güreşlerin olduğu yerlere gidiyor. Tamamile Amerikanvari tekmeli, kafa vurmalı ve kolları kıracak gibi burmalı olan böyle güreşlerden kaçınmasını tavsiye ederiz.

Futbol :

Beşiktaş mı ? Galatasaray mı ?

Bugün Taksim Stadında Beşiktaş — Galatasaray takımları Tayyare Kupası final müsabakasını oynıyacaklar. İki takımın bu mevsimde ne âyarda olduğunu muhtelif maçlarda gördük. Kısa ve toplu bir tarifle bugün karşılaşacak takımları gözden geçirdikten sonra maç hakkında hükmümüzü ver miye çalışalım:

Besiktas takımını lig maçlarının başındanberi yenen bir klüp çıkmadı. Rakibe göre. bazan takımın cüsse ağırlığını, bazan müdafaasını, bazan da toplu gayretini meydana koyan beyaz siyahlılar "mevsimin namağlûp on biri,, lâkabını kazanmıya muvaffak oldular. İstikrarlı bir kıymet derecesine sahip oldukları inkâr edilemiyen Beşiktaş takımının hücum hattı diğer taraflarına nazaran pek verimli değildir. Muhacimlerin kıvrak olamamalarından gelen bu aksaklık, beyaz siyahın fazla gol çıkarmasına da hayli mâni oluyor. Beşiktaş hücum elemanları içinde seyyal oyun tarzı sayesinde en tehlikeli eleman olarak Şerefi sayabiliriz. Bu genç birkaç haftadır yaratılış kabiliyetine lâyık olabilecek oyunlar çıkarıyor. Geçen seneki sönük vaziyetinden silkinmiş gibidir.

Galatasaraya gelince, müsabakaların her anında âsaplarına hâkim olabilecek kadar tecrübe geçirmemiş ve yaşları ilerlememiş bulunmalarına rağmen seri ve manevra kabiliyeti yüksek bir hücum hattına maliktir.

Fakat hücum hattının istinat edeceği muavin hattı vasattan düşüktür. Müdafaası da pek parlak değildir.

Böyle bir takımın Beşiktaş gibi bu mevsim hiç yenilmiyen bir ekibi kazanması akla pek kolay uymuyor. Maamafih Galatasaray hücum hattının Beşiktaş müdafaasını hayli karıştırması, ve bir iki gol çıkarması ihtimalden uzak bir şey değildir. Bu takdirde, golcülüğü biraz kısır olan Beşiktaşlıların iki gol çıkardıktan sonra galibiyeti temin edecek golü de atabilmeleri epey güçleşir ve beraberlik bir emrivaki haline gelebilir.

Şunu da hatırlatmalıyız ki, Beşiktaşın mağlûp olması ihtimali yüzde otuz beş ise, Galatasarayın ki yüzde altmış beştir. Aradaki yüzde on beş farkı ancak bugünkü maçın şansı telâfi edebilir.

First Vienna Takımı Şehrimizde

Futbol Federasyonu tarafından davet edilen Isparta ve First Vienna klüplerinden beklenen cevaplar gelmiştir. Isparta, teklif edilen tarihler de başka angajmanları olduğunu ve gelemiyeceğini bildirmiş, karşılaşma tarihleri değiştirildiği takdirde gelebileceğini ilâve etmiştir.

Buna mukabil First Vienna tekliflerimizi aynen kabul ederek gelebileceğini bildirmiştir.

Viyana takımının yapacağı maçlar 15 Nisanda Istanbul, 17 Nisanda Ankara, 20 Nisanda Izmir olarak tesbit edilmiştir.

Dünkü B. Takımları

Futbol Ajanlığı tarafından birinci küme klüplerinin B takımları arasında tertip edilen maçlara dün Şeref ve Taksim statlarında devam edilmiştir. Taksim Stadında Güneş ile Süleymaniye karşılaşmış ve Güneşliler 2 — 1 galip gelmişlerdir.

Şeref Stadında Galatasaray ile Beykoz karşılaşmış Çok çetin ve heyecanlı bir maçtan sonra Galatasaray maçı 4 — 3 kazanmıştır.

●

Barutgücü alanındaki maçlar:

1 — Sirkeci İdmanyurdu A takımile Barutgücü A takımı Saat 15 de..

2 — Sirkeci İdmanyurdu B takımile Barutgücü B takımı saat 13 de..

3 — Sirkeci İdmanyurdu ile Barutgücü Genç takımları saat 11 de karşılaşacaklardır..

Memlekette :

Düzceli Gençler Kır Koşusu Yaptılar

Düzce (TAN) — Halkevi spor kolu tarafından tertip olunan kır koşularının ikincisi pazar günü yapıldı. Müsabakalar 3000 ve 6000 metre olmak üzere iki kategori üzerinde icra edildi.

Her iki koşuya da dokuzar atlet iştirak etti. Ve bu atletler yarışı terketmeden nihayetlendirdiler.

3000 metre koşu neticesinde birinci Haydar, ikinci Mustafa oldu.

6000 metre olan ikinci yarışta Muzaffer birinci, Ilyas ikinci oldular. Halkevi tarafından her iki koşunun galiplerine münasip hediyeler verildi.

ğerli varlıkların hayali ve indî buhranlar içinde heder olup gitmeleridir. Başkalarına yazık olmasa bile kendilerine yazık olur. Eğer dünyada ki muharrirler aldıkları her imzasız mektubu basacak olurlarsa işte kıyametin koptuğu gün o gündür. Ve hiç bir hürriyetin buna tahammülü olmadığı meydandadır.

Bilgin arkadaşı temin ederim: Yeni Türkiye hürriyet ve emniyet memleketidir. Amma Jan Jak Rusonun kitabına ve Piyer Lotinin kalemine uymuyormuş! Ne yapalım? Biz, bize benzeriz arkadaş.

Dışarıda :

Ecnebi Memleketlerdeki Yuçoslav Futbolcüler

Yugoslavların dünya kupası maçlarına iştirak ettiği malûmdur. Komşu devletin Spor nezareti dünya kupası maçlarında Yugoslav takımının en kuvvetli bir şekilde sahaya çıkması için büyük hazırlıklara girişmiştir. Memleket içindeki futbolcüler hümmalı bir şekilde çalıştırılırken, memleket dışında muhtelif ecnebi takımlarda oynıyan futbolcülerin Milli takım haricinde kalmasının doğru olmıyacağı düşünülmüş ve Spor nezareti, Yugoslavyanın muhtelif radyo istasyonlarında neşrettiği tebliğinde, memleket dışındaki bütün tanınmış futbolcüleri Milli takımdaki yerlerini almak için derhal anavatana dönmiye davet etmiştir.

Ayrıca oyuncuların bizzat kendilerine milli vazifelerini hatırlatan mektuplar gönderilmiştir.

Yugoslav spor mahafilinde gerek divo. gerek mektupla yapılan davete birçok meşhur oyuncuların derhal icabet edecekleri ve dünya kupası maçlarında Milli takımın iyi bir varlık göstereceği ümit edilmektedir.

OKUYUCU Mektupları

Bir Muhacirin Şikâyeti

Yalovada Yalıboyu 40 numarada Muhittin oğlu Etem Evgin imzasile yazılıyor:

"1937 yılında Bulgaristandan muhacir olarak İstanbula geldim. Muhacir kâğıdımı aldım. Terketmiş olduğum servetime tekabül bile etmiyecek miktardaki ticari eşyamın verilmesini istedim. Vekâlete müracaat ettim. Bir netice çıkmadı. Devlet Şûrasına müracaat ettim. Devlet Şûrası kısa bir zamanda cevap verdi. Şûranın Birinci dairesinin 37 - 1586 — 2124 numaralı ve 30. 11. 937 tarihli kararile hakkımın teslim edilmesi İstanbul İskân müdürlüğüne tebliğ edildi. İskân idaresi on aydanberi bu kararı tatbik etmiyor. Bu kararı tatbik etmemekle kalmadı. Devlet Şûrasının kararını Vekâlete de bildirdi. Uzun zamandanberi perişan bir haldeyim. Vekâlete tekrar başvurdum. Aldığım cevapta işimin Maliye Vekâletine yazıldığını bildiriyordu. Bu işlerim neden sürüncemede kalıyor, anlıyamadım. Alâkadarların dikkatine koymanızı rica ederim.„

●

Gayrimübadil bonoları hakkında

Şişlide Ahmetbey sokağında 31 numaralı apartmanda Ragıp Pınar imzasile yazılıyor:

"Bugünlerde gazetelerde gayrimübadil işleri mevzuubahis oluyor. Bonoların hazine tahvilleri ile değiştirileceği de söyleniyor. İnşallah iyi olur. Fakat, gayrimübadillerin ekserisi, hemen dörtte üçü ellerindeki bonoları 13 - 15 liradan satmışlardır. Bu bonoların ekserisi sarrafların elinde bulunuyor. Bonolar, tahvillerle değişecek olursa, sarraflar da mühim miktarda bir kazanç temin etmiş olacaklardır. Bu hususta bir tedbir alınamaz mı?„

●

Canavar düdüğü istiyorlar

Şoför Fuat imzasile aldığımız mektupta deniyor ki:

"Tramvay şirketinin tel otomobilinde şoförüm. Bizim işimiz aceledir. Çabuk gitmemiz lâzımdır. Bunun için de canavar düdüğü lâzımdır. Evvelce seyrüsefere müracaat edilmişti. Seyrüsefer karar verdi. Fakat canavar düdüğü o zaman yokmuş. Şimdi duyduk ki, canavar düdükleri gelmiş. Bu hususta alâkadarların nazarı dikkatini celbetmenizi rica ederim.„

★

Cevaplarımız:

Sıvas okuyucularımızdan Kemal Günaya:

— Bu iş için bulunduğunuz şehrin lisesindeki yabancı dil muallimlerine müracaat ediniz. Size şifahi ve mufassal malûmat verebilirler.

Kongreler :

Güneş Klübünün Yıllık Kongresi

Güneş Klübünün senelik kongresi dün klübün Taksimdeki merkezinde saat 14 te yapılmıştır. Kongre Başkanlığına İsmail Hakkı Vefa seçilmiş ve eski idare heyetinin verdiği idarî ve malî raporlar okunarak tasvip edilmiştir.

Yeniden yapılan idare heyeti seçiminde başkanlığa Bolu Saylavı Cevat Abbas Gürer, asbaşkanlığa Kemal Salih, genel sekreterliğe Süleyman Seden, muhasipliğe Aziz Nami, veznedarlığa doktor Siyret Zühtü ittifakla seçilmişlerdir.

Kıymetli klübümüzün yeni idare heyetine muvaffakıyetler dileriz.

Hikâye

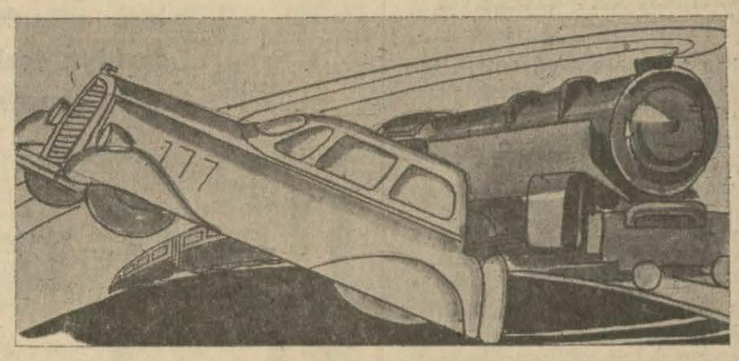

KADIN GURURU

YAZAN : KERİME NADİR

Doktor Turgut otomobilden atlar atlamaz, kapının ziline parmağını bastı ve açılıncaya kadar bir daha kaldırmadı. Hareketlerinde sabırsızlık taşıyordu. Karşısına çıkan hizmetçi kadına heyecanla sordu:

— Bayan Nevin evde mi?.

— Hayır Efendim!

— Nasıl?.. Nerede?..

— Son trenle hareket etti...

— Bu da ne demek?.. Nereye gittiğini bilmiyor musun?..

— Biliyorum efendim..

— Söylesene!.. Ne duruyorsun?..

— Amcasına gitti.. Pek çabuk dönmiyeceğini söyledi...

— Olur şey değil!. Bana mektup filân, hiçbir şey bırakmadı mı?...

— Bir mektup bıraktı efendim..

— O halde ne bekliyorsun?. Getirsene!..

— Şimdi getiririm.. Fakat biraz buyurmaz mısınız?. Dinlenirsiniz...

Genç adam bu fikri fena bulmadı. Yorgunluktan ziyade uğradığı hayal sukutundan dizlerinde derman kalmamıştı. Hemen hizmetçi kadını takip ederek yalıya girdi.

Işte şimdi, salonda, Nevinin yatak odasına açılan çift kanatlı büyük kapının karşısında bir koltuğa oturmuş, açık renk spor kostümü ile eş olan kasketini elinde çevirerek düşünüyordu.

Dışarıda parlak bir gece vardı. Hafif bir rüzgârın dalgalnadırdığı tül perdeleri yıkıyan ay ışıkları, gümüş tozlarını halının üzerine serperek onun ayaklarına sokuluyordu.

Bir dakika sonra hizmetçi kadın genç adama bir zarf uzattı. Ve onu karanlıkta bırakarak çekildi. Bu sessiz karanlığı istiyen kendisi idi. Derhal pencerenin yanına gitti. Zarfı yırtarken parmakları titriyor, pek acele yazıldığı belli olan iri satırları âdeta yutmak istiyordu.

Nihayet süratle okumıya başladı:

"Turgut;

Gururuma karşı büyük bir vazife görmek için sana bu mektubu yazmıya karar verdim. Belki ne demek istediğimi anlıyamıyacaksın. Fakat bunun ehemmiyeti yok. Yalnız birşeyi anlamak kâfidir. Bence: bu da, artık biribirimize karşı tamamiyle iki yabancı olarak kalmamızın elzem oluşudur. Hattâ, beni bir uzak akraba sıfatile görmiye gelmeni bile tahammülsüz bir hâdise addederim. Zira, on beş güne kadar kocam bulunacak olan amcazadem Semih, maziyi bildiği için seni daima karşısında bir rakip, bir düşman görecektir.

Elveda aziz doktorum.

NEVİN„

Doktor Turgut bu satırları birkaç kere tekrarladı. Sonra birdenbire mektubu parçalayıp pencereden denize üfledi. Kasketini başına geçirdi. Ve süratli adımlarla merdivenleri inerek yalıdan çıktı.

Otomobilini asfalt yolda yıldırım gibi sürerken, şen bir sada ile okuduğu mısraları rüzgâr kapıp uzaklara götürüyordu.

. . . . . .

. . . . . .

Nevinin bulunduğu kompartımanda, uyuklıyan yaşlı bir kadından başka kimse yoktu. Bu tenhalıktan istifade eden genç kadın serbestçe göz yaşlarını mendiline içiriyor ve bir yandan da düşünüyordu:

İlk izdivacından evvel de Turgut ona evlenmek teklif etmişti. O zaman da bu adamı büyük bir aşk la seviyordu. Annesiz, babasız, hasta bir teyze elinde büyümüş serbest bir kız olduğundan ve her hususta da başına buyruk bulunduğundan derhal muvafakat cevabı vermişti.

Lâkin, nişanlandıktan sonra doktoru şiddetle kıskanmıya başladı. Çünkü genç adam kendisini alamıyor, rast geldiği herhangi bir kıza söz atmaktan, muayenehanesine gelen genç hastalarla fazla alâkadar olmaktan, hattâ, yakın akrabalara gözünün önünde kur yapmaktan vazgeçemiyordu. çemiyordu.

Bu hayatın böyle devam edemiyeceğini anladı. Kalbiyle uzun mücadelelerden sonra ona nişan yüzüğünü iade ederek, kendisini küçük yaştanberi seven, fakat malûl olduğu için evlenme teklifine cesaret edemiyen bir yüzbaşı ile evlendi.

Turgut pek müteessir görünmemişti. Yalnız ona acı, çok acı bir mektup gönderdi. Bu mektupta şöyle bir cümle vardı:

" . . Bir gün elbet bana dönecek sin Nevin; benim pençeme düşeceksin...„

Aradan iki yıl geçti. Zavallı yüzbaşı uzun bir hastalıktan sonra gözlerini ebediyen hayata yummuştu.

Genç kadın, çok sürmeden Turgudu yine karşısında buldu. Bir gece gelip ayaklarına kapandı; kendisini affetmesi için yalvardı. Onun gibi hiç kimseyi sevmediğine ve birleşrlerse bütün çapkınlıklarını terkedeceğine yeminler etti.

O geceyi ne kadar iyi hatırlıyordu. Bundan bir hafta evveldi. Gökyüzünü süsliyen yüz binlerce küçük ampülün titrek akisleri uyuyan denizin minimini mevceleri üstünde titreşiyor, uzaklardan ateş balıkçılarının nâraları geliyordu.

Başı dizlerinin üzerinde idi. Yalvaran munis sesi, arada sırada bir hıçkırıkla titriyordu. Genç kadın, avuçları göz yaşlarile ıslanırken, onu çaresiz, sönmez bir muhabbetle sevdiğini tamamiyle idrak ediyordu.

Nihayet şöyle bir vaatte bulundu:

— Düşünmem için bana bir hafta müsaade et!..

Turgut büyük bir sevinçle tekrar tekrar onun ellerini öptü ve gitti.

Bir hafta!!!..

Acaba bu uzun günler ve geceler arasında neler düşünmüştü?.. Belki hiçbir şey!..

Neticede; bir akşam evvel ondan bir mektup aldı:

Haftanın tamamlandığını ve ertesi gece yalıya geleceğini bildiriyordu. Arada yirmi dört saat kalmıştı. Büyük heyecanlar, âdeta buhranlar geçiriyordu. Yalıda bir sersem hizmetçiden başka konuşacak, dertleşecke hiç kimsesi yoktu.

Nihayet bu gece.. Kulağı bir motör homurtusunda, çılgın gibi mütemadiyen yatak odasından salona, salondan yatak odasına geçiyor; kâh aynanın karşısında kendini seyrederek, kâh pencerenin önünde denizin yüzünü yaldızlıyan ay ışıklarına bakarak saatleri sayıyordu.

Biraz sonra gelecekti. Güzel başını dizlerine koyacak ve sihirli sesiyle:

(Arkası 10 uncuda)

Verimli Bir Daire:

Gümrük ve İnhisarlar Vekili Ile Konuşma

(Başı 1 incide)

memlekette iyiye doğru neler yapıldığını bilmek ve anlamak, vergi veren halk için bir haktır ve bir ihtiyaçtır. Umumî hayatta ne yapılırsa millete mal olur. Millet bunu günü gününe öğrenmelidir. Yeni faaliyetler için hız, enerji ve emniyet, başarılmış işlerin bilinmesi ve duyulması sayesinde ele geçer. Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti ne kadar iyi çalışmış olursa olsun, millete mal olan faaliyetleri, halka iyice duyurmaması vazifeye ait bir ihmaldir.

Ömer Abit hanının mütevazi bir odasında Gümrük ve İnhisarlar Vekili ile karşılaşınca buna yakın sözlerle düşüncemi ortaya koydum. Vekil dedi ki:

— Hakkınız var. Muhakemem bana daima bu kanaati verdi. Ne çare ki mizacım, her türlü neşriyata engel oldu. Burada bütün arkadaşlarımla beraber ancak vazifemizi görüyoruz. Bundan bahsetmek ve ettirmek hernedense mizacıma aykırı geliyor.

— Gümrükteki eseriniz bende bir tecessüs hissi uyandırdı. Vekâletinize ait diğer müesseseleri gezmek, görmek hevesini duyuyorum. Bunu gelecek hafta yapacağım. Gümrük ve İnhisar işlerinin nereden geldiği, nereye gittiği hakkında bana umumî bir fikir verir misiniz?

— Vekâlete gelince şöyle düşündüm: Yeni yeni tecrübelerle körükörüne yol aramak bir zaman ve enerji israfıdır. Bitaraf mütehassıslar vasıtasiyle mevcudumuzu ölçmek faydalı birşey olur. Yapmak istediğimiz işleri daha evvel iyi bir surette başarmış olan memleketler var. Hareket plânımızı, onların olgun tecrübelerine dayanarak, çizersek yol ve vakit kazanmış oluruz.

Bu düşünceye tâbi olarak gümrük ve İnhisarlar için ayrı ayrı mütehassıslar getirttik. Gümrük için bize bir mütehassıs tavsiye etmesini Birleşik Amerika hükûmetinden istedik. Bize gümrük tarife komisyonu âzasından B. Warfeldi tavsiye ettiler. Bu zat, Cenubi Amerikada üç, dört memleketin gümrük teşkilâtını yeni baştan yapmıştır. Gümrükçülükte geniş bir tecrübe sahibidir.

İnhisarlar için de bize Wallace Clark adında bir ihtısas firmasını tavsiye ettiler. Bu firma Amerika ve İngiltereye mahsus bir nevi akıl hocalığı teşekkülüdür. Her sahaya ait mütehassısları vasıtasiyle bir hükûmet dairesinin, bir şirketin, bir fabrikanın işlerini tetkik eder, daha verimli ve tasarruflu bir surette çalışmanın yollarını gösterir.

Gümrükte B. Warfeld bir sene çalıştı. Gümrüğe ait kanunlarımızın hepsini tercüme ettirerek kendisine verdik. Merkezi idaremizi, memleketin muhtelif yerlerindeki gümrük teşkilâtımızı, bürolardaki çalışmamızın şekillerini iyice tetkik etti. Şunu söyliyeyim ki Meşrutiyet zamanında da gümrüğe iktidarlı bir İngiliz mütehassısı gelmiş, faydalı bir surette çalışmıştı.

Mütehassısın tavsiyeleri

Amerikalı mütehassıs bize muhtelif tavsiyelerde bulundu. Sözlerinin hülâsası şuraya varıyor:

Bir ecnebi mütehassıs meselâ gümrük teşkilâtını tetkik edince: "Teşkilâtınız fenadır, böyle gümrük olamaz.,, yolunda bir söz söylemesi beklenir. Ben sizin gümrükleriniz hakkında böyle birşey söyliyemiyeceğim. Teşkilâtınız pekâlâ teşkilâttır. Herhangi bir memleketin teşkilâtı kadar iyidir. Kanun ve nizamlarınız da pekâlâdır. Bütün mesele bu teşkilâtın iyi bir surette işlettirilmesindedir. Bunun için her sınıf unsurların seviyesini bir düzüye iyileştirmek, iyi ve çabuk kararlar vermek, kararları iyi tatbik ettirmek, makineyi günü gününe, saati saatine işler bir hale koymak, işleyişini iyice teftiş ve murakabe etmek lâzımdır.,,

Bu tavsiyeler üzerine tatbikata geçtik. Maliyedeki müfettiş teşkilâtına benzer teftiş teşkilâtı kurduk. Müsabaka ile yüksek tahsil görmüş, lisan bilir gençler aldık. Müfettişliği rağbet görür, cazip bir meslek haline koyduk. Arzumuz, bu teşkilâtta yetişenler arasından bir kısım idarecilerimizi de seçmektir.

Her sene en az iki kişiyi ecnebi gümrüklerde staj görmiye gönderiyoruz. Gönderdiklerimizde aradığımız şartlar, gümrük mekanizmamızı iyice tanımak, yüksek tahsil görmüş olmak ve gideceği memleketin dilini bilmektir. İlk gidenler, İstanbul gümrüğü başmüdürü Mustafa Nuri ile bir arkadaşıdır. Fransa ve İsviçrede staj görmüşlerdir. İkinci sene iki arkadaşı Almanyaya gönderdik. Bu sene bir arkadaş Amerikada staj görüyor, bir diğeri Almanyada, diğer ikisi de Belçika ve İsviçrede çalışıyor. İkisi idareci, ikisi de müfettiş olarak yetişmektedir.

Bir taraftan da meslekî tedrisata kuvvet verdik. Merkezde esaslı kurslar var. İstanbulda da muhtelif şubelerdeki memurlar, olgunlaşmak için ayrı ayrı kurslara devam ediyorlar. Bu yolda çalışmalarla ve sıkı bir murakabe ile hizmet seviyesini gün geçtikçe yükseltmiye çalışıyoruz.

Gümrük Kanununda yapılacak değişiklikler

— Gümrük tarife kanunu yeniden hazırlanıyor mu?

— Tarife kanununun değişmesi bir taraftan İktısat Vekâletine, diğer taraftan Maliye Vekâletine ait bir iştir. Biz tatbikat tekniği bakımından bu iki daire ile elbirliği ederiz. Bizim doğrudan doğruya tâdile ve ıslaha uğraştığımız bir kanun vardır ki o da gümrük kanunudur. Bu kanun muamelelerin nasıl yapıldığını, manifesto, beyanname nasıl doldurulacağını gösterir. Stajdan dönen arkadaşlar gümrük umum müdürünün reisliği altında toplanarak en ileri giden memleketlerin tecrübesine göre bu tâdilleri hazırlamaktadırlar. Tetkiklerimizde gümrükteki muamele merhalelerine bakıyoruz. Bunlardan hangilerini hazfedebiliriz? Hangilerini sadeleştirebiliriz? Bunları hem devlet menfaatleri bakımından, hem de halkın işini çabuk ve kolay görmek bakımından arıyoruz.

— Eskiden gümrükte bahşiş usulü cari olduğundan bahsedilirdi. Bunun önüne geçilmiş midir?

— Eskiden bahşiş yolunda fena ananeler vardı. Bunları bir kısım mutavassıtlar seve seve yaşatıyorlardı. Çünkü müşterilerine hesap verirken evrakı müsbite göstermiye ihtiyaç hissetmeden hesaplarına keyfi bir rakam sokabiliyorlardı. Fakat bu usulün cari olduğuna, şüphe ettiğimiz zamanlarda bile bahşişe mukabil devlet menfaati feda edilmiyordu. Bunu baskın şeklinde ikinci muayenelerle sık sık kontrol ettik. Yalnız sürat temin etmek, füzulî müşkülât gösterilmesinin önüne geçmek vahim ve bir de mutavassıtların menfaati yüzünden bu âdet devam edip gidiyordu. Eski ananelere alışık memurların tasfiyesi, usullerin ve iş görme şartlarının ıslahı suretile tam bir mücadele yapılmaktadır.

"Tekirdağı Şarap Fabrikası azamî randımanına varmıştır, İzmirde şarap yapıyoruz. Burada da büyük bir fabrika kurulacaktır.,,

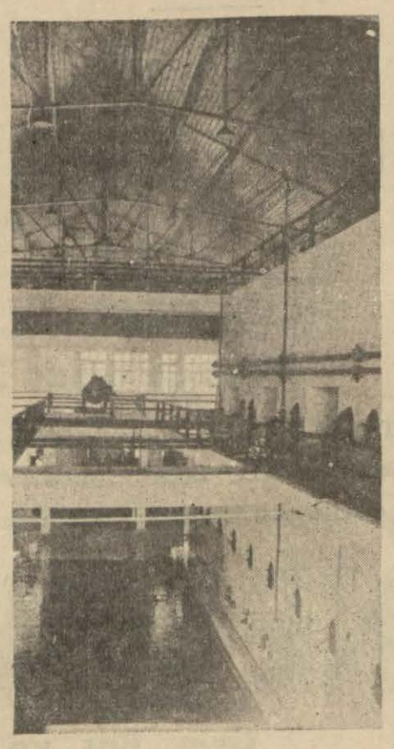

İdarenin Tekirdağındaki Şarap fabrikasının dahili tesisatından bir görünüş

Mütehassısların İnhisarlar için tavsiyeleri

İnhisarlara geçelim: Clark akıl hocalığı firması, bir tütün, bir fabrika mütehassısı da dahil olduğu halde bir heyet halinde memleketimize geldi. Bu, fabrikalarımızı, merkezî idarenin her şubesini tetkik etti. Neticede her şube için ayrı ayrı birer rapordan mürekkep bir rapor külliyatı vücuda getirdi. Merkezî teşkilâtımızın ve fabrikalarımızın çalışma tarzı hakkında yüzlerce pratik tavsiyede bulundu. İnhisarlar merkezî teşkilâtının birleştirilmesi de bu tavsiyeler arasında idi ki, biz bunu zaten yapmış, hem varidat bakımından hem de masraftan tasarruf bakımından istifadeler etmiştik. Mütehassısların diğer tavsiyelerinin hepsi tatbik edildi ve faydaları görüldü.

— İnhisar mamulâtının ticarî şekilde harice satışı nasıl gidiyor?

— Bu maksat için ticarî bir şirket kurulmuştur. Sermayesinin % 55 i bizdendir. Gerisi ziraat ve iş bankaları tarafından konulmuştur. İhracat malları, ya maliyet üzerinden veya mümkünse maliyete ufak bir kâr ilâvesi suretile şirkete satılıyor. İlk gayemiz, mallarımızın kalite şöhretini kurmak ve standardize edilmiş mal yetiştirmektir.

Şirket bilhassa Belçikada pek iyi teşkilât kurmuştur. Yerli bir firma ile ortaklaşa yapılan muameleler iyi bir surette inkişaf etmektedir.

Rakı ve şarap imalâtı

Memleket içinde şarap imalâtı artıyor. Tekirdağ fabrikası âzami randımanına varmıştır. İzmirde şarap ya

(Arkası 8 incide)

Şu Garip Dünya:

Dünyanın En İhtiyar Ağacı

Kaliforniyada dünyanın en ihtiyar ağacı sayılan bir mamut ağacı vardır. Alimlerin tetkiklerine göre, bu ağacın tarihi Milâdı İsadan 45 bin senesine kadar çıkarılmaktadır.

●

Dünyanın en büyük saati

Leipzig istasyonuna bugünlerde büyük bir saat konulmuştur. Bu saat, dünyanın en büyük saati olarak kabul edilmiştir.

Laipzig garı, Almanyanın en büyük garıdır. Peronunun genişliği 270 metredir. Şimdiye kadar bu istasyonun muhtelif yerlerinde 200 kadar saat bulunuyordu. Bunlardan en büyüğünün nısıf kutru 160 santimetredir.

●

Garip bir gazete

Nevyorktaki matbaacılar birliği, yüz senede bir çok garip ve orijinal bir gazete çıkarmaktadır. 12 sayfa olan bu gazetenin sayfalarının uzunluğu 2 metre ve genişliği de 1,80 metredir.

Son olarak bu gazete 1850 yılında çıkmıştır. 1950 senesinde de bir defa çıkacaktır.

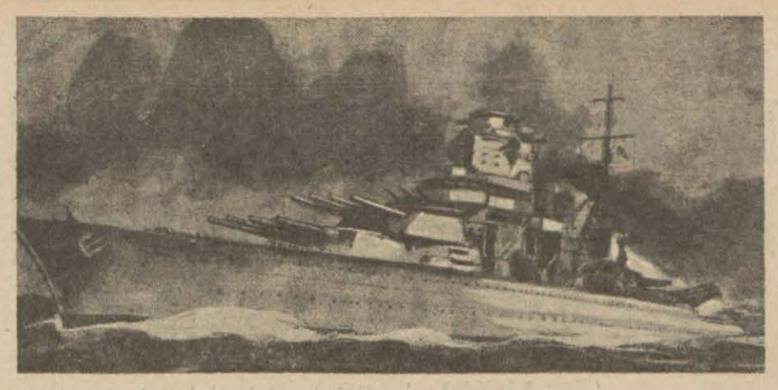

Müthiş Silâh Yarışı

İngilizlerin 60,000 Tonluk Çelik Ejderleri 942 Senesi Hazır Olacak

İngiliz Amiralliği bahrî teslihat programında dünyayı şaşırtan mühim bir değişiklik yapmıştır. 942 senesinde tamamlanmak üzere peyder pey tezgâhlara konulan zırhlılardan üçünün tonajını 60.000 e kadar çıkarmıya karar veren Ingiliz Amiralliği korkunç bir ateş kuvveti elde etmiştir.

Bu çelik ejderlerin isimleri: Anson, Hov ve Benbon olacaktır.

Her birinin ağır bataryaları. 405 çapında 16 şar toptan mürekkep olacaktır. Bu toplarla atılacak beher güllenin ağırlığı 2,500 kilodur. Endaht mesafesi de 40,000 metredir. Ağır bataryaların hepsi birden borda ateşine çevrilebilecektir. Bu suretle her zırhlının bir yaylım ateşinde namlıların ağzından düşmana tevcih edilecek çelik tanelerin mecmu ağırlığı 24 ton olacaktır. Bu kadar heybetli ve ağır olmalarına rağmen zırhlılar 35 şer mil süratindedir.

Bu hacimdeki gemilerin Süveyş kanalını geçemiyecekleri hakkında mühendisler tarafından Amiralliğin dikkati çekilmiş, fakat Amirallik ısrar etmiştir.

Çelik ejderlerin yapılmasına dair mühendisler ve inşaat âmillerile Amiral arasında geçen son muhavereleri bir Fransız gazetesi pek veciz bir şekilde şöyle naklediyor:

İnşaat âmilleri mühendislerle beraber, piposunun külünü baş parma ğiyle bastıran çini gözlü Amiralin yanına giriyorlar.

— Emirleriniz veçhile herşey hazırdır. 46,000 tonluk süper muharebe zırhlılarının otuz beşer mil süratleri tecrübe havuzlarındaki modeller üzerinde temin edilmiştir. Sör!..

Amiral biraz düşündükten sonra, havaî müdafaa tertibatı ve torpillere karşı bölmeler hakkında malûmat aldı. Kâfi görmemiş olacak ki, ayni sürati muhafaza etmek şartile gemilerin 60.000 tona çıkarılmasını istedi. Mühendisler, o hacimdeki gemilerin Singapurdaki havuzlardan hiç birine sığamıyacağına ve Süveyş kanalından geçmeleri ihtimali bulunmadığına Amiralin dikkatini celbettiler. Şu cevabı aldılar:

— Dikkatinize ve beni ikaz etmek arzunuza teşekkür ederim. Yalnız, bu gemilerin gölde yüzdürülen büyük vapurlar kadar harp sahalarında emniyetle ve pervasızca gezmeleri matlûptur. Hayadan bir taarruz başlangıcında zırhlılara yaklaşan tayyare filolarının alev içinde kalmaları lâzımdır. Torpillere karşı fütur getirmemelidir. Tecrübelerimiz ve istatistikler bize gösterdi ki, 35.000 tona kadar olan zırhlıların torpillere karşı mukavemeti yüzde yirmi beş nispetnidedir. Halbuki 25,000 tonu geçince torpillere yüzde yüz mukavemet hâsıl oluyor. Evvelce denizden torpilleri düşünürdük. Ayni suretle hava torpillerini de hesaba katarak zırhlıların 60.000 olmasını amiralliğimiz elzem görmüştür. Havaî müdafaa tertibatını kabil olduğu kadar artırın. Tayyare toplarının çaplarını büyültün. Torpillere karşı bölmeleri daha takviye edin. Ve cephanelikleri her türlü infilâka karşı daha fazla emniyete alın. Buna rağmen sürat yine 35 mil olacaktır. Tadilât plânlarını en kısa zamanda başarmak, İngiltereye karşı borçtur.

Bu muhavereden kırk sekiz saat sonra ayni mühendisler ayni amiralin huzuruna girdiler ve süratleri 35 mil kalmak üzere tayyare toplarının ve bölmelerin daha takviye edilmiş şekillerini göstermiye muvaffak oldular. Amiral çini mavisi gözlerini plânlara dikti. Baş parmağile piposunun külünü bastırdı. Bir saat sonra başını kaldırdı. Son olrayt' kelimesini memnuniyetten kısılmış dudakları arasından fırlattı...

PAZARDAN PAZARA

Dayak Hakkında Kasideler

Yazan: B. FELEK

— Dövmeli mi, dövmemeli mi?

— Dövseniz de olur, dövmeseniz de!

Dayak hakkında bugünlerde gazetelerde, kahvelerde, sokakta, evde, sinemada, tiyatroda türlü lâflar söyleniyor; eli - gerçekten kalem tutan - bazı kimseler dayağın artık bir zaruret olduğunu ileri sürüyorlar.

Dayak, başkasının hesabına bol bol ve cömertçe tavsiye edilen tedbirlerden biridir.

El yumruğu yemiyen kendi yumruğunu bozdoğan armudu sanır.

Fıkrayı bilirsiniz:

Herifin birini bilmem hangi suçtan dolayı Yeniçeri ağasının huzuruna çıkarmışlar:

— Vurun bin sopa! demiş.

Herif:

— Aman be ağa... Derken ağa:

— Yıkın bre!.. diye bağırmış. Herifi yıkmışlar. Lâkin adam gözü pek birisi imiş:

— Ağam! Emrin başüstüne! Lâkin bırak ta bir şey diyeyim?

— Varıver!

— Ya sen hiç dayak yememişsin; yahut sayı bilmiyorsun.

— Neden?

— Bin sopa ne yenir, ne atılır da ondan! Demiş.

Bilmiyorum, herifi bu söze rağmen yine dövmüşler mi? Ben olsam cezayı katmerleştirir, iki bin sopa atardım soranlara da:

— Benim gibi ne dayak yemiş, ne de sayı bilen bir adama bu söz denir mi? Diye vuruyorum. Derdim.

— Vur, amma dinle! Diye sersemce bir söz vardır.

Dinliyecek olduktan sonra vurmıya ne hacet! Ve vuracak olduktan sonra ne diye dinlemeli?

Benim bütün merak ettiğim şey, dayak taraftarı olanların hiç dayak yiyip yemediklerini öğrenmektir. Dayak yemiş adamlarsa bu istemeleri tamamen hissidir.

— Biz yedik ya! Onlar da yesinler! Kabilinden bir nevi öç almadır. Yook. dayak yememişlerse, kendilerinin tatmadıkları bir şeyi başkalarına ne diye peşkeş çekiyorlar?

∴

Dün öğrendim. Beyoğlu tarafının kasaplarını teftiş eden belediye memurları dükkânlarda dehşetli miktarda keçi eti bulmuşlar. Pek iyi öğrenemedim: Bu keçiler damgasız mıymış ta ondan dolayı mı ceza vermişler, yoksa keçi eti üzerine kuzu yafatsı mı yapışıkmış ta ondan mı?.

Ne de olsa anlaşılıyor ki, büyük miktarda keçi eti yemedeyiz.

Ben vaktile Pariste iken dadandığım bir lokantada bilmiyerek at eti yemistim. O zaman kendimde hissettiğim yürüklüğün sebebini, sonradan o lokantanın müşteriterine at eti yedirdiğini öğrenince farketmiştim. Gercek. o gün lerde bana öyle bir yürüklük gelmişti ki: kilometrelerce yolu hiç yorulmadan at gibi alıyordum.

Belediyenin bu son teftişi üzerine kasaplardaki çoğu etlerin keçi olduğu meydana çıkınca da siz de bende, şunda bunda gördüğüm inatçılığın sebebini şimdi anlamıya başladım.

Eğer fennî malûmatım azıcık bana yardım etse (ferdin karakterinden midesine intikal) isminde bir nazariye çıkarabilirdim. (aksi de caizdir).

Hatırlar mısınız?

Tababetin, bizdeki gazetecilik gibi mektebi olmadığı bir zamanda bir hekim, oğlunu da hekim yapmak istemiş ve yanında çırak gibi taşıyarak ona zanaatının inceliklerini öğretirmiş.

Bir gün çağırıldığı bir hastaya giderken çocuğu yine yanına almış. Hastayı muayene ettikten sonra:

— Siz prasa yemişsiniz! Dideniz bozmuş. Perhiz lâzım! diye nasihat verirken hasta ve ailesi hekimin vukufuna hayran olmuşlar.

— Nasıl bildiniz? diye ağzı açık kalmışlar.

Avdette oğlu sormuş:

— Baba! Hastanın yediği şeyi nasıl keşfettin?..

— Basit şey oğlum! Evden içeri girdiğim zaman orada çöp tenekesi duruyordu. İçine baktım, prasa sapları gördüm evde prasa pişirildiğine hükmettim. Demiş..

Aradan zaman geçmiş. İhtiyar hekim ya işten, ya dünyadan çekilmiş ve hastaları oğluna geçmiş. Genç hekim bir gün çağırıldığı bir evin kapısından girerken orada bir semer görmüş ve yukarıda yatan hastayı muayene ettikten sonra:

— Siz eşek eti yemişsiniz! Bir daha böyle şey yapmayın' Mideniz harap olmuş! Diye hükmederek gülünç olmuş.

Ben, semerden eşeğe intikal etmeyi tavsiye etmem. Lâkin herhal de bugünlerde Beyoğlu kasaplarının etlerini tetkik etmek, belediyeye, sağdan gitmemekte ve yol üstünde durmakta inat eden Beyoğlulların bu inatlarını görüp yediklerini araştırmak fikrinden ileri gelmiştir.

İZMİRDE:

Pirzoladan Öldü

İzmir, (TAN) — Namazgâhta oturan şapkacı Cebbar ve eşi yemek yerlerken 14 aylık çocukları Erol eline bir pirzola geçirmiş, fakat kemiği boğazına kaçmıştır. Derhal Memleket hastanesine kaldırılan çocuk ameliyata rağmen ölmüştür.

Karısını Öldürdü

Torbalı, (TAN) — Kayasköyü karşısındaki Nohutgölü civarında bir cinayet olmuştur. Karısından şüphelenen Yörük Yusuf, kadını tabanca ile öldürmüştür.

Yusuf, karısının kendi kendisini öldürdüğünü iddia etmekte ise de yakalanmıştır.

Amerikanın Deniz Silâhları

B. Roosevelt'e Göre Dünya Gerginliği En Hâd Bir Safhadadır

(Başı 1 incide)

duğu için kongreye aşağıdaki tavsiyelerde bulunuyorum.

7 milyonu 1938 bütçesine dahil olmak üzere hava müdafaa tertibatı için 9 milyon dolar, ihtiyat ordunun ıslahı için yarım milyon, 5 milyonu 1939 bütçesine dahil olmak üzere ordu levazımı imaline lüzumlu 6,5 milyon dolar orduya mühimmat satın almak için 2 milyon dolar, yeni harp gemilerinin yeni plânlarının vücuda getirilmesi masrafı olarak 15 milyon dolar ki ceman 33 milyon dolarla donanmanın fazlalaştırılması ve yenileşmesi için lüzumu kadar tahsisat 1938 senesinde iki yeni zırhlı ile iki yeni kruvazörün tezgâhlara konulmasını temin çin lüzumu kadar tahsisat yeni tip hafif harp gemileri inşası için lüzumu kadar tahsisat konulması lâzımdır.

Bundan başka, kongre için, harp zamanı yüksek kârların önüne geçen ve harp masrafı yüklerini tevzin eden kanunların çıkarılması zamanının gelmiş olduğunu zannediyorum.

Tecavüz değil, müdafaa

Hepiniz takdir edersiniz ki dünyanın bugünkü elîm şartları, prensiplerin ve muahedelerin sık sık ihlâl edilmesinden ve harbin fiilî sevk ve idaresinde yeni yeni unsurların meydana çıkmasından ileri gelmiştir.

Sulh için elimizden gelen bütün gayretleri yapmak sarih surette vazifemizdir. Fakat ayni zamanda milletimizi de muhafaza etmeli ve emniyet altına almalıyız. Silâhlanmamız tecavüz değil, müdafaa fikri üzerine müessestir. Ve böylece devam edecek tir.

Bugünkü 38,000 kişilik kadrodan 150,000 kişilik kadroya çıkarılacak ihtiyat ordunun inkişafı sayesin de ordu seferberliği de çabuklaştırılacaktır.

Munzam bahriye bütçesine gelince, bahriye muhafilinin fikrince bu, tayyare gemilerinden ziyade zırhlı ve kruvazör istiyen bahriye için bir muvaffakiyettir.„

Yeni proje hazırlandı

Deniz silâhları proğramının yüzde yirmi nisbetinde fazlalaştırılması hükümlerini ihtiva eden Vilson kanunu projesi, Reis Roosevelt'in mesajı ile ayni zamanda mebusan meclisine verilmiştir.

Proje tahsisatın miktarını tasrih etmemekte, fakat yalnız ilâve olarak 47 hafif harp gemisi 22 muavin harp gemisi ve bin yeni deniz tayyaresinin inşasını istemektedir.

Bahriye dairesinin tahminlerine göre, Reisicümhur Roosevet'in teklif ettiği deniz silâhları programının yüzde yirmi nisbetinde fazlalaştırılması takriben sekiz yüz milyon dolara bağlı bulunmaktadır.

Yeni inşaat programı karşısında

Vaşington, 29 (A.A.) — Deniz inşaatı programı ve B. Roosevelt'in mesajı, yakın ve uzak neticeleri göz önünde tutulduğuna göre başka baş ka zaviyelerden mütalea edilmek icap eder.

Yakın tesiri hususunda, bu program Japonyaya karşı olan katî dav.ranma politikasını kuvvetlendimiye matuftur.Anlaşılıyor ki, Amerika hükûmeti Amerikanın müdafaası meselesini, sadece bir sahil müdafaası olmaktan çok daha geniş bir zaviyeden mütalea etmektedir.

Diğer taraftan, iyi malûmat alan mahfiller bundan böyle, Ingilterenin artık denizde polis vazifesini tek başına yapacak kadar kuvvetli olmadığına ve Ingiliz filolarının daha ziyade Avrupada toplu kalacaklarına kanidirler. Buna binaen şimdiye kadar bilvasıta Ingiliz deniz kudreti ile zıman altında bulunan Amerikan tecerrüdü bundan böyle münhasıran Amerikanın deniz ve askerî kudretine bağlıdır.

B. Roosevelt'e yakınlığı olan bir şahsiyet bu deniz telâkkisini şu ifade ile hülâsa etmiştir:

Ananevî tecerrüt umdemiz şimdi bir emniyet ve millî müdafaa meselesi haline girmektedir.

BAŞMAKALEDEN MABAAT

Cenevrede Görülen İyi Hava

(Başı 1 incide)

sanlardaki saffetten fena bir şekilde istifade eylemişler ve bütün bu anlaşmamazlığı lüzumsuz yere hazırlamışlardır.

Konseyde göze çarpan iyi havaya bakılırsa komisyon raporunun 29 Mayıs anlaşmasının ruhuna uygun bir şekle getirileceğini ümit etmek caiz gibi görünmektedir. Fakat asıl iş ondan sonra gelir: Tatbikata ait her safha anlaşmaların ruhuna, dürüst ve samimî bir şekilde, uygun kalmalıdır. En küçük bir inhiraf, ahengi bozmağa kâfi olabilir.

Ahmet Emin YALMAN

Gümrük ve İnhisarlar Vekili İle Konuşma

(Başı 7 incide)

pıyoruz. Burada Tekirdağındakinden büyük bir fabrika kurulacaktır. Belki de başka yerlerde de fabrikalar açacağız.

Rakı için somayı yalnız biz yapıyoruz. İmalâtta üzüm ve incirden başka bir şey kullanmıyoruz. Bu somadan rakı yapmak işi herkes için açıktır. İnhisar rakılarına rağbet artıyor. Çünkü mutlaka dinlendirdikten sonra satıyoruz.

— Bazı ecnebi şirketlerin takas için memlekette şarap ve rakı tedarikine çalıştıkları, kâfi stok bulmadıkları söyleniyor. Doğru mu?

— Şarap ve rakı yapmak herkes için serbesttir. Biz kendimiz imkânın âzamî derecesinde istihsal yapıyoruz. Harice gönderilecek şarap ve rakı üzerinden hiçbir nevi resim alınmıyor.

— Yeni teşebbüs ve tasavvurlar var mı?

— Virjinya nevi tüütn yetiştirmiye çalışıyoruz. İstifa yolile nikotin siz tütün yetiştirmek teşebbüsü ilerliyor, Maltepe enstitümüz devamlı surette tecrübeler yapıyor. Tekirdağında kalite şarapları için üzüm yetiştirmek üzere nümune bağları kurduk. Maksadımız o nevi üzümleri standard şeklinde yapmıya çalışmaktır. Üzüm satın aldığımız sahalarda mütehassıslarımız bağcılara yol göstermiye çalışıyor. Kükürt, göztaşı tevzii suretile de yardım ediyoruz.

Soracaklarım bitmişti. Kalktım, sayın vekile teşekkür ettim. Ayrılırken kendimi yokladım. Geceli gündüzlü çalışan, en verimli ve modern usullerle iş çıkaran gümrük ve inhisarlar vekili, bende başardıklarına haklı olarak takdir bekliyen bir insan dan ziyade daima ayni ittırat ve feragatle vazife gören, hiç usanmıyan, yorulmıyan bir çelik makine çarhı hissini bırakmıştır.

A. E. Y.

İleri mi Gideceğiz? Geri mi Döneceğiz?

(Başı 5 incide)

tetkiklerle çocuğu terbiye etmeyi, serlerde çiçek yetiştirmiye benzetenlere de, tekâmülün, inkılâbın, başını bir saniye bile arkaya çevirmediğini, her müşkülü yenerek ileriye ve ileri gidişlere ayak uydurduğunu söylemek lâzım. Mekteplerden yabani ısırgan değil, insan bekliyoruz. Şahsiyeti kuvvetli, yaratıcı dimağı inkişaf etmiş insan..

Zaten Atatürkün bazı gazetecilerden, muallimlerden çok daha ileri bir görüşle terbiye sistemine verdiği ileri bir istikamet vardır ki yalnız bunun üzerinde durmak kâfidir:

"Tehdit üzerine müstenit ahlâk, bir fazilet olmadıktan başka, itimada şayan değildir.„

Sulh Müzakeresi İstiyorlar

(Başı 1 incide)

Japonya Harbiye Nazırı Sugiyama neşrettiği bir beyannamede Japonyanın hedeflerine varmak için ordunun gayretini bir misli daha fazlalaştırmasını istemiş, ve vaziyetin gitikçe daha büyük mikyasında fenalaşması dolayısile uzun sürecek bir harp ihtiyaçlarını karşılamak üzere lüzumlu tertibat alınmasını ihtiyacını tebaruz ettirmiştir.

Iyi haber alan muhafile göre, Japon Harbiye Nazırının bu beyannameyi neşretmesinin sebebi Japon ordusunun bir kısmında, Çin ile sulh yapmak ve Çan - Kay - Şek ile müzakereye girişmek için başlıyan temayüldür. Bu temayülü besliyenler, Çin meselesinin Sovyetlerle haricî ihtilâtlara yol açacağını, ve Japon ordusunun bu sırada geniş Çin toprağı üzerinde dağılmış bulunacağını iddia ediyorlar. Halbuki hükûmetin ekseriyeti ile imparatorun etrafındaki zevat ve bahriye ile harbiye kurmayları bütün gayretin Çin üzerinde toplanmasını lehindedirler. Harbiye nazırı, uzun bir harp için orduyu yeniden organize etmek ve Çin içinde işgal edilmiş sahalarda mühim garnizonlar vücude getirmek üzeredir. Başvekil ile büyük endüstri sahipleri ve yüksek maliyeciler de bu fikirdedirler .

Fakat Çindeki harbe son vermek istiyen askerlerin hükûmet siyasetine mukavemet etmeleri ve kabine buhranına sebep olmaları muhtemeldir. Bunların düşüncesi, bir askerî kabine kurmak ve bu kabineye Çan - Kay - Şek ile müzakere yaptırarak Almanyanın müzaheretile Sovyetler Birliğine karşı sıkı bir siyaset takip etmektir.

Japon kabinesi bugün vaziyeti müzakere etmek üzere meclis binasında toplanmıştır. Toplantıda, haricîye, harbiye ve bahriye nazırlarının raporları üzerinde bir saat kadar münakaşa yapılmıştır. Ve netice de askerî bürolar şeflerine bildirilmiştir.

Yeni Çin rejimi

Tokyo, 29 (A.A.) — Mecliste bütçenin müzakeresi esnasında B. Hirota yeni Çin rejimi önünde Japon hattı hareketinin ne olacağını anlatmıştır.

Bakan, Japonyanın yeni rejimin bolşevik aleyhtarı politikasında kendisile teşriki mesaisini beklediğini bildirdikten sonra demiştir ki:

"Japonyanın ülküsü, bütün Çini diriltmektedir. Japonya Çinin bir gün bolşevizme karşı müşterek müdafaasına iştirak ederek hem kendisinin refahına, hem de Mançukonun ve Japonyanın refahına müsait bir politika takip edeceğini ilâve etmek tedir.„

GRİPİN

Baş ve diş ağrılarına karşı muafiyet demektir

Nafile yere ve çaresi varken niçin ıstırap çekmeli

Bir tek kaşe GRİPİN

En muannit ağrıları, en kısa zamanda kesmeğe kâfidir.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Taklitlerinden sakınınız ve her yerde ısrarla Gripin isteyiniz.

NEOKALMİNA

Grip, Baş ve Diş Ağrıları, Nevralji, Artritizm, Romatizma

NEVROZİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma, Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser. İcabında günde üç kaşe alınabilir.

İstanbul Komutanlığı İlânları

Istanbul komutanlığı hayvan hastanesinde biriktirilmiş olan 200 araba gübrenin açık artırma ile ihalesi 7 şubat 938 pazartesi günü saat 16 da yapılacaktır. Muhammen tutarı 120 liradır. Ilk teminatı 9 liradır. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonda görülebilir. Isteklilerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber ihale günü vakti muayeninde Fındıklıda komutanlık satın alma Komisyonuna gelmeleri. (386)

LESİKALSİN GRANÜLE

Kansızlığı giderir, zayıfları şişmanlatır, iştahayı açar, vücudü sarî mikroplara karşı koyar. Her eczanede arayınız.

YALNIZ DÖNÜYORUM

ŞÜKÛFE NİHAL

— 9 —

Bir gece, karşımızdaki çayıra, hududa gitmek için birkaç gün orada kalacak askerler çadır kurmuşlardı. O sabah, tıpkı bugünkü gibi bir boru ve muzika sesiyle uyandığım zaman önümüzdeki boş çayırın bembeyaz çadırlarla dolduğunu görmüştüm. Çadırların arasında genç neferler, güneşin ışıklariyle omuzları, yakaları pırıldıyan, mektepten henüz çıkmış, genç güzel zabitler dolaşıyordu.

Evde annem, büyük annem kafeslerin arkasından onlara bakarak:

— Zavallı çocuklar, kimbilir sizin de kanlarınız hangi dağ başında akacak! diye konuşuyorlardı.

Annemin, büyük annemin üzüntüleri pek yerinde idi; çünkü kışlalara ve hastaneye giden büyük yolun üzerindeki evimizin önünden hergün araba araba yaralı Türk askeri geçerdi; tahta yük arabalarından topraklara süzülen kanlarını gözlerimiz dolarak seyrederdik... Bunları hudutta komitelerin vurduğunu duyardım.

Beyaz çadırların arasında, dolaşan, mektepten henüz çıkmış bu genç, güzel zabitlerin de bir gün kollarından, şakaklarından kanlar akarak bir yük arabasının içinde penceremizin önünden geçirileceklerini düşünmek, benim için ne büyük bir acı olmuştu!...

Beyaz çadırlar karşımızda bir hafta kaldı; babam bir kazan etli pilav pişirterek o akşam beyaz çadırlardaki yolculara hediye etti. Ondan sonra da hergun onlara tatlı, börek, aşure gibi şeyler yapıldı. Genç, güzel zabitler bizim eve gelerek, babamla görüştüler; ben onların çadırlarına gittim. Kılıçlariyle, tüfekleriyle oynadım; atlarına bindim; düşman karşısında ölümden sakınmalarını dudaklarım titriyerek tavsiye ederken onları acı acı güldürdüm ve kimbilir, kaç gün sonra, kanları hangi dağ başında akacak olan genç kahramanlar için geceleri yatağımda gizli gizli ağladım.

Onlar, acı acı, borular öttürerek, gece yarısı söktükleri çadırları atlarına yükliyerek bir sabah alacakaranlıkta yola düştüler... Benim efsanevî kahramanlarım,yalçın bir dağ başında can vermiye gittiler.

Bu sabah, Maltepe çayırlarına kurulan çadırların karşısında; ruhumu romantik bir kahramanlığın heyecaniyle sarsan musikiyi dinlerken o günleri bir daha ne kadar canlı olarak yaşadım..

Bu bahsi burada bırakayım, dedim amma, karşımdaki talebe kampı hatıralarımı baştan başa uyandırdı:

O zamanlar, babam, Makedonyanın bugün elimizden çıkan güzel şehirlerinden birinde hatırı sayılır bir mülkiye memuruydu. Evimize şehrin kumral bıyıklı, beyaz eldivenli, iri yarı mağrur kumandanı ile siyah, siyri sakallı, ince, uzun boylu valisi, genç, yaşlı birçok zabitler, sivil giyinmiş adamlar gelirdi.

Ben, benden birkaç yaş büyük iki kız kardeşin içinde evin en sevgili çocuğu, babamın evde en yakın dostu idim. Ablalarım benim için iki silik yüzden başka birşey değillerdi. Okumayı pek sevmezler; giyinirler, süslenirler; kendilerine çehiz işlerlerdi... Komşu çocukları onlara hizmetçilerle çiçekli, pembe zarflar içinde aşk mektupları gönderirlerdi.

Annem, kendi halinde, sade, iyi bir kadındı. Üçünün de yanında benim canım sıkılıyordu: galiba babam da onlardan pek hoşlanmıyordu; çünkü evde tek meşgul olduğu varlık, bendim!..

Babam akşamlar benimle gezmiye çıkar; dostlarına; bir büyük adammışım gibi büyük kelimelerle beni tanıtır; herkese beni över, beni okutur, bana sorar, beni dinlerdi...

Ben evde herkesten kaçar, babamın muhitine sokulurdum. Orada memleketten konuşulur, düşmandan konuşulur, hükûmetten, saltanattan, istibdattan konuşulur, muzik yapılır, şiir okunurdu. Belli belirsiz anladığım bu konuşmalar benim çarpan, arayan, düşünen çocuk ruhuma inanış, sükûn verirdi.

Annemin misafirleri: "Allah bağışlasın, nur topu, gibi maşallah!Allah nazardan saklasın!„diye kadınca cümlelerle sarı bukleli saçlarımı okşıyarak bana hayır dua ederlerken babamın odasına gelenler benim sarı bukleli saçlarımın örttüğü kafa tasımın içinde başka birşeyler aramıya uğraşırlardı. Orada benim küçük varlığıma ne tohumlar ekildi...

Sekiz, dokuz yaşındaki çocuğun başından büyük ciddiliğine inandıkları için mi; çocuktur, anlamaz, diye aldırmadıkları için mi, yanımda herşeyden konuşulurdu. Kerevet tahtaları sökülerek kitaplar saklanır, oraya gizlenen el yazısı kitaplar, kâğıtlar çıkarılarak gelenlere verilirdi. Babam bunlardan bazılarını bana da okur, ezberlertirdi. Ben onları yarı anlar, yarı anlamaz; yalnız içinde büyük, iyi düşünceler; vatanı kurtarmak için yazılmış şeyler olduğunu sezdiğim için, tâ içimden kopan bir sevgi ve heyecanla yutarcasına okurdum.

Babamın misafirleri arasında Asım adlı, levent boylu, yeşil gözlü, zengin saçlı, rütpesinin ne olduğunu pek bilmediğim genç, güzel bir zabit vardı. Memleket halinden, şuradan buradan konuşulurken, o, birdenbire volkan gibi parlar:

"Altı da bir, üstü de birdir yerin;
Arş yiğitler vatan imdadına!„

Diye haykırırdı.

Öbür yanda bir kaç genç zabit, hâlâ unutmadığım, tâ ruhuma işlenmiş bir beste ile coşar, Kemalin meşhur Vatan şarkısını söylerlerdi:

"Amâlimiz, efkârımız ikbali vatandır;
Serhaddimize kale bizim hâki bedendir.
Top patlasın, ateşleri etrafa saçılsın;
Dünyada ne bulduk ki ölümden ne kaçılsın?

Onlara yalvarırdım, şarkıyı bana da yazarlardı; bir köşeye çekilir, çabucak ezberlerdim; sonra, gezip dolaştığım yerde incecik sesimle haykırır, dururdum:

"Top patlasın, ateşleri etrafa saçılsın;
Dünyada ne bulduk ki ölümden ne kaçılsın!..

Adı (Refik) mi, (Vefik) mi olduğunu bugün pek iyi hatırlıyamadığım bir süvari yüzbaşısı vardı; ince, uzun boyu; yuvarlak, altın renkli başı, alev adımlarla yürürken etekleri havalanan uzun kurşuni pelerini ile çocuk bakışlarımı ardından sürükliyen bir zabit... Keman çalardı.. Her ciddî konuşmanın, münakasanın sonunda onun eline keman verilirdi; o, hiç nazlanmadan, odanın bir köşesinde, ne çaldığını, nasıl çaldığını pek bilmem, amma, saatlerce çalard..

***

İstanbuldan müfettiş paşalar gelmişlerdi; bir gece bize davetli idiler. Bütün orta kat misafirler için hazırlanmıştı.Etrafına odalar dizili uzun sofanın kapısı, havuzundan adam boyu fiskiyeler yükselen çiçekli bahçeye açılırdı; ziyafet masası bu sofaya kurulmuştu. Yazdı, pencereler, kapılar açıktı; evin içi ve bahçe ışıklarla parıl parıl yanıyordu. (Arkası var)

No. 26 — İKİNCİ KISIM — *Yazan : Ziya Şakir*

Sağda, Solda Gizliden Gizliye Fırıldak Dönüyor

1 — Her mıntakada mevcut zabitler arasına, muhtelif sebeplerle nifak sokmak;

2 — Silâh altında buulnan efradı, askerlikten soğutmak;

3 — Bazı zeki propagandacılar, zabit elbiseleri giydirilerek, kendilerinin tanınmıyacakları muhitlere yollamak.. oralarda, (ordumuz, bitmiştir. Geriye kalan beş, on çürük, çarık efrat ile harbetmek mümkün değildir. Bunun aksini iddia etmek ve (İstilâ kuvvetleri) ile mücadeleye girişmek, tamamile cinnettir) diye propaganda yaptırmak.

4 — Ayni zamanda, (ulema) ve (Talebei ulum) şekline sokulacak propagandacılar da kullanılarak, bunları bilhassa asker efradının arasında dolaştırmak.. Bunlar vasıtasile efradı memleketlerine firara teşvik ederek, kıtaların mevcutlarını mümkün olduğu kadar azaltmak...

5 — Yine bu sınıf propagandacılar vasıtasile, askeri ve halkı, (Makamı muallâyı hilâfet) e sımsıkı bağlamak.. (Hilâfet makamından) sadir olmıyacak hiçbir emrin kabul edilmemesini temine çalışmak...

6 — Halkı, (İstilâ kuvvetleri) ne karşı (müdafaa ve mukavemete) sevkedenlerin, (hilâfet makamını tehlikeye düşürmek istiyen dinsiz, kâfir ve farmason ittihatçılar) olduğunu izah ederek, ahaliyi bunlardan mümkün olduğu kadar uzaklaştırmak.

Fırka merkezlerinden verilen bu emirleri, başlıca iki zümre kabul ve tatbik ediyordu. Biri, burunlarının uçlarını bile göremiyecek derecede saf ve cahil olanlar.. diğeri de; menfaat ve ihtiras ile gözleri kararmış olan (İtilâfçılar)...

Vaktile ittihatçılara olan kırgınlıklarından ve yahut zihniyet ve iç tihatlarından dolayı (Hürriyet ve İtilâf Fırkası) na girmiş olan bir zümre daha vardı ki, bunlar, - ayrı ayrı birer ihanet vasıtası teşkil eden - bu emirleri hoş görmüyorlar.. yapılan bu propagandalara lânetler okuyarak birer köşeye çekiliyorlardı.

Tabiidir ki, bu propagandalar, yalnız bu muhite inhisar etmiyordu. Muhtelif vasıtalarla her tarafa taşıyor; ve yayılıyordu. Hattâ, tâ İstanbula kadar aksederek, kalbinde zerre kadar iman ve insaf taşıyanları müteessir ediyordu. Fırka merkezlerinde bile, şiddetli münakaşalara sebebiyet veriyordu.

Fırka rüesası; bu meseleler hakkında vuku bulan istiazhlar karşısında şaşırıyorlar:

— Efendim; biz böyle emirler vermiyoruz. Yalnız kanlı hâdiselerin önüne geçmek, istiyoruz. Fakat; bazı müfrit fırkacılarımız, verilen emirleri kendi zihniyetlerine göre tefsir ediyorlar.. Kendi kendilerine işler görüyorlar.

Demekle iktifa eyliyorlardı.

Mefkûre sahibi fırkacılar, bu cevapları kâfi görmüyorlar; gizliden gizliye çevrilen bu fırıldaklardan müteessir olarak artık merkezlere ve klüplere devamı seyrekleştiriyorlardı.

Evvelce de arzetmiştik ki; reis Nuri Paşanın istifası, fırka dahilinde âdeta bir sarsıntı husule getirmişti. Onu müteakıp, yukarda izah ettiğimiz sebepler, bu sarsıntıyı bir kat daha tezyit eylemişti. Ve.. vaziyet bu kıvama gelir gelmez; Şaban Efendi ile Miralay Sadık Beyin havvarisi onun etrafını alarak:

— Eh.. Artık, zaman geldi.. Haydi bakalım.. Meydana atılalım. Kendimizi gösterelim.

Demişlerdi.

Talih, Sadık Beyin yüzüne gülmiye başlamıştı.

Bu sırada, (Paris) te toplanan sulh konferansı, sulh esaslarını ihzarî bir mahiyette müzakere etmek için mağlûp devletlerden de birer murahhas istemişti. Bu mühim ve nazik işe aklı başında bir zatın memur edilmesi lâzımgelirken; İngiltere kralının ve bütün Avrupa diplomatlarının (Mahbubu Kulub)u olduğunu iddia edecek kadar mecnun bir adam olan Damat Ferit Paşa bu işi kimseye vermemiş.. (Konferans heyetini, bir anda teshir ve tatmin edeceğini, tafrafuruşane bir lisan ile ilân) ettikten sonra; (6 Haziran) tarihinde - refakatinde Maliye Nazırı Tevfik ve Şûrayı Devlet Reisi Rıza Tevfik Beyler olduğu halde - (Demokrasi) isminde bir Fransız kruvazörüne binerek (Tulon) tariki ile Parise gitmişti... Fakat bu gidişi, gerek Osmanlı sadrazamı Damat Ferit Paşayı ve gerek ona bel bağlıyanları pek gülünç bir dereceye indirmişti.

Damat Ferit Paşa, sulh konferansından en küçük bir menfaat temin etmek şu tarafa dursun, (Klemanso) dan acı bir tokat yemiş.. ve Paristen âdeta kovularak avdet etmişti.

Vâkıa Damat Ferit Paşa, bu hezimeti hissettirmemek için İstanbula pek güleryüzle dönmek hissizlik - ve yahut, maharetini - göstermişti. Fakat bu iskandal çarçabuk şayi olduğu için, bütün efkârı umumiyede apaçık bir galeyan zûhurûna sebebiyet vermişti.

Bu galeyan, o kadar şiddetli idi ki; bunun dalgaları, (Hürriyet ve İtilâf fırkası) içinde de mühim bir tesir husule getirmişti. Ve, memleket duygusu olanlar arasında:

— Bu adam, memleketi felâkete sürüklüyor. Biz; (fırkacı) sıfatile, bu adama müzaheret edemeyiz.

Şikâyetleri yükselmişti.

Fırkada hâsıl olan bu cereyan üzerine, Miralay Sadık Bey ile taraftarları derhal ortaya atılmışlar, Ferit paşaya aleyhtar olan fırkacıları çarçabuk etraflarına toplamışlardı. Ondan sonra da:

— Bu adam, ayni zamanda fırkamızın da gasıbıdır. Fırkayı, kendi hesabına ihya etti ve fırkayı basamak yaparak sadaret makamına geçti.

Diye, haykırmıya başlamışlardı.

Sadık Bey, Gedikpaşada (Tiyatro caddesinde derhal bir bina kiralamış.. Kapısının üzerine (Hürriyet ve İtilâf fırkası) diye, bir levha asmıştı.

Tez elden, bir idare heyeti toplanmış; hararetli müzakerelere başlanmıştı.

Sadık Bey, evvelâ:

(Hürriyet ve İtilâf fırkası, benimdir. Ben onun lideriyim. Bunun aksini iddia edenler, sahtekârdır. Hakiki fırkacılar benim etrafımda toplansın.)

Diye, bir beyanname neşretmişti.

Sonra da; (Hürriyet ve İtilâf fırkasının lideri) sıfatile padişah Vahdettine bir ariza takdim ederek:

(Sadrazam Damat Ferit Paşa, memleketin maruz bulunduğu tehlikeleri karşılıyacak iktidar ve kifayete malik değildir. Kabine değişmeli. İktidar mevkiine, kuvvetli bir vükelâ heyeti getirilmelidir.)

Demişti.

Efkârı umumiyeyi büyük bir dikkatle takip eden Padişah Vahdettin; halk arasında Damat Ferit Paşa aleyhinde hâsıl olan galeyandan üzülüp, dururken, şimdi bir de Sadık Beyin fırkada husule getirdiği bu ayrılık cereyanı karşısında kalınca, fena halde sendelemişti.

Birdenbire kopan bu fırtınayı durdurabilmek için çareler düşünen Vahdettinin aklına iyi bir şey gelmişti. O da, son derecede mevki ve şöhret harisi olan Miralay Sadık Beyi susturmak..

Vahdettin, bu çareyi bulur bulmaz, derhal hasbendesi Refik Beyi Miralay Sadık Beye yollamış:

— Böyle buhranlı bir zamanda, ben kendisinden hükûmete yardım beklerim. Muhalefetten, vazgeçsin. Kendisini, (Meclisi hası vükelâya memur) ettim. Yarından itibaren, Babıâliye devam etsin.

Diye, haber göndermişti.

O tarihte; esbak Sadrazam Müşir Izzet Paşa ile sabık Sadrazam Tevfik Paşa da ayni sıfatı taşıyorlar.. fakat Damat Ferit Paşanın kabine heyeti ile fikren birleşmek, onlarla müzakerelere girişmek imkâsız'ığına binaen, (Vükelâ Meclisi) nde pek az görünüyorlardı.

Avrupada adına (Çantasız nazır) denilen bu memuriyet, (Zümrüdü anka) kuşunun varlığına benzediği için, Sadık Beyin hoşuna gitmemişti. Fakat, her ne şekilde olursa olsun, (Babıâli) kapısından kurula kurula içeri girmek.. telâşla iki tarafa:

— Savulun...

(Arkası var)

EKONOMİ

BORSALARDA :

Diri Hayvan Satışları Hayli Hararetli

Hayvan borsasına evvelki gün getirilerek satılan kasaplık hayvanlardan 145 beyaz karaman, 613 kızıl karaman, 558 dağlıç, yedi kıvırcık, 911 si.' kuzusu, 120 keçi, 33 öküz, 28 dana, bir boğa, sekiz manda ve sekiz malak mezbahaya gönderilmiştir. Diri hayvan satışları fiyatlarında değişiklik olmamıştır. Son günlerde şark vilâyetlerinden fazla miktarda hayvan getirildiği için piyasa hayli hararetlidir.

Zahire Borsasında Satışlar

Dün zahire borsasına on bir vagon buğday, yedi vagon arpa, üç vagon çavdar getirilmiş evvelki günün fiyatları üzerinden bir kısmı satılmıştır. Ziraat Bankasının getirdiği buğdaylara 1-2 para fazla arandığın dan bu fiyatlara alıcı olmamıştır. Piyasa gevşek kapanmıştır.

Türkborcu 18,95 Lira

Londra ve Paris borsalarında frangın düşüklüğü ayni vaziyette kalmıştır. Londrada bir sterlin 153,25 ve Pariste 153,22,5 franktır. Bir sterlin Londrada 5,003 dolar tutmuştur. Paris borsasında Ünitürk 328 franktır. Borsamızda ise Ünitürk 18.95 liradan muamele görmüştür. Sterlin Merkez Bankasında 630, kuruştan satılmıştır. Gayrimübadil bonoları 21 liradır. Dün borsada başka muamele geçmemiştir.

Mahrukat Bollaştı

Sıvas, (TAN) — Belediye, odun ve kömür getirterek maliyet fiyatı üzerinden halka sattırmıya başlamıştır.

Sıvas Mezbahası Bitti

Sıvas, (TAN) — Belediyemizin Malatya yolu üzerinde yaptırdığı büyük mezbaha tamamlanmıştır. Yakında faaliyete başlıyacaktır.

GÜNLÜK PİYASA

Dün piyasamıza Anadoludan 105 bin kilo miktarında arpa gelmiş ve kilosu 4,06 kuruştan ve ayrıca 45 ton çavdar dahi kilosu 4,35 — 5,01 kuruştan 15 bin kilo yulaf 4,22,5 kuruştan satılmıştır.

●

Bandırma ve Adapazarı mısırlarından sarı ve beyaz olarak getirilen 21 bin kiloluk iki parti mısırdan beyazlar 4,08,5 — 4,10, sarılar 4,15— 4,32,5 kuruştan müşteri bulmuştur.

●

Evvelce getirilmiş ve depolarda bulunmakta olan kuşyemleri 8,23, nohut 6,35, mavi haşhaş tohumu kilosu 23 kuruştan, iç fındıklar da 33,50 — 34,50 kuruş arasında satılmıştır.

●

Anadolu yapağılarından bir parti 50 ve Trakya mallarından bir parti 65 kuruştan satılmış yerli fabrikalarımız tarafından yüz balya kadar yapağı alınmıştır.

ZİRAAT :

Çiftçiye 2 Ayda 3 Milyon Lira

Ziraat Bankası, Eylülden itibaren iki ay içinde, çiftçiye geçen senelerden daha geniş mikyasta yardım yapmıştır. Yalnız eylül ve ikinciteşrin aylarında verdiği krediler üç milyon liraya yakındır. Bunun yarısından fazlası tarım kredi kooperatifleri ortaklarına verilmşitir. Bu yıl istihsal faaliyeti geçen yıla nazaran daha geniştir. Tarım kredi kooperatiflerinin de gittikçe tekemmül etmekte olduğu anlaşılmıştır. Önümüzdeki ilkbahardaki zirai faaliyet için, banka şimdiden birçok yeni tedbirler almaktadır. Çiftçinin, bu mahsul alma devrindeki bütün ihtiyaçları da karşılanacaktır.

NEVŞEHİRDE:

Kış Hayli Şiddetli

Nevşehir, (TAN) — Serin olmakla beraber baharı andıran havalar birdenbire değişmiştir. Gece saat dokuzda başlıyan fırtına gittikçe âfet halini almış, bu esnada kimse sokağa çıkmak cesaretini gösterememiştir. Bazı evler yıkılmıştır.

Gazi ilk okulunun teneffüs salonu çatısındaki çinko levhalar parçalanarak uçmuş, 100 - 150 metre uzaktaki mezarlığa kadar gidip düşmüştür.

Fırtına dindikten sonra sürekli yağmur ve kar yağmıştır.

MADENCİLİK:

Bütün Yurdda Bir Yıllık Maden İstihsalâtı

Yurdumuzda bulunan ve işlenmekte olan muhtelif mıntakalardaki maden ocaklarının 1937 senesinin son on ayı içindeki istihsalâtı şöyledir:

1.960.000 ton taşkömürü. 89689 ton linyit, 155.023 ton krom, 1025 ton çinko cevheri, 12045 ton kurşun cevheri, 3278 ton Borasit 9048 ton zımpara, 395 ton antimuvan, 112 ton amyant, 2900 ton kükürt, 136084 ton çimento, 8355 ton kil 393 şişe civa, 2345 ton ve 112 metromikâp mermerle 864587 litre maden suyudur.

Kartelin Çelik Fiyatları

Milletlerarası çelik ihracatı karteli, çelik fiyatlarının 1938 senesi ilk üç ayı için muhafaza edilmesine karar vermiştir. Piyasaların müvazenesi için aylık ihracat miktarı 525 bin tondan 450 bin tona indirilmiştir.

Kozluda Yeni Tesisat

Kozlu kömür iş şirketinin yeni İhsaniye ocağında kurulan son sistem skip tesisatile bu ocak ihraç kabiliyetinin üç mislini kazanmıştır. İhsaniye ocağından yeni tesisat sayesinde günde 1600 tonluk sevkiyat yapabilecektir. Zaruret halinde bu miktar 2400 tona çıkarılabilecektir. Şirketin bu tesisatı bu kısımdaki kömürlerden yekûn olarak 71 milyon ton kömür istihsal edecektir. Şirket, şimdiye kadar suüstü kömürlerinin en büyük kısmını işlemiştir. Şimdi sualtı tabakalarını işlemiye başlıyacaktır ki, günde orat hesapla buradan 1200 ton kömür çıkarılacaktır. Kilimlide mail kuyular açılmıştır. Bu mıntakaya 800 metre derinliğine gidebilmek için yeni bir sondaj makinesi getirilmiştir. Türk antrasiti ve Briket denilen kalıp kömürü ile Benzol, Kreozot, Fenol gibi kimya maddeleri istihsal eden fabrikanın çıkardığı bu maddeler iç ve dış piyasalarda çok rağbet görmektedir.

Maden İşletmesi Programımız

Yeni üç senelik maden işletmesi programında mühim bir çok esaslar vardır. Programa ait projeler hazırlanmıştır. Yalnız "Eti,, kömürünün istihsali bir milyon yüz bin tona çıkarılacaktır. Umumi kömür istihsalâtımız üç milyon tonu bulacaktır. Değirmensazda 30 bin tonluk linyit istihsali de yapılacaktır.

Kuvarshanda yılda 2500 ton bakır istihsal edilmektedir. Erganide 10 bin ton bakır istihsal etmek için tesisat ikmal edilmek üzeredir.

Çoruhtaki Mörgul madeninde ikinci sene sonunda 10 bin tonluk bir istihsal elde edilebilecektir.

Altın ve simli kurşun için de Bolgar dağında büyük çalışmalar vardır. Burada, izabe usulü modern bir hale getirilecektir, 250 bin tonluk yüz de 7 kurşunnu ihtiva eden bu maden in beher tonunda 11 gram altın 250 gram gümüş bulunan bir cevher miktarı tesbit edilmiştir.

Petrol araştırmaları da genişletilecek ve sondaj âletleri çoğaltılacaktır.

Diğer madenlerimizin istihsal edilen miktarları da gittikçe artacak ve bir kısmı ihraç edilecektir.

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

Yumurta da Yoğurt Gibi...

Sayın okuyucumuz Bay Halim gazeteye gönderdiği mektubunda, yumurta hakkında fikirlerin birbirine uymadığını yazıyor. Kimisi yumurta gıdaların en iyisidir, diyormuş, kimisi de yumurtayı çok yemek doğru olmadığı fikrindeymiş.

Yumurta sağlık kitabının en derin ve en geniş fasıllarından biridir. Sade içilir, tuzlu yenir, şekerli yenir, süte karıştırılır, bazıları sütlü kakaonun içine bile yumurta kırarlar. Sonra da yumurtanın giremiyeceği, girmediği yemek olmadığını bilirsiniz. Yumurtadan türlü türlü ilâç bile olur.

Bu kadar geniş ve derin bir sağlık faslının mevzuu olan yumurtanın nihayet yoğurt gibi olmasına şaşmamalıdır: Her yiğitin bir yoğurt yiyişi olunca, yumurta hakkında fikirlerin de az çok ayrı olması tabiîdir.

Fikirlerin böyle ayrılmasında, biraz da, yumurtayı yemek tarzının tesiri vardır. Bir kere taze olması mutlak bir şarttır.

Taze olduğu vakit te, çiy olarak içilince beyazı pek tatsız olur. Bundan başka albüminler arasında mide ekşisini en az çıkartan odur. Bundan dolayı mideyi kanatan ülser hastalarına, bir de şişman lamak istiyenlere tavsiye edilir.

Rafadan yumurtanın beyazı süt kıvamında olunca hazmı kolay olur. Fakat onu da içine ekmek batırarak yavaş yavaş yemek lâzımdır. Ekmek bir sebepten dolayı yasak edilmişse, rafadan yumurtayı kahve kaşığı ile değil, minimini tuz kaşığı ile yemeyi tavsiye ederler.

Lop yumurta için hazmı güçtür, derler. Yemekte acelesi olup ta hazır lop buldukları yumurtayı ısıra ısıra yiyenler için bu söz doğrudur: Fakat lop yumurtayı küçük küçük doğrıyarak ve iyice çiğniyerek yerseniz o da rafadan yumurta kadar kolaylıkla hazmedilir.

Sahanda yumurtanın beyazı biraz katılaşmış, fakat sarısı henüz biraz sulu olduğu vakit hazım cihetinden rafadan yumurtayla ısıra ısıra yenilen lop yumurta arasındadır.

Yumurta omlet olunca, içine başka bir gıda karıştırılınca, tabiîdir ki, hazım işi yağına, içine karıştırılan maddeye göre değişir. Soğanlı yumurtayla, pastırmalı ve sucuklu yumurtaların bile hazmı biribirine uymaz.

Yumurta krema içine girdiği yahut unlu tatlılara lezzet verdiği vakit hazmı daha kolaylaşır.

Yalnız, karaciğeri bozuk olanlar yumurtadan rahatsız olurlar. Bazılarında karaciğer belki aslından bozuk olduğu için yumurtanın en tazesine bile tahammül edemezler, hastalanırlar. Öylelerine yumurta yedirebilmek çaresi, yumurtalı yemekten bir saat önce, beyazı ile sarısı karışık rafadan yumurtadan bir gram kadar yedirmektir. Bir saat sonra asıl yumurta yemeğini rahat rahat yiyebilirler...

Yine bu okuyucumuzun sorduğu, yaşlılara yemek bahsi başka bir güne kalması zaruri uzunca bir şeydir.

Kadıköyünde B. Cemal: Bu Lokman hekiminin muayene evi olmadığı gibi, kendi hekiminizi de değiştirmiye de sebep yoktur.

Adapazarında B. Artür: Uzaktan hekimlik tehlikeli iştir. Hastalığınızı kendi hekiminize tedavi ettirmenizi rica ederim.

BORSA

29—1—938

PARALAR

	Alış	Satış
Frank	77,—	82,—
Dolar	123,—	126,—
Liret	99,—	106,—
Belçika Fr,	80.—	84,—
Drahmi	18.—	22.—
İsviçre Fr,	570,—	575,—
Leva	20,—	23,—
Florin	65,—	70,—
Kron Çek	78,—	82,—
Şilin Avusturya	21,—	23,—
Mark	26.—	29,50
Zloti	20.—	22,—
Pengo	21,—	25,—
Ley	12.—	14,—
Dinar	48,—	52,—
Kron İsveç	30.—	32.—
Sterlin	626,—	632,—
Altın	Bugün fiyat yoktur.	
Banknot	Bugün fiyat yoktur,	

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Paris	24,325	24,325
Nevyork	0,7935	0,7935
Milano	15,0825	15,0825
Brüksel	4,7012	4,7012
Atina	86,7460	86,7460
Cenevre	3,4320	3,4320
Sofya	63,4920	63,4920
Amsterdam	1,4234	1,4234
Prag	22,6380	22,6380
Viyana	4,20	4,20
Madrit	13.65	13.65
Berlin	1,9716	1,9716
Varşova	4,19	4,19
Budapeşte	3,9880	3,9880
Bükreş	106,19	106,19
Belgrat	34,2560	34,2460
Yokohama	2,7268	2,7268
Stokholm	3,0792	3,0792
Londra	630,—	630,—
Moskova	23,7725	23,7725

TOPLANTILAR ● DAVETLER ●

Hafta İçinde

* Önümüzdeki perşembe günü saat 20,30 da Şehremini Halkevinde bir konser verilecektir:

* Şehremini Halkevinde gençler için tezyini yağlıboya dersleri açılmıştır: Kaydolmak istiyenlerin ve sekreterliğine müracaatleri lâzımdır:

* Tarih doçenti Mükrimin Halil, salı günü akşamı saat 20,30 da Eminönü halkevinde "Türk fethinden sonra Istanbul,, mevzulu bir konferans verecektir,

* Universite tarih doçenti Arif Müfit, salı günü akşamı saat 21,30 da "Istanbulda Bizans âbideleri,, mevzulu bir konferans verecektir,,

* Olen belediye memurlarmm ailelerine yardım için kurulmuş olan cemiyet altı şu batta yıllık kongresini yapacaktır,

(HİKÂYEDEN MABAT)

Kadın Gururu

(Başı 6 ıncıda)

— Artık ayrılmıyacağız değil mi Nevin?. Kararını verdin değil mi?..

Diye soracaktı. Bu sese nasıl:

— Hayır!. diyebilirdi?. Bu "hayır,, ı söylemek için kalbi param parça olsa, beyni dağılsa yine dili harekete gelmiyecekti.

Şu halde!.. Demek ki, çaresiz bu büyük aşkın boyunduruğuna girecekti. İşte bu olamazdı...

Kendisine yazdığı o acı mektubu tekrar tekrar okudu:

"... Bir gün elbet bana döneceksin Nevin; benim pençeme düşeceksin.,, Bu cümle kafasını bir burgu gibi oyuyordu. Eğer aşkına mağlûp olursa, bir gün doktorun bu sözü ona tekrarlamıyacağı ne malûmdu?.. Şüphesiz karşısına geçecek ve müstehzi bir tavır alarak:

— Beni ilk defa reddettiğin neye yaradı?.. Sana dememiş miydim? Bir gün elbet bana döneceksin, pençeme düşeceksin diye!.. İşte o zaman mağrur başı eğilecek, omuzları düşecek ve bu adamın indinde gururu kaybolmuş zavallı bir kadın olup kalacaktı. Sonra, belki de doktorda ihmaller başlıyacak. ettiği vâitleri, yeminleri unutarak yine eski âlemine dalacaktı.

Hayır!.. Bu adamın, bu kalpsiz adamın esiri olamazdı. Onun istihzalarına, tahkirlerine maruz kalmaktansa bu aşkı feda ederek gururunu kurtarmayı tercih ederdi.

Bu son kararla çabucak birkaç parça çamaşırını küçük bavula yerleştirdi. Amcazadesi Semih, yolunu bekliyen bir ikinci talipti ki, eğer bugünlerde teklifine muvafakat ederse, on beş güne kadar evlenerek bir Avrupa seyahatine çıkacaklardı.

Son trene yetişmek için acele ederken gözyaşları akıyordu. Dünyayı zindan gösterecek kadar gözlerini kapamış olan bu büyük sevgiyi feda etmek şüphesiz çok güç bir şeydi. Fakat, neticede gururu kurtulacaktı ya!..

Bu acı düşünceler arasında genç kadın çantasından küçük bir defterle kalem çıkardı. Ve şu birkaç satırı süratle karalamıya başladı:

"... Turgut, sen yalnız bana değil, bütün kadınlara âşıksın sen, başını koyduğun göğüslerde bir muhabbet ateşi, bir aşk raşesi arıyan bir Don Juansın.. Ben ise; yalnız, mağrur bir kadınım...

Mektubumu okuduğun vakit biraz teessür duydunsa kendimi bahtiyar addederim. Fakat sevgili doktorum, umarım ki, bu bahtiyarlığı havaî gönlün bana çok görecektir. Sen, konduğu çiçek kırıldığı için bir başkasına konmak üzere uçan bir kelebekten farksızsın.. Şüphesiz şu anda yalıya arkasını dönen otomobilin yeni maceraların izlerinde uçup gidiyor.. Tahminimde yanıldığımı zannetmiyorum.. Beni kurtaran gururuma daima medyunu şükran olacağım...,,

(23 İkincikânun nüshamızda çıkan "İlim ve Felsefe,, başlıklı hikâye de Bayan Kerime Nadirindir.)

KANZUK
MEYVA TUZU

EN HOŞ VE TAZE MEYVALARIN USARELERINDEN ISTIHSAL EDILMIŞ TABII BIR MEYVA TUZUDUR. Emsalsiz bir fen harikası olduğundan tamamen taklid edilebilmesi mümkün değildir. Hazımsızlığı mide yanmalarını, ekşiliklerini ve muannid inkıbazları giderir. Ağız kokusunu izale eder. Umumî hayatın intizamsızlıklarını en emin surette ıslah ve insana hayat ve canlılık bahşeder.

INGILIZ KANZUK ECZANESI
BEYOGLU - ISTANBUL

Bayramda yalnız
KIZILAY GAZETESİ
Çıkacaktır.

İlânlarınızı vermekle hem kendinize ve hem de Kızılaya yardım etmiş olacaksınız.

İlân sayfalarında sant. 40 Kr. Müracaat yeri :
İstanbulda, Postahane karşısında Kızılay satış bürosu. Tel: 22653 İstanbulda, Postahane arkasında İlâncılık Şirketi. Tel: 20094 - 95

VIROZA
PATI

Kan çibanları, el ve ayak parmaklarının arasındaki kaşıntılar, dolama, meme iltihabı ve çatlakları, flegmonlar, yanıklar, tıraş yaraları, ergenlikler, koltuk altı çıbanları.
Tedavisini en erken ve en emin bir surette temin eder.
Şark İspençiyari Lâboratuarı T. A. Ş.

Kuleli Askerî Lisesi Direktörlüğünden:

Kuleli Askerî Lisesine ücretle, genç ve tercihan iç hastalıklarında ihtisası olan bir tabip alınacaktır. İsteklilerin Lise Direktörlüğüne müracaatleri. "711,, "474,,

RUTUBETLİ HAVALARDA
GRİP ve NEZLE' ye karşı
en lüzumlu ilâçtır.

İstanbulda Bahçekapıda Taşhanda üçüncü katta Sanayi ve Ticaret İşleri Limited Şirketi ile Galatada Perşembe pazarında Aslan hanında Algranti Biraderlere:

İstanbul üçüncü icra memurluğundan: T. C. Ziraat Bankasının İstanbul şubesinin 27. 6. 31 tarih ve 26. 9. 31 hitamı vadeli emre muharrer senetle 20,000 (yirmi bin), 18. 6. 31 tarih ve 17. 9. 31 hitamı vadeli emre muharrer senetle 8,000, 17. 6. 31 tarih ve 16. 9. 31 hitamı vadeli emre muharrer senetle 25,000 (yirmi beş bin), 17. 5. 31 tarih ve 17. 7. 31 hitamı vadeli emre muharrer senetle 4,500 ve 2. 8. 31 tarih ve 22. 8. 31 hitamı vadeli emre muharrer senetle 22,000 (yirmi iki bin) lira ki, ceman 79,500 (yetmiş dokuz bin beş yüz) liranın hitamı vade tarihlerinden itibaren yüzde dokuz faiz, yüzde üç komisyon ve yüzde on ücreti vekâlet tahsiline dair, dairemizin 37/2679 numaralı dosyasına müsteniden, ikametgâhınıza gönderilen ödeme emirleri ikametgâhlarınızı terkettiğiniz ve nerede bulunduğunuz malûm olmadığından bilâ tebliğ iade edilmiş ve icra hâkimliği tarafından hakkınızda bir ay müddetle ilânen tebligat kararı verilmiştir. İşbu ilân tarihinden bir ay zarfında borcu ödemeniz veya borcun tamamına veya bir kısmına ve yahut alacaklının takibat icrasına dair bir itirazınız varsa yine bu müddet içinde bildirmeniz lâzımdır. bildirmediğiniz takdirde bu müddet zarfında 74 üncü madde mucibince mal beyanında bulunmanız, bulunmazsanız hapsen tazyik olunacağınız ve hakikate muhalif beyanda bulunursanız hapis ile cezalandırılacağınız, borç ödenmez veya itiraz edilmezse cebri icraya devam edileceği, ödeme emri makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (4382)

Ankara ikinci noterliğine: Ankarada Seçkin sokağında 1_3 numaralı mağazada kâin (Ankara şark pazarı Hasan Tahsin ve Hüseyin Hüsnü Aker Kardeşler ve Abdullah Şefik Köklü) kollektif şirketi unvanlı şirkette merhum zevcim Abdullah Şefik Köklüye ait hissemizi bütün hukuk ve vecaibi ve zimem ve matlûbatı ve bilcümle mükellefiyetlerile beraber namıma asaleten ve küçük çocuklarım namına velâyeten bu kerre yüksek dairenizde imza ettiğim beyanname mucibince Hamdi Köklüye devir ve temlik eylemiş olduğumdan keyfiyetin alelusul ilânını dilerim.

Ankara Anafartalar caddesinde Caferzade apartmanının 2 numaralı dairesinde mukime Refia Köklü

Devlet Demiryolları ve limanları İşletme U. idaresi ilânları

Yeni Ankara Garı Büfe ve Gazinosu ile müştemilâtı kiraya veriliyor.

Devlet Demiryolları İkinci İşletme Komisyonundan :

1 — Yeni inşa olunan Ankara Garı içindeki büfe, büvet, gazete satış yeri ile garın yanındaki büyük ve lüks gazino binası ve müştemilâtı üç sene müddetle ve pazarlık usulile kiraya verilecektir.

2 — Bunların senelik muhammen kirası 7000 liradır. Ve yekdiğerinden ayrılmaksızın toptan olarak kiraya verilecektir.

3 — Taliplerin uzun müddet Ankara, İstanbul gibi büyük şehirlerde birinci sınıf bir gazinoyu muvaffakıyet ve ehliyetle idare etmiş olduklarını ve halen böyle bir müesseseyi idare edebilecek ehliyet ve malî kudrette bulunduklarına dair ve bu cihet vesikada sarahatçn yazılı olmak şartile ticaret odalarından alınmış bir belgeyi ve nüfus veya hüviyet cüzdanlarının asıl veya salâhiyetli makamlarca musaddak suretlerini pazarlık gününden beş gün evveline kadar komisyona teslim etmeleri şarttır. İdare bunları tetkik edip kimlerin pazarlığa iştirak edip edemiyeceğini pazarlıktan evvel kendilerine tebliğ ve tefhim edecektir. Tesbit edilen müddetten sonra getirilecek vesaik kabul edilmiyecek ve eshabının pazarlığa iştirak hakları sakıt olacaktır.

4 — Şartnamler Ankarada İkinci İşletme Müdürlüğünde Haydarpaşada Birinci İşletme Müdürlüğünde parasız olarak verilir.

5 — İhale 7—2—938 Pazartesi günü saat 15 te Ankarada İkinci İşletme Müdürlüğü binasında toplanacak olan komisyon tarafından yapılacaktır. İsteklilerin (1575) lira muvakkat teminatlarını Ankarada Umumî İdare veznesine yatırarak muayyen gün ve saatte komisyonda hazır bulunmları ilân olunur. (131) (294)

• • •

Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğünden :

İdaremizin muhtelif işletmelerinde istihdam edlimek üzere 177 lira üc retle BEŞ TABİP ALINACAKTIR. İhtisası olanlar tercih edilecektir. Sinleri 45 den fazla olmamak şartiyle taliplerin ufak bir Tercümeihal ve Fotoğraf ile zat işleri müdürlüğüne müracaatları. (208) (487)

İstanbul Dördüncü İcra Memurluğundan :

Emlâk ve Eytam Bankası Türk Anonim Şirketine birinci derecede ve sırada ipotekli olup bulunduğu mevkiin şeref ve ehemmiyetine, gerek cephesini teşkil eden tarik ve gerekse arka kısımlarının denize nezareti itibarile ve zemini büyük apartman inşasına müsait Beyoğluna ve Tophaneye olan kurbiyeti dolayısile hanenin yıkılması takdirinde kalacak arsa mahallinde üç hane veya iki büyük apartman yapılacak bir tarzda kabili taksim olması ve üç cepheden sokakla muhat bulunması nazarı itibara alınarak tamamına üç yeminli ehlivukuf marifetile 11157 on bir bin üyz elli yedi lira kıymet takdir edilen Kabataşta Fatma Hatun mahallesinde Gümüşsuyu caddesinde eski 19 yeni 23-1 (Son numaratajda 80 No. yı almıştır) No. ile murakkam bir tarafı General Cemil kızı İsmetin müfrez konağı, iki tarafı Küşadiye sokağı ve dördüncü tarafı da Gümüşsuyu caddesile muhdut müşterek nısfı masure tatlı suyun dörtte üçü hissesile müfrez bahçeli konak tamamının evsafı; kapıdan içeriye girildikte karasimon bir antre, her iki tarafta iki oda ve diğer kapılı bir sofa üzerinde yüklü dolaplı bir oda ve bir helâ ve bölmeden sonra keza bir oda ve bir helâ ve bölmeden sonra keza bir oda ve bir helâ mevcut olup zemini mermer birisi havuzluk olmak üzere üç kurnalı iki hamam ve arkada bir oda ve bahçeye çıkar taşlıklı bir koridor, bahçede hariçten ve bahçeden girilir üç mermer tekneli bir mutfak ve bir külhan mevcut olup bunlardan hamam haraptır. Bahçede bir kapı, iki göz ahır, bir uşak odası ve bir havuz olup buranın suyu Gümüşsuyu namile maruf tatlı su ile temin edilmekte olup halen akmadığı anlaşılmıştır. Bunlardan mutfağın çatısı çökmüştür. Bahçede birkaç tane ağaç vardır. BİRİNCİ KAT: Üstünde camekânlı bir sofa üzerinde ikisi yüklü beş oda, bir helâ mevcut olup elektrik tesisatı vardır. Ahşap kısımlar da yağlı boyalıdır. Sahası 42 M. murabbaı, hamam 38 metre murabbaı, mutfak 36 M. murabbaı ahşap oda, 30 metre murabbaı sundurma, 186 M. murabbaı bina olup mütebaki 704 M. murabbaı da bahçe olan gayrimenkulün tamamı açık art tırmaya konmuş olup ilân tarihinden itibaren şartnamesi herkes tarafından görülebilecek ve 4. 3. 938 tarihine rastlıyan cuma günü saat 14 ten 16 y a kadar dairemizde açık arttırma suretile satılacaktır. Satış Emlâk ve Eytam Bankasının 844 No. lı kanun hükümlerine tâbi olduğundan mezkûr kanunun on beşinci maddesine tevfikan ikinci bir arttırma yapılmaksız ın tayin olunan ilk arttırma gününde artırma bedeli muhammen kıymetin iy üzde 75 ini bulduğu takdirde en çok arttıranı üstünde bırakılacak ve yüzde 75 ini bulmadığı takdirde satış 2280 No. lı kanun hükümlerine t evfikan geri bırakılacaktır. Arttırmaya iştirak için muhammen kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pek akçesi veya milli bir bankanın teminat mektubu tevdi edilmesi lâzımdır. Biriken bina vergilerile çöp ve fener resimleri ve tellâliye ve vakıf icaresi satış bedelinden ödenir. Yirmi senelik taviz bedeli müşteriye aittir. Satış bedelinin peşin ödenmesi lâzımdır. İcra ve İflâs kanununun 126 ıncı maddesine tevfikan ipotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların gayrimenkul üzerindeki haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbitelerile birlikte yirmi gün içinde dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Alâkadarların işbu kanun maddesine uygun surette hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almk istiyenlerin 934/2254 dosya numarasile dairemi ze müracaatları ilân olunur.

EMLÂK VE EYTAM BANKASINDAN :

İşbu gayrimenkulü satın alanlar arzu ederlerse bankaca takdir edilecek kıymetin % 50 si kadar kendilerine ikrazatta bulunulabilir. (583)

RESİMLİ ZABITA ROMANI: 23

EMNİYETLİ MÜSTAHZAR

MİDEYİ BOZMAZ - KALBİ YORMAZ

FENASPİN KAŞELERİ

GRİP, NEZLE, BAŞ, DİŞ, ROMATİZMA VE BÜTÜN AĞRILARLA SANCILAR İÇİN

BİR TEK KAŞE ALMAK KÂFİDİR

FENNİN BİR HARİKASI: **KESKİN KAŞELERİ** üşütme, grip, nezleye ve ağrılara bire birdir. 1 lik ve 10 luk kutuları vardır.

EVİNİZDE BİR PUDRA MÜSABAKASI YAPINIZ

Kullandığınız pudranın rengi ne olursa olsun belki de size uygun gelmiyor. Bazı sarışınlar, esmerlere mahsus bir pudra kullandıklarında kendilerine daha uygun geldiği gibi bazı esmerler de, sarışınlara mahsus bir pudra kullandıklarında keza kendilerine daha uygun gelebilir. Bunu anlamanın çaresi, yüzünüzün bir tarafında bir renk ve diğer tarafında başka renk pudra tecrübe etmektir.

Posta, ambalâj vesair masarife karşılık olmak üzere Istanbul 622 posta kutusu adresine (T. T. 5) rumuzile 12 kuruşluk pul gönderdiğiniz takdirde size hususî modelde bir kutu pudra ile muhtelif renklerde nümunelik 4 ufak paket pudra gönderilecektir. Mektubunuzda her vakit kullandığınız pudranın rengini de bildirmeği unutmayınız. Bu suretle yalnız kendi başınıza veya arkadaşınızla beraber tecrübe ederek hakikî bir pudra müsabakası yapmış olursunuz.

Tokalon pudrasının her tene uygun yeni ve orijinal renkleri vardır. Bu pudra havalandırılmış, gayri mer'î ve kat'iyyen sudan müteessir olmaz. Gazeteler, iki Amerikalı yüzücüsünün sudan müteessir olmıyan bu pudrayı kullanarak iştirak ettikleri olimpik oyunlarından sonra bile tenlerinin kat'iyyen bozulmadığını yazıyorlar.

Nümune istiyenlerin çokluğu karşısında gönderme işinin bir kaç gün geri kalmasının mazur görülmesini muhterem müşterilerimizden rica ederiz.

Arada Büyük Fark Var

Pertev çocuk pudrası, şimdiye kadar hiçbir benzeri tarafından taklit edilmemiştir. Bu pudranın, en büyük meziyeti bilhassa çocuk ciltleri için hazırlanmış olması ve terkibinde tahriş ediçi hiçbir madde bulunmamasıdır.

PERTEV ÇOCUK PUDRASINI

Şişman vücutlü yaşlı kimseler de kullanmaktadırlar. Vücudün iltivalarında ve koltuk altlarının pişiklerine karşı bundan daha müessir bir pudra henüz keşfedilmemiştir.

Onu diğer adi (Talk Pudra) ları ile karıştırmayınız

ÇAĞLAYAN'da

Meşhur rakkaseler

AMİRA Cemal

ve

ZEYNEP Elsudanı

Solist **MUALLÂ**

ve arkadaşları.

Yeni ve zengin program

Seanslar tam 21 buçukta başlar

Yerlerinizi evvelden temin ediniz

Telefon: 40335

20 KALIN 25 İNCE 15 KURUŞTUR.

KURTULUŞ

Doktorlar, bankacılar, kâtipler, mekteplıler velhâsıl bütün mürekkepli kalemle yazı yazanlar mürekkebin ceplerine akmasından, kurumasından, ucun bozulmasından kurtaran yegâne **TIKU** dolma kalemi Avrupada dahi tasdik olunduğu gibi, Almanyanın bu icadı mürekkepli kalemle yazı yazmak mecburiyetinde olan halkı hakikaten bu yazı yazmak eziyetinden kurtarmıştır.

TIKU ucu aşınmaz, bol mürekkep alır kuvvetli basılır 3 — 4 kopye çıkarabilir ve açık bırakıldığı halde her ne şekilde durursa dursun mürekkep akmaz ve kurumaz. **TIKU** en sağlam ve kullanışlı mürekkepli kalmedir.

Siyahtan Maada Yeşil, Mavi ve Kırmızı Renkleri de Ayni Fiyatta Satılmaktadır.

Her yerde arayınız. Fiyatı 3 liradır.

Deposu: Havuzlu Han No. 1, Istanbul Taşraya posta ile gönderilir.

Kendir ve Keten Sanayii TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

MECLİSİ İDARESİNDEN:

İdare meclisinin 21/1/1938 tarihli içtimaında Şirketimiz ortaklarının senelik umumî heyetinin sureti adiyede içtimaa daveti karar altına alınmıştır.

Ticaret kanununun 361 inci ve dahilî nizamnamenin 49 uncu maddesine tevfikan 21 şubat 1938 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 14 de Galatadaki Manhayim hanının 3 üncü katındaki Şirket merkezinde aşağıdaki ruznameyi müzakere etmek üzere en az (5) beş hisseye malik hissedarların içtima gününüden bir hafta evveline kadar şirket merkezine veya Millî Bankalardan birine hisselerini tevdi ederek mukabilinde duhuliye varakaları almaları ve toplantıda bulunamıyacak hissedarların da nizamnamesinin 59 uncu maddesine göre diğer ortaklardan kimi vekil edeceklerse bildirmeleri ilân olunur.

Ruznamei Müzakerat

1 — Meclisi idare ve mürakip raporlarının okunarak 1937 senesi bilânço ve hesaplarının tetkik ve tasdiki ile İdare meclisi ve mürakibin ibrası.
2 — Temettüatın sureti tevzii.
3 — Nizamnamenin 27 inci maddesi mucibince vazifesi hitam bulan üç idare meclisi âzasının yerlerine yeniden aza intihabı.
4 — 1938 senesi için mürakip intihap ile verilecek ücretin tayini.

İstanbul Asliye muhakemesi ikinci ticaret dairesinden: Ziraat Bankası tarfaından Galatada Manokyan hanında 1 - 2 No. da Marko Eğiz aleyhine bir kıta emre muharrer senede müstenit alacağı olan 400 lirayı ödemediğinden meblâğı mezburun yedi gün zarfında mahkeme veznesine depo edilmesi aksi takdirde iflâsına karar verilmesi talebini mutazammın dava arzuhali sureti müddealeyh ikametgâhını terkeylediği ve hali hazır ikametgâhının da meçhul olduğu tebliğ varakasındaki mübaşirin meşruhatından anlaşılmakla dava arzuhali suretinin ilânen tebliğine karar verilmiş olmakla tebliğ makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur. (4383)

Levazım Satınalma Komisyonu İlânları

Ordu hastaneleri için 400 adet çelik somyalı demir karyola 4 Şubat 938 cuma günü saat 15,15 te Tophanede satmalma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. Tahmin bedeli 10800 lira ilk teminatı 810 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. Isteklilerin kanunî vesikalariyle beraber teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (396) (397)

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satınalma Komisyonundan :

1 — Vasıf ve örneğine uygun bir tanesine dokuz lira kıymet biçilen (6500 den 7500) taneye kadar battaniye kapalı zarftan pazarlığa tahvilen 15. 2. 938 salı günü saat on beşte satın alınacaktır.

2 — Şartnamesi 338 kuruş karşılığında komisyondan alınabilecek bu pazarlığa girmek istiyenlerin (4625) liralık teminat ve şartnamede yazılı vesikalarile birlikte belli gün saat on beşte komisyona başvurmaları. (187) (439)

Sahibi: Ahmet Emin YALMAN. Umumî Neşriyatı İdare Eden: S. SALİM Gazetecilik ve Neşriyat Türk Limitet Şirketi. Basıldığı yer TAN Matbaası

SURE GRIP

LÂSTİKLERİ

Kar çamur ve bütün yol arızalarına mukavim bir lâstik

Kamyon ve Tenezzühler için

Kar ve çamurda eski lâstiklerle idareye çalışmak, emniyeti asgarî dereceye indirmek demektir. Eski lâstikler patinaja tutulunca hem harab olur hem de sizi yarı yolda bırakır. Kışda ve ilkbaharın yağmurlu aylarında zincir ihtiyacı olmadan kullanacağınız:

Sure Grip Modeli GOODYEAR Lâstikleri

size vereceği emniyetten ayrı olarak daha fazla kilometre yapmak suretile ehemmiyetli bir tasarruf temin edecektir. Yeni dış lâstik alırken iç lâstik almayıp eski iç lâstiklerle idareye çalışmak büyük bir hatadır. Dış lâstiğin ömrünü kısaltmamak için yeni dış lâstiğe yeni GOODYEAR iç lâstikleri takmak menfaatiniz iktizasıdır.

GOODYEAR